EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro oblast Jablonecko II

MAP II - JABLONECKO

Aktualizace 2

Projekt CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011069

Obsah

1. Úvod ... 3
2. Manažerský souhrn ... 4
3. Analytická část ... 6
3.1 Obecná část analýzy ... 6
3.1.1 Vymezení řešeného území ... 6
3.1.2 Analýza relevantních koncepčních dokumentů z oblasti vzdělávání v řešeném území ... 8
3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření realizovaného MŠMT ... 23
3.1.4 Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluzivity v mezinárodním srovnání ... 36
3.1.5 Charakteristika vzdělávací soustavy v zájmovém území MAP Jablonecko ... 51
3.1.6 Relevantní demografická analýza ... 58
3.2 Vyhodnocení realizace Akčního plánu (RAP I) v období 2017 - 2019 ... 85
3.3 Agregované popisy potřeb škol - výsledek šetření ve školách ... 95
3.4 SWOT3 analýza - povinná témata ... 113
3.5 Hlavní problémy MAP II, specifikace příčin a návrh kroků k řešení ... 121
4. Strategická část a Strategický rámec priorit MAP do roku 2023 ... 128
4.1 Vize ... 128
4.2 Priority a strategické cíle ... 128
5. Opatření a aktivity ... 135
5.1 Přehled opatření a aktivit MAP ... 135
5.2 Specifikace aktivit spolupráce MAP ... 144
6. Roční akční plán (RAP) ... 154
6.1 Úvod ... 154
6.2 Specifikace aktivit RAP – aktivity škol ... 156
6.3 Specifikace aktivit RAP – aktivity spolupráce ... 159
7. Partnerství MAP II ... 161
7.1 Organizační struktura ... 161
7.2 Komunikační strategie MAP Jablonecko ... 165
7.3 Principy MAP ... 167
Přílohy ... 168
Příloha č. 1 – Investiční priority - seznam projektových záměrů pro investiční intervence v SC 2.4 IROP a pro integrované nástroje ITI, IPRÚ a CLLD ... 168

1. Úvod

Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro oblast Jablonecko II je jedním z klíčových výstupů stejnojmenného projektu, zkráceně "MAP II - Jablonecko". Dokument přímo navazuje, hodnotí, doplňuje a aktualizuje předchozí Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro oblast Jablonecko I (z r. 2017, aktualizováno v 1. pol. r. 2021) a zaměřuje se na koncepční východiska a návrhy posilování a rozvoje kvality předškolního, základního a zájmového vzdělávání dětí do 15 let v širším kontextu komplexního rozvoje dětí jak v rámci povinné vzdělávací struktury, tak v oblasti neformálního či zájmového vzdělávání jako forem smysluplného trávení volného času.

V části předškolního a základního vzdělávání je hlavním cílem projektu zejména zvyšování kvality vzdělávání, inkluzivní vzdělávání a specificky podpora dětí (žáků) potenciálně ohrožených školním neúspěchem a rozvoj klíčových gramotností.

Dalším cílem je motivace, osvěta a vedení dětí k rozvoji podnikavosti, iniciativy, zodpovědnosti a k neformálnímu zvyšování vzdělání ve stěžejních oblastech budoucího života.

Třetím komplexním cílem je vytvoření podmínek pro smysluplné trávení volného času dětí, a to jak ve vztahu k jejich rozvoji, tak i s ohledem na prevenci negativních civilizačních a sociálně patologických jevů ve společnosti. Projekt též koncepčně naplňuje dílčí cíle stěžejních strategických a programových dokumentů v řešeném území, které se problematikou vzdělávání dětí do 15 let zabývají.

Dokument MAP II_akt.2 je ucelenou koncepcí řešené oblasti, vzniklou jednak na základě analytických podkladů z území, které se m.j. opírají i o již zpracované programy v oblasti předškolního, školního a zájmového vzdělávání, ale zejména na základě široké diskuse (komunitního projednávání) klíčových aktérů v řešeném území tak, aby bylo dosaženo všeobecné shody a maximálně možné efektivnosti aktivit následně realizovaných na základě dokumentu MAP II.

2. Manažerský souhrn

Místní akční plán vzdělávání II obsahuje 2 základní části – analytickou a návrhovou (strategickou). Analytická část je zpracována zejména na základě existujících rozvojových koncepcí, které se zabývají nejen problematikou vzdělávání a rozvoje dětí do 15 let, ale i oblastmi, které s uvedenou problematikou úzce souvisí. Podstatnou informační základnou analytické části jsou též podrobné výsledky rozsáhlého šetření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které jsou v dokumentu zapracovány v souladu s požadavky na obsahovou strukturu MAP II. Zpracovatel MAP II zorganizoval také vlastní šetření u ředitelů a zřizovatelů mateřských a základních škol. Všechny výstupy analytické části jsou přehledně shrnuty v tzv. SWOT 3 analýze, která je zpracována dle Postupů MAP II. Na základě podrobných výstupů analytické části byly identifikovány Problémové oblasti a klíčová témata těchto oblastí. Takto specifikovaná problémová analýza byla východiskem pro formulování PRIORITNÍCH OBLASTÍ MAP, které byly podrobně popsány výroky SWOT3 analýzy a vytvořily podklad pro stanovení priorit MAP, které se následně v rámci návrhové části rozpadly do konkrétních cílů, opatření a aktivit.

Definované prioritní oblasti MAP (syntéza analytické části – východiska pro návrhovou část)

Problémová oblast	Témata problémové oblasti	PRIORITNÍ OBLASTI	Vazba na priority MAP
A. DĚTI VE ŠKOLE	- inkluzivní vzdělávání (programy, personál, infrastruktura) - podpora talentů - organizace vzdělávacích činností - osvěta, marketing, motivace	A.1 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A.2 MOTIVACE KE VZDĚLÁNÍ	1 2 3
B. VÝUKA – ZÁZEMÍ	- vzdělávací program - vybavenost škol - vzdělávací přístupy	B.1 VYBAVENOST ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ B.2 PROSTŘEDÍ PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A INOVACÍ	1 3
C. RODINA – ŠKOLA – ZÁJMY	- dostupnost škol - informování, komunikace - školní nabídka mimoškolních činností (družiny, kluby, zájmová činnost) - zájmové a neformální vzdělávání - organizace a dostupnost volnočasových aktivit - spolupráce škol a zájmových organizací	C.1 DOSTUPNOST VZDĚLÁNÍ C.2 BUDOUCÍ KARIÉRA C.3 SOCIÁLNÍ KOMPETENCE C.4 MIMOŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	2 4

D. PRACOVNÍCI – POTŘEBY, ROZVOJ	- pedagogičtí pracovníci - nepedagogičtí pracovníci - management škol	D.1 KOMPETENCE PRACOVNÍKŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	1

Stanovené priority a cíle MAP

Priority MAP	Cíle
1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	**1.1 – Rozvoj lidských zdrojů** **1.2 – Zkvalitňování vzdělávacích programů**
2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	**2.1 – Vzdělávací marketing** **2.2 – Aktivizace lidského a sociálního potenciálu dětí a žáků**
3 – VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURA	**3.1 – Modernizace a specializace výukových prostor** **3.2 - Bezbariérovost**
4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	**4.1 – Vzdělávací mobilita** **4.2 - Informování a komunikace aktérů vzdělávání** **4.3 - Provázanost školního a rodinného života**

Rozpad cílů MAP do Opatření MAP

Cíl	Opatření
1.1 Rozvoj lidských zdrojů	1.1.1 Rozvoj odborných a pedagogických kompetencí (MŠ, ZŠ)
	1.1.2 Rozvoj manažerských kompetencí (MŠ, ZŠ)
1.2 Zkvalitňování vzdělávacích programů	1.2.1 Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti
	1.2.2 Inkluzívní vzdělávání
	1.2.3 Rozvoj klíčových kompetencí žáků
2.1 Vzdělávací marketing	2.1.1 Podpora motivace k učení
	2.1.2 Zvyšování prestiže technických studijních oborů a učebních oborů
2.2 Aktivizace lidského a sociálního kapitálu dětí a žáků	2.2.1 Prevence školního neúspěchu a rozvoj talentů
	2.2.2 Sociální gramotnost žáků
3.1 Modernizace a specializace výukových prostor	3.1.1 Budování a rekonstrukce školních prostor
	3.1.2 Vybavení školních prostor
3.2 Bezbariérovost	3.2.1 Bezbariérovost v mateřských školách
	3.2.2 Bezbariérovost v základních školách
4.1 Vzdělávací mobilita	4.1.1 Dopravní dostupnost předškolního a základního vzdělávání
	4.1.2 Dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání
4.2 Informování a komunikace aktérů vzdělávání	4.2.1 Osobní komunikace
	4.2.2 Elektronická komunikace
4.3 Provázanost školního a rodinného života	4.3.1 Rozvoj uměleckého, zájmového a neformálního vzdělávání
	4.3.2 Rozvoj volnočasových aktivit

3. Analytická část

3.1 Obecná část analýzy

Obecná část analýzy MAP II Jablonecko specifikuje řešené území, mapuje demografický vývoj a základní socioekonomické souvislosti, identifikuje klíčové relevantní výstupy existujících rozvojových koncepcí s přesahem do oblasti vzdělávání, rámuje vzdělávací soustavu zařízení předškolního, základního, zájmového a neformálního vzdělávání dětí do 15 let. Nedílnou součástí analýzy je specifikace stavu a potřeb aktérů vzdělávání v řešeném území a vyhodnocení realizace aktivit navržených v rámci koncepčního dokumentu MAP I (RAP) za období 2017 – 2019, aktualizovaných v r. 2021.

3.1.1 Vymezení řešeného území

Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro oblast Jablonecko (**MAP II - Jablonecko**) je zpracováván pro oblast vymezenou správním obvodem obce s rozšířenou působností Jablonec nad Nisou

Správní obvod Jablonec nad Nisou se nachází v Libereckém kraji, v západní části jabloneckého okresu. Území obvodu je značně členité. V severní části zahrnuje podstatnou část Jizerských hor, střední část tvoří Jablonecká kotlina a východní Černostudniční hřeben, který dále na východ přechází v Krkonoše.

Správní obvod obce s rozšířenou působností Jablonec nad Nisou je svou rozlohou 142 km^2 druhým nejmenším správním obvodem Libereckého kraje a představuje 4,5 % jeho rozlohy. Sídelní strukturu správního obvodu tvoří 11 obcí z toho 3 města (Jablonec nad Nisou - statutární město, Lučany nad Nisou a Rychnov u Jablonce nad Nisou).

K 1. 1. 2020 mělo ve správním obvodu Jablonec nad Nisou bydliště 56 206 osob, žilo zde tedy 12,67 % obyvatel Libereckého kraje.

ORP Jablonec nad Nisou – seznam obcí a základní charakteristika (r. 2020)

Obec	Typ obce	Obyvatelstvo			Školy		
		celkem	ve věku 0 - 14 let	ve věku 65 a více let	MŠ	ZŠ	ZUŠ
Bedřichov	obec	363	68	51	N	N	N
Dalešice	obec	200	38	30	N	N	N
Jablonec nad Nisou	statutarní město	45 773	7 447	9 689	A	A	A
Janov nad Nisou	obec	1 492	248	270	A	A	N
Josefův Důl	obec	897	128	232	A	A	N
Lučany nad Nisou	město	1 889	309	324	A	A	N
Maršovice	obec	610	95	111	A	N	N
Nová Ves nad Nisou	obec	831	144	145	A	A (1.)*	N
Pulečný	obec	462	101	56	N	N	N
Rádlo	obec	932	194	149	A	A (1.)*	N
Rychnov u Jablonce nad Nisou	město	2 757	532	460	A	A	N
* Pouze 1. stupeň ZŠ							
Zdroj: ČSÚ, Malý lexikon obcí 2020, www.czso.cz							

Mapa zájmového území (správního obvodu) ORP Jablonec nad Nisou

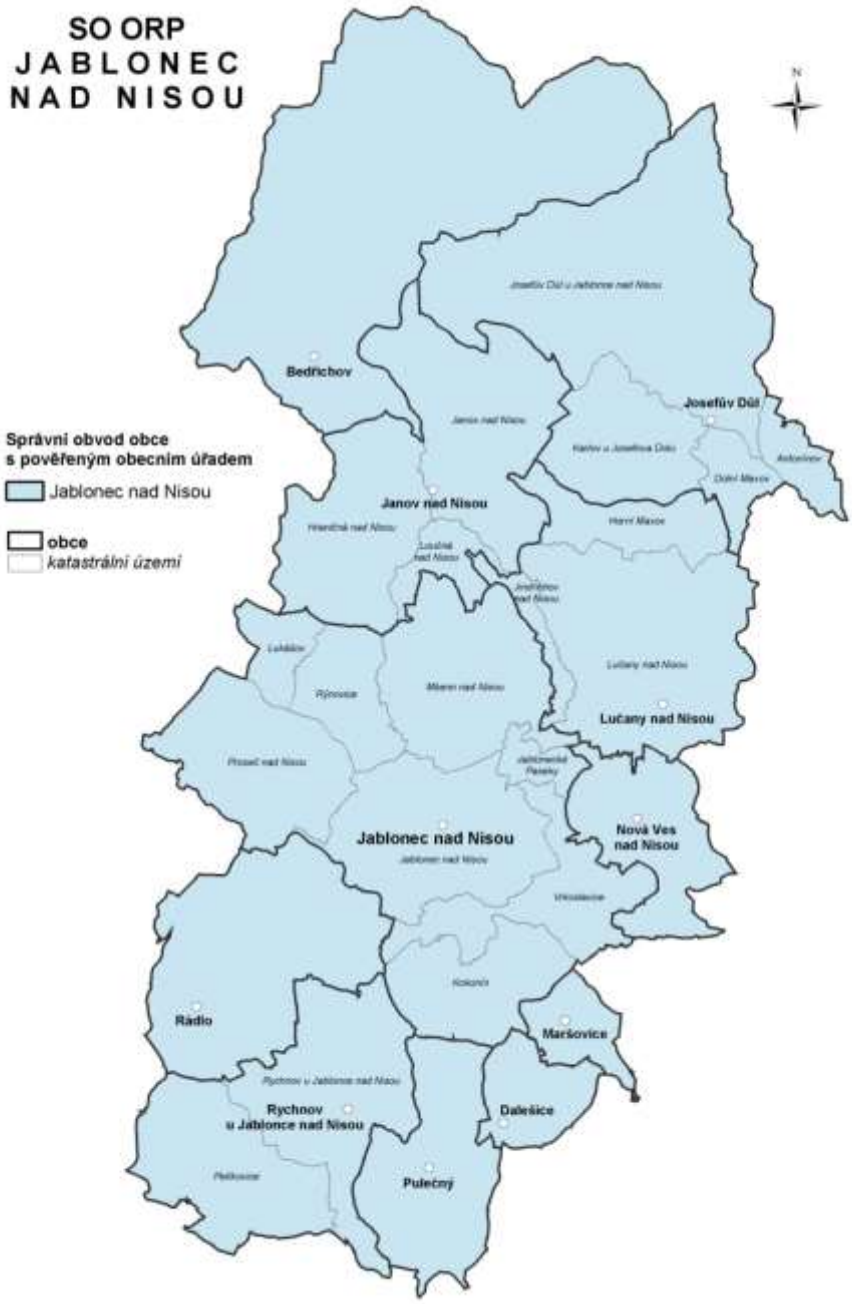

Zdroj: ČSÚ, https://www.czso.cz/csu/xl/spravni_obvod_jb

3.1.2 Analýza relevantních koncepčních dokumentů z oblasti vzdělávání v řešeném území

Koncepční dokumenty na národní úrovni

Zastřešujícím dokumentem na národní úrovni je **Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030** (http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030). Tato strategie byla schválena usnesením vlády 19. 10. 2020. V široké odborné diskusi, byly definovány a specifikovány 2 strategické cíle (tzn. cíle, kterých by mělo být dosaženo realizací Strategií) a 4 strategické linie (tj. postupy, kroky, jak stanovených cílů dosáhnout).

Strategické cíle:
SC1 - Zaměřit vzdělávání více na získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život
SC2 - Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů

Strategické linie:
SL1 - Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání
1.1 Proměna obsahu, metod a forem vzdělávání
1.2 Inovace ve vzdělávání
1.3 Hodnocení ve vzdělávání
1.4 Digitální vzdělávání
1.5 Občanské vzdělávání
1.6 Bezpečné prostředí ve školách, rozvoj participace a autonomie
1.7 Odborné vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách
1.8 Neformální vzdělávání a celoživotní učení

SL2 – Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání
2.1 Omezení vnější diferenciace školství
2.2 Disparity a segregace
2.3 Case-management a meziresortní spolupráce

SL3 – Podpora pedagogických pracovníků
3.1 Systém komplexní profesní přípravy a podpory
3.2 Podpora pedagogické práce škol

SL4 – Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce
4.1 Koncentrace odborných kapacit
4.2 Lepší využití dat a zvýšení relevance a kvality vzdělávacího výzkumu
4.3 Snižování nepedagogické zátěže škol
4.4 Posílení informovanosti, komunikace a spolupráce

SL4 – Zvýšení financování a zajištění jeho stability
5.1 Zajištění financování v rámci jednotlivých strategických linií

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ NA OBDOBÍ 2021 – 2024 (relevantní pro oblast předškolního a základního vzdělávání v řešeném území)

Podpora předškolního vzdělávání

- Zvýšení účasti dětí v předškolním vzdělávání
- Úprava RVP PV a zvýšení kvality předškolního vzdělávání
- Podpora pedagogů a vedení školy
- Parametrizace financování a nákladovosti MŠ

Revize RVP ZV a metodická podpora školám

- Revize RVP ZV v oblasti ICT
- Revize RVP ZV
- Vytvořit k revidovanému RVP ZV metodickou podporu – modelové ŠVP, učební materiály a úlohy
- Podpora pedagogů
- Pokusné ověřování kombinované formy vzdělávání v základních školách

Podpora a řízení škol

- Pilotáž středního článku podpory
- Fakultativní právní subjektivita veřejných škol a školských zařízení
- Snižování administrativní zátěže škol
- Fakultativní rozdělení kompetencí vedení škol a podpora nepedagogické práce
- Efektivní spolupráce zřizovatelů, ředitelů a úředníků
- Institucionalizace specializovaných pozic ve školách
- Podpora vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Inovace oborové soustavy

Pozn.: opatření zaměřené na střední stupeň vzdělávání

Zvyšování kvality vzdělávání ve strukturálně postižených regionech

- Omezení segregačních tendencí v základním školství

Koncepční dokumenty na krajské úrovni

Problematiku vzdělávání jakou nezbytnou součást regionálního rozvoje specifikuje na krajské úrovni **Program rozvoje Libereckého kraje 2014 - 2020**. Hlavními opatřeními v této oblasti spadající pod problémový okruh Kvalitní a zdravé lidské zdroje jsou (z hlediska potřeb MAP):

1.1 Zvyšovat kvalitu vzdělávání

(klíčové kompetence dětí a žáků, nové vzdělávací metody, celoživotní vzdělávání pedagogů, prevence rizikového chování dětí a žáků, spolupráce škol se zaměstnavateli a profesními sdruženími)

1.2 Zvyšovat efektivitu vzdělávání

(racionalizace sítě škol, informační a komunikační technologie, podpora technického vzdělávání)

1.3 Podporovat rovné příležitosti ke vzdělávání a poradenský systém

(podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, inkluzivní vzdělávání, kariérové poradenství na základních školách, prevence pro žáky ohrožené školním neúspěchem, podmínky pro nadané žáky)

1.4 Posilovat roli školy ve vzdělávání

(spolupráce mezi aktéry vzdělávání, sociální partnerství, komunitní funkce škol, neformální a zájmové vzdělávání, odborné vzdělávání s ohledem na uplatnitelnost na trhu práce, posilování polyfunkční role škol, rozšiřování výuky cizích jazyků)

1.5 Rozvíjet kompetence pedagogických pracovníků

(další vzdělávání pedagogických pracovníků, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti klíčových kompetencí, školního klimatu a hodnocení vzdělávacího procesu, rozvoj kompetencí řídících a vedoucích pracovníků v oblasti řízení organizace a pedagogického procesu)

1.6 Modernizovat nezbytnou infrastrukturu škol a školských zařízení

(obnova materiálně–technického zázemí pro počáteční vzdělávání, rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání prostřednictvím investic do vybavení, investice do škol a školských zařízení v oblasti primární prevence)

Odkaz na dokument:

Program rozvoje Libereckého kraje 2014 - 2020	https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1884/program-rozvoje-libereckeho-kraje-2014-2020

Liberecký kraj připravuje v období zpracování MAP II aktualizaci většiny svých rozvojových dokumentů, jejichž návrhové části končí v roce 2020. Jedné se jak o obecné rozvojové dokumenty, tak o sektorové koncepce. Klíčový rozvojový dokument Libereckého kraje - **Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+** pojímá oblast školství v souladu s národními dokumenty, zejména s již zpracovaným Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019-2023 a rozpracovanou Strategií vzdělávací politiky České republiky do roku 2030. Liberecký kraje identifikuje v oblasti vzdělávání 4 specifické rozvojové cíle:

D1.1 Zaměstnanci ve vzdělávání

(vzdělávání pedagogických pracovníků, rozvoj kompetencí poskytovatelů dalšího vzdělávání, rozvoj kompetencí řídících a vedoucích pracovníků škol a školských zařízení, systematická podpora osobnostního rozvoje pedagogů, pregraduální a další příprava pedagogů pro práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a s jejich rodinami, podpora aktivit vedoucích ke zlepšování klimatu školy, snižování rizika profesního vyhoření pedagogických pracovníků, podpora zřizování a zachování pozic školních psychologů, speciálních pedagogů a nepedagogických pracovníků.

D1.2 Rovné příležitosti ke vzdělávání

(pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra, vytváření podmínek pro integraci dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do vzdělávacího procesu, rozvoj zvláště nadaných dětí, žáků a studentů, podpora primární prevence rizikového chování u dětí a žáků, preventivní opatření pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze

vzdělávání, podpora možností dokončení neukončeného studia a dalšího rozšíření vzdělání, kariérového poradenství)

D1.3 Infrastruktura a vybavení vzdělávacích zařízení

(pořizování, údržba a obnova materiálně-technického zázemí a vybavení vzdělávacích zařízení, rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání prostřednictvím investic do vybavení učeben, budování a podpora center polytechnického vzdělávání, využívání informačních a komunikačních technologií ve vhodných oblastech vzdělávání, neformální vzdělávací zařízení a mimoškolní zájmové aktivity, úpravy vnitřního i vnějšího prostředí formálních i neformálních vzdělávacích zařízení za účelem zapojování a podpory rozvoje potenciálu všech dětí s ohledem na jejich znevýhodnění, rozvoj sdílené podpůrné sítě formálních a neformálních vzdělávacích zařízení)

D1.4 Kvalita a efektivita vzdělávání

(dostupnost profesního a celoživotního vzdělávání, zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání, podpora všeobecného vzdělávání a výuky pro život, zatraktivnění a zkvalitnění výuky na druhých stupních ZŠ, zvyšování atraktivity technických vzdělávacích oborů, odborného vzdělávání s ohledem na uplatnitelnost absolventů na trhu práce, rozvoj vzdělávacích aktivit rozvíjejících klíčové kompetence, kritické myšlení a kreativitu žáků a studentů podle jejich potřeb a potřeb společnosti, posilování provázanosti jednotlivých stupňů vzdělávání a předávání informací o dítěti/žákovi mezi sebou, posilování polyfunkční role škol, spolupráce mezi školou a rodinou, případně nevládními organizacemi či orgány sociálně právní ochrany dětí, spolupráce škol se zaměstnavateli a profesními sdruženími, zapojení odborníků z praxe do výuky, spolupráce a výměny zkušeností mezi aktéry v oblasti vzdělávání, rozvoj sociálního partnerství a komunitní funkce škol, neformální a zážitkové vzdělávání žáků, posilování přenositelnosti a uznávání dalšího a neformálního vzdělávání, využívání možností hodnocení žáků a studentů, hodnocení na úrovni učitele, vlastní hodnocení školy a hodnocení škol zřizovatelem, vyhodnocování dat o kvalitě vzdělávání).

Plánovaný rozvoj vzdělávací soustavy kontinuálně navazuje na předchozí strategické a programové cíle Libereckého kraje. V souladu s aktuálními rozvojovými tendencemi se nově více zaměřuje na některé oblasti (v textu označeno červeně), které specificky řeší snižování společenské a ekonomické hodnoty vzdělání, snižování prestiže vzdělávací soustavy a snižování motivace ke vzdělávání.

Odkaz na dokument:

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021+	https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/rozvojove-dokumenty-strategie-rozvoje-lk-a-program-rozvoje-lk/strategie-rozvoje-libereckeho-kraje-2021/dokument

Základním koncepčním dokumentem na krajské úrovni v oblasti lidských zdrojů se vztahem k vzdělávání je **Strategie rozvoje lidských zdrojů Libereckého kraje 2014+**. Tato strategie je podrobně rozpracována ve **Společném akčním plánu Libereckého kraje 2014+**. Je definováno následujících 7 opatření:

1. Zajištění spolupráce vzdělávacích institucí s ostatními sociálními partnery, zejména zaměstnavateli.
2. Rozvoj celoživotního kariérového poradenství.
3. Podpora vzdělávání v technických, přírodovědných a uměleckoprůmyslových oborech a zvyšování zájmů o ně.
4. Rozvoj sítě péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a poradenských služeb.
5. Zkvalitnění péče o žáky nadané a talentované.
6. Zkvalitnění a zvýšení dostupnosti dalšího vzdělávání.
7. Modernizace infrastruktury pro vzdělávání.

Odkaz na dokument:

Strategie rozvoje lidských zdrojů Libereckého kraje 2014+	http://www.edulk.cz/LinkClick.aspx?fileticket=RDsaRGu9KgM%3d&tabid=160&mid=756
Společný akční plán Libereckého kraje 2014+	http://www.edulk.cz/LinkClick.aspx?fileticket=1C5-Rco0jfQ%3d&tabid=160&mid=756

Klíčovým specializovaným dokumentem na krajské úrovni je Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje na období 2020 – 2024 (návrh z 25.11.2019, www.edulk.cz). Text níže je zpracován jako porovnání návrhových částí DZ 2016-2020 a DZ 2020-2024. Významné odchylky (posuny) jsou znázorněny červeně.

Vzdělávací priority Libereckého kraje jsou:

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
kvalita vzdělávání	kvalita vzdělávání a podpora **osobnosti pedagoga** jako klíčového nástroje
efektivita vzdělávání	soulad s **potřebami trhu práce**, spolupráce se zaměstnavateli a poradenský systém
rovné příležitosti	**efektivní řízení** a spolupráce s partnery pro kvalitní regionální školství

Strategické směry rozvoje vzdělávání v Libereckém kraji z pohledu zaměření MAP:

- předškolní vzdělávání

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
navyšování kapacit povolit v individuálních případech s ohledem na demografický vývoj a další faktory v lokalitě	navyšování kapacit povolit pouze v individuálně odůvodněných případech s ohledem na demografický vývoj, případně výstavbu v lokalitě
metodicky pomáhat při zavedení povinného posledního ročníku před nástupem do základní školy	volné kapacity využít ke snížení počtu dětí na třídu
volné kapacity využít k reorganizaci především počtu dětí na třídu	podporovat systematickou logopedickou péči s propojením předškolního vzdělávání a prvního stupně základního vzdělávání
vytvořit koncept systematické logopedické péče v kraji s propojením předškolního vzdělávání a prvního stupně základního vzdělávání	

- základní vzdělávání

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
vytvořit kritéria pro účelnou síť přípravných tříd základních škol v Libereckém kraji	v konceptu systémové **logopedické péče** navázat cíleně na péči v předškolním vzdělávání
využívat kapacity mateřských škol pro děti s odkladem povinné školní docházky formou oddělené třídy s intenzivní přípravou	podporovat školy **vzdělávající žáky cizince**
zvýšení kapacit základních škol posuzovat individuálně z pohledu dostupnosti základního vzdělávání spádovým žákům, na základě demografického vývoje a dalších faktorů	zaměřit další **vzdělávání pedagogů** v aktuálně definovaných problematikách např.: speciální pedagogika, spolupráce s asistentem pedagoga a poradenským pracovištěm, využívání technických možností při výuce
v konceptu systémové logopedické péče v kraji navázat cíleně na péči v předškolním vzdělávání	nadále udržet dostupnost vzdělávání ve víceletých gymnáziích
zvýšit počet asistentů pedagoga na prvním stupni základních škol, rozvinout síť škol umožňující kurzy pro žáky cizince v kraji, popřípadě rozšířit síť v kraji dle	kariérové poradenství a prevenci sociálně patologických jevů na druhém stupni základních škol zaměřit na péči o žáky

individuálních potřeb vzdělávání žáků cizinců	**ohrožené předčasnými odchody ze vzdělávání**
zaměřit další vzdělávání pedagogů základních škol na přístupy k žákům v prostředí společného vzdělávání	podporovat školní poradenská pracoviště ve všech jeho funkcích
snižovat kapacity víceletých gymnázií k podílu 5 % odchodu žáků na víceletá gymnázia a zajistit jejich rovnoměrnou dostupnost v kraji	
kariérové poradenství a prevenci sociálně patologických jevů na druhém stupni zaměřit na péči o žáky ohrožené předčasnými odchody ze vzdělávání	

Problematika na ZŠ se v novém DZ tematicky zužuje. Do popředí se významně dostává logopedická péče, vzdělávání cizinců a vzdělávání pedagogů v aktuálních problematikách souvisejících zejména s inkluzivním vzděláváním a novými výzvami (např. využití technických možností při výuce). Aktuální je též prevence sociálně patologických jevů a ohrožení žáků předčasnými odchody ze vzdělávacího systému.

- <u>vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, inkluzivní vzdělávání</u>

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
uvést do praxe podpůrná opatření pro zajištění rovného přístupu k dětem a žákům	rozvíjet personální, materiální a technické **podmínky středních škol** poskytujících střední vzdělání v oborech určených zpravidla pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
zajistit komplexní další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislostech nové legislativy	průběžně vyhodnocovat kapacitní potřebu **středních škol** poskytujících střední vzdělání v oborech určených zpravidla pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich oborovou strukturu
podporovat speciální školy pro zdravotně postižené děti a žáky, případně formy skupinové integrace pro žáky, jejichž individuální integrace vzhledem k míře postižení, socializaci a dalším faktorům není prospěšná rozvoji dítěte	podporovat **spolupráci středních škol** poskytujících střední vzdělání v oborech určených zpravidla pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami **se základními školami**, a to zejména ve vztahu k snižování předčasných odchodů ze vzdělávání

podpořit rovnoměrné a efektivní využívání sítě tříd s upraveným vzdělávacím programem s důrazem na skutečné potřeby a dostupnost	nadále rozvíjet multidisciplinární spolupráci na úrovni obcí a kraje tj. školství, sociální služby, zdravotnictví a další
rozvinout systém identifikace nadaných žáků a možností jejich vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu	pokračovat v metodickém vedení a spolupráci školských poradenských zařízení se školními poradenskými pracovišti a ostatními pedagogy, např. metodická setkání, workshopy, konzultace, konference
rozvinout poradenský systém	nadále realizovat vzdělávací a tréninkové aktivity pro osobnostní rozvoj pedagogů pro komunikaci s různými typy rodičů
	iniciovat změnu právní úpravy vztahující se ke vzdělávání **tzv. hraničních žáků**, kteří opakovaně či soustavně selhávající v hlavním vzdělávacím proudu
	nadále rozvíjet podmínky pro činnost školních metodiků prevence, výchovných poradců a dalších pracovníků školního poradenského pracoviště a jejich koordinaci

V oblasti inkluzivního vzdělávání se aktuální DZ zaměřuje výrazně více na střední školy a zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do středního stupně vzdělání. Ostatní opatření zůstávají obdobní jako v případě DZ 2016-2020.

- <u>základní umělecké vzdělávání</u>

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
využít stávající kapacity základních uměleckých škol pro rovnoměrnou dostupnost základního uměleckého vzdělávání	využívat stávající kapacity základních uměleckých škol pro rovnoměrnou dostupnost základního uměleckého vzdělávání
ověřovat systém výběrového řízení základních uměleckých škol při přijímání žáků do oborů ZUŠ	
zabezpečit, zejména však koordinovat vysoce specifické vzdělávání pedagogů ZUŠ	

Z hlediska rozvoje základního uměleckého vzdělávání zůstávají v platnosti zejména kapacitní opatření, opět je zdůrazněna nutnost nezaměňovat umělecké vzdělávání za zájmovou činnost.

- zájmové vzdělávání

DZ 2016 - 2020	DZ 2020 - 2024
školní družiny ve spolupráci se zřizovateli zajistit vyrovnání disparit (zajištění dostupnosti)	*školní družiny* ve spolupráci se zřizovateli zajistit vyrovnání disparit (zajištění dostupnosti)
střediska volného času nezvyšovat kapacity středisek volného času	*střediska volného času* vytvářet podmínky pro činnosti zájmového vzdělávání i pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků nadaných
střediska volného času podporovat aktivity vedoucí k nadaným dětem a žákům	*střediska volného času* podporovat materiální a personální zabezpečení středisek volného času k zajištění kvalitních zájmových útvarů
střediska volného času vytvářet podmínky pro činnosti zájmového vzdělávání pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	*střediska volného času* podporovat aktivity vedoucí ke **sdílení mezigeneračních zkušeností**
střediska volného času podporovat materiální a personální zabezpečení středisek volného času k zajištění kvalitních zájmových útvarů v souladu s aktuální poptávkou v oblasti volnočasových aktivit	

Opatření k zajištění rozvoje zájmového vzdělávání zůstávají ve srovnání s DZ 2016-2020 téměř beze změn, rozšiřuje se pouze opatření zaměřené na střediska volného času v oblasti sdílení mezigeneračních zkušeností.

- postavení pedagogických pracovníků

DZ 2016 - 2020	DZ 2020 - 2024
metodicky podporovat zavedení kariérního systému	v rámci managementu školy hledat cesty pro **získání a udržení kvalifikovaných pedagogických pracovníků**

v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se zaměřit na společné vzdělávání	v rámci DVPP se zaměřit na prioritní oblasti jako společné vzdělávání, **užívání ICT**
na všech úrovních využívat výměny zkušeností mezi školami, vzájemných stáží a příkladů dobré praxe	podporovat stáže učitelů odborného výcviku a odborných předmětů u zaměstnavatelů
	podporovat výměnu zkušeností mezi školami a sdílení příkladů dobré praxe

Oblast rozvoje pedagogických pracovníků reaguje na personální problém klíčovým opatřením na získání a udržení kvalifikovaných pedagogických pracovníků a dále se zaměřuje na modernizaci výukových postupů, zejména se zaměřením na využití ICT.

- <u>průřezová témata</u>

DZ 2016 - 2020	**DZ 2020 - 2024**
jazykové vzdělávání	jazykové vzdělávání
informační a komunikační technologie	informační a komunikační technologie
zdravý životní styl	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
tělesná výchova	prevence společensky nežádoucího chování
environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji	
prevence společensky nežádoucího chování	

Průřezová témata byla v porovnání s předchozím DZ 2016-2020 mírně tematicky redukována.

<u>Odkaz na dokument:</u>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje na období 2020 – 2024 (návrh)	http://www.edulk.cz/LinkClick.aspx?fileticket=xXQ81HD8_Qk%3d&tabid=160&mid=756

Specifickou oblast vzdělávání řeší taktéž Strategie inteligentní specializace (RIS3), resp. **Strategie inteligentní specializace pro Liberecký kraj**. Jde zejména o následující témata:

- vzdělávání v technických a přírodovědných oborech (zvyšování kompetencí v těchto oblastech)
- spolupráce škol a firem
- podpora talentů
- kariérní poradenství

Odkaz na dokument:

Strategie inteligentní specializace pro LK (RIS3)	https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/rozvojove-dokumenty-strategie-rozvoje-lk-a-program-rozvoje-lk/strategie-inteligentni-specializace-ris3

Širší problematiku vzdělávání zejména na úrovni středního školství s přesahem do základního školství koncepčně řeší **Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje II. (KAP II)**. KAP II (schválený v r. 2019) přímo navazuje na Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I (KAP I).

Ve vazbě na MAP II jsou v KAP II řešená následující průřezová témata zaměřená na propojenost, návaznost a spolupráci škol na téměř všech stupních formálního vzdělávání (zejména ZŠ/SŠ/VOŠ) - témata jsou shodná jako v případě vazby MAP I a KAP I

- podpora polytechnického vzdělávání,
- rozvoj kariérového poradenství,
- podpora kompetencí k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

Školy zapojené v KAP II navrhují pro realizaci uvedených témat zejména následující opatření, dobře uplatnitelná i v úrovni MAP (tj. zejména v základním školství) – jednotlivá opatření jsou řazena sestupně dle počtu návrhů a v porovnání s preferencemi stejných škol v KAP I:

Podpora kompetencí k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

KAP I	**KAP II**
podpora školních projektů	účast odborníka z praxe ve výuce
účast odborníka z praxe ve výuce	zlepšení ICT vybavení ve školách
metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	podpora školních projektů
podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT	metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti
spolupráce ZŠ a SŠ	rozvoj didaktických dovedností pro výuku podnikavosti

V porovnání požadavků KAP I a KAP II na oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, kreativitě a iniciativě vyplývají drobné odchylky zejména v hodnocení důležitosti jednotlivých aktivit, větší důraz je přitom kladen na **personální** a **technické** (ICT) zázemí pro podporu uvedených kompetencí.

Podpora polytechnického vzdělávání

KAP I	**KAP II**
vybavení odborných učeben	zvýšení počtu a kvality výpočetní techniky ve škole
doplnění, rozšíření a efektivní využívání IT technologií	vybavení odborných učeben
materiály pro výuku	zkvalitnění IT sítí, vč. připojení na internet
spolupráce SŠ a ZŠ	softwarové vybavení pro výuku

Podpora polytechnického vzdělávání se výrazně posouvá do **IT zabezpečení** výuky.

Rozvoj kariérového poradenství

KAP I	**KAP II**
realizace exkurzí a besed	realizace exkurzí a besed
exkurze do různých provozů pro pedagogy ze SŠ a ZŠ	kariérový poradce (vytvoření pozice, zajištění časové dotace, vzdělávání)
kariérový poradce (vytvoření pozice, zajištění časové dotace, vzdělávání)	Zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství
zapojení zaměstnavatelů do výuky i do aktivit mimo vyučování	exkurze do různých provozů pro pedagogy ze SŠ a ZŠ

Podpora kariérového poradenství směřuje v porovnání s předchozími požadavky škol v KAP I více do **osobního předávání informací**, zkušeností v návaznosti na praxi.

Odkaz na dokument:

Krajský akční plán vzdělávání II (KAP II)	http://www.edulk.cz/LinkClick.aspx?fileticket=EdhafVYG33A%3d&tabid=160&mid=756

Oblast inkluzívního vzdělávání koncepčně postihuje **Školská inkluzivní koncepce Libereckého kraje**. Tato koncepce má jednoznačné vazby na Akční plán inkluzívního vzdělávání (APIV) a Krajský akční plán rozvoje vzdělávání II (KAP II). Dílčí cíle Školské inkluzivní koncepce Libereckého kraje jsou následující:

DC1 Zachovat a zkvalitnit speciální školství a běžných škol podporujících individuální integraci jako relevantní možnosti inkluzivního vzdělávání

DC2 Rozvíjet stávající personální kapacity poradenských pracovníků ve školství, zvýšit personální kapacitu poradenských služeb, zejména ve školských poradenských zařízeních, a vytvořit nástroje podporující vzájemnou spolupráci pedagogů

DC3 Podpořit spolupráci a komunikaci rodičů a školy a zajistit informovanost o možnostech inkluzivního vzdělávání i v široké odborné veřejnosti

DC4 Zajistit vzdělávání pedagogů a osob připravujících se na výkon pedagogické profese v oblasti inkluze a zvýšit motivaci v této oblasti

DC5 Zajistit dopravně dostupnou a kapacitně dostačující oborovou nabídku oborů středního vzdělávání určených zpravidla pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

DC6 Snížit podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání (bez dosažení středního vzdělání)

Odkaz na dokument:

Školská inkluzivní koncepce Libereckého kraje	http://www.edulk.cz/LinkClick.aspx?fileticket=oXSKgu1KBRg%3D&tabid=160&mid=756

Koncepční dokumenty na mikroregionální úrovni

Ve spádovém území ORP Jablonec nad Nisou jsou k dispozici dva zásadní mikroregionální strategické dokumenty:

- Integrovaný plán rozvoje území aglomerace Liberec – Jablonec nad Nisou (IPRÚ) – www.liberec.cz.
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podještědí (SCLLD)

Integrovaný plán rozvoje území aglomerace Liberec – Jablonec nad Nisou identifikuje v oblasti vzdělávání čtyři základní problémy:

- Podprůměrná úroveň vzdělání obyvatel v rámci ČR
- Nedostatečná kapacit základních škol v Liberci
- Nedostatečné vybavení a technický stav škol
- Chybějící koncepce vzdělávání na úrovni obcí

Návrhová část IPRÚ je orientována do oblasti kapacit a vybavenosti škol. Jde zejména o:

- Optimalizace infrastruktury mateřských škol
- Optimalizace infrastruktury základních a středních škol
- Zajištění vnitřní konektivity škol a vzdělávacích zařízení a připojení k internetu

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Podještědí specifikuje v oblasti vzdělávání následující opatření:

- Optimalizace sítě školských a vzdělávacích zařízení na území MAS (i ve vztahu k širšímu okolí)
    - Optimalizace provozu mateřských, základních škol a dalších vzdělávacích zařízení (technický stav budov – opravy, zateplení, rekonstrukce, vybavení, sdílení zázemí více školami celoživotní vzděláván apod.),
    - Podpora diverzifikace péče o děti v předškolním a základním vzdělávání (příměstské tábory, zařízení péče o děti v době mimo školní vyučování),
    - Rekonstrukce či nová výstavba zázemí školských zařízení v odpovídající kvalitě (sportovní hřiště, kuchyně, jídelny, venkovní plochy)

V oblasti působnosti MAS Podještědí, tedy v oblasti rozvoje příměstských a venkovských oblastí řešeného spádového území ORP Jablonec nad Nisou dále na standardní vzdělávací aktivity bezprostředně navazují i aktivity související, tj. volnočasové, zájmové a neformální vzdělávání s vazbou na budování či sdílení infrastrukturního zázemí pro tyto aktivity a s důrazem na organizaci těchto aktivit, ve smyslu zajištění prostorové a časové dostupnosti.

Koncepční dokumenty na municipální úrovni

Ve spádovém obvodu ORP Jablonec nad Nisou mají zpracovaný a zveřejněný rozvojový dokument, který se alespoň zčásti zabývá tématem vzdělávání či tématy souvisejícími, následující obce:

Jablonec nad Nisou

Strategický plán města Jablonec na Nisou (2014) identifikuje následující hlavní problémy v oblasti vzdělávání:

- technický stav škol, včetně chybějícího zázemí, sportovních areálů; bezbariérová řešení (MŠ, ZŠ),
- nevyhovující struktura absolventů s ohledem na potřeby trhu práce (SŠ)
- výraznější koncentrace ekonomicko-administrativních oborů (SŠ),
- nedostatečné zdroje pro další vzdělávání pedagogů.

Mezi prioritní opatření statutárního města Jablonec nad Nisou v oblasti předškolního a základní vzdělávání do r. 2020 patří zejména:

- technický stav, vybavenost a dostupnost mateřských a základních škol

- kvalita výuky v mateřských a základních školách (vzdělávání pracovníků, metody výuky, inkluzivní vzdělávání, podpora nadaných žáků)
- rozvoj zájmového a neformálního vzdělávání, rozvoj mimoškolní činnosti (infrastruktura, vybavenost, provoz)

Bedřichov

Plán rozvoje obce Bedřichov na období 2016-2022 (2016) konstatuje neexistenci žádného vzdělávacího zařízení v obci. Tato skutečnost je považována za slabou stránku, řešením se obec v návrhové části nezabývá.

Dalešice

Program rozvoje obce Dalešice na roky 2021-2025 (2020) konstatuje neexistenci žádného vzdělávacího zařízení v obci. Tato skutečnost je považována za slabou stránku, řešením se obec v návrhové části nezabývá.

Janov nad Nisou

Program rozvoje obce Janov nad Nisou na období 2021-2027 (2020) hodnotí pozitivně existenci základní a mateřské školy v obci. Konstatuje fakt naplnění kapacity MŠ a nenaplněnost kapacity ZŠ, což se ale bude s nástupem silnějších ročníků měnit. Vyhodnocení plnění předchozího programového dokumentu konstatuje splnění klíčových aktivit v oblasti vzdělávání, a to:

- optimalizaci kapacity ZŠ a MŠ – infrastruktura
- budování zázemí pro volnočasové aktivity, pro podporu rodinného života

V Programu rozvoje obce Janov nad Nisou na období 2021 – 2027 nejsou dále obsaženy žádné aktivity v oblasti vzdělávání.

Josefův Důl

Program rozvoje obce Josefův Důl 2020 - 2026 konstatuje existenci **Základní školy a Mateřské školy Josefův Důl, okres Jablonec nad Nisou, příspěvkové organizace.** MŠ disponuje kapacitou 65 dětí a základní škola kapacitou 200 žáků. Součástí školy je i společná školní jídelna s kapacitou 250 strávníků. Návrhová část neobsahuje žádné aktivity v oblasti předškolního nebo základního vzdělávání.

Lučany nad Nisou

Strategický plán rozvoje města Lučany nad Nisou 2018 - 2023 konstatuje v analytické části existenci mateřské a základní školy a specifikuje následující nedostatky a budoucí ohrožení:

- kapacitní nedostatečnost MŠ
- málo žáků ve třídách ZŠ
- infrastrukturní nedostatečnost (absence tělocvičny, absence výtahů - není zajištěna bezbariérovost)

- pedagogické zajištění (věkový průměrů členů pedagogického sboru, nedostatečná motivace pro mladé pedagogy, vzdělávání pedagogických pracovníků)

Návrhová část se orientuje zejména na naplňování volných kapacit ZŠ (marketing, svoz žáků, specifická orientace školy - např. sportovní zaměření školy), doplnění kapacit MŠ a doplnění infrastruktury budovy (bezbariérovost).

Pulečný

Program rozvoje obce Pulečný 2021-2027 (2021) oblast vzdělávání je uvedena v analytické části konstatováním o neexistenci ZŠ a MŠ s tím, že v obci existuje dětská skupina, která provozuje soukromou mateřskou školu (není evidována v Rejstříku škol a školských zařízení). Problematika vzdělávání není předmětem návrhové části.

Rádlo

Program rozvoje obce Rádlo na období 2013-2017 (2013) konstatuje existenci ZŠ (1. stupeň) a MŠ a specifickou vybavenost ZŠ orientovanou na polytechnické vzdělávání. Konstatuje též naplněnost stávající kapacity ZŠ i MŠ. Návrhová část PRO se orientuje na udržení a rozšíření kapacit ZŠ a MŠ.

Rychnov u Jablonce nad Nisou

Program rozvoje města Rychnov u Jablonce nad Nisou 2020 - 2024 (2019) v analytické části pozitivně hodnotí existenci ZŠ a MŠ ve městě, specifikuje kapacitní problém vzdělávací infrastruktury s ohledem na zvyšující se počet dětí a žáků, které škola každoročně přijímá, za nedostatečné (kvalitativně - technicky i morálně) je též považováno infrastrukturní zázemí školních areálů - venkovní prostranství, zahrada MŠ, koupelny MŠ, tělocvična ZŠ, zahrada MŠ, školní jídelna.

V návrhové části specifikuje opatření „B.5 Zvýšení vybavenosti školských zařízení a kvality vzdělávání“, které je naplňováno následujícím aktivitami:

B.5.1 Půdní rekonstrukce ZŠ
B.5.2 Rekonstrukce tělocvičny ZŠ
B.5.3 Úprava venkovního prostoru nad budovou školy I. stupně
B.5.4 Zahrada v MŠ
B.5.5 Rekonstrukce koupelen v MŠ
B.5.6 Výměna bezpečnostních prvků v MŠ
B.5.7 Nástavba na budovy MŠ
B.5.8 Modernizace školní jídelny

3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření realizovaného MŠMT

Vyhodnocení šetření u mateřských škol ve spádovém území ORP Jablonec nad Nisou

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy realizovalo na území ORP v ČR šetření potřeb mateřských škol, které bylo součástí projektu Šablony I a II OP VVV. Šetření se zaměřilo na identifikaci potřeb mateřských škol v následujících rozvojových oblastech:

I. **Podpora inkluzivního/společného vzdělávání MŠ**
   I.A Další otázky související s podporou inkluzivního/společného vzdělávání MŠ
II. **Rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti MŠ**
III. **Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě MŠ**
IV. **Podpora polytechnického vzdělávání MŠ**
V. **Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ**
VI. **Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ**

Ve výzkumu se zúčastnilo celkem 23 (88,5%) mateřských škol z celkového počtu 26. Jednotlivé MŠ postupně hodnotily:

- potřeby rozvoje v základních oblastech (hlavní oblasti podporované z OP)
- potřeby v dalších oblastech

HODNOCENÍ POTŘEB MATEŘSKÝCH ŠKOL - ZÁKLADNÍ OBLASTI

Potřeby MŠ byly hodnoceny v následujících klíčových oblastech:

A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí
E. Podpora polytechnického vzdělávání

Všechny základní oblasti postupně přechází z kategorie *rozvíjejících se oblastí* do kategorie *realizovaných oblastí*. Nejvíce akcentované oblasti v rámci realizace na úrovni mateřských škol jsou rozvoj matematické (největší posun oproti minulému šetření) a čtenářské negramotnosti. Významná je též podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí (stále však v rámci ORP Jablonec nad Nisou zaostává za krajskými a republikovými hodnotami). Aktuálně největší potřeba rozvoje přetrvává v oblasti inkluzivního vzdělávání a v podpoře polytechnického vzdělávání.

Největší potřeby jsou přitom spatřovány v **inkluzivním vzdělávání**, v oblasti rozvoje **infrastruktury** škol a v podpoře **polytechnického** vzdělávání.

A. Podpora inkluzívního / společného vzdělávání

Mateřským školám se velmi dobře daří rozvíjet následující témata a aktivity (zcela realizováno, MŠ pracuje na přibližování k ideálnímu stavu):

- komunikace s rodiči
- rozvoj sociálních kompetencí dětí (úspěch dětí, odbourávání bariér v mezilidských vztazích, budování sounáležitosti, škola učí děti uvědomovat si práva a povinnosti)

- podpora bezproblémového přechodu dětí z MŠ na ZŠ

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- naplňování vzdělávacích potřeb dětí (spolupráce pedagogů, tvořivé vnímání rozdílů v úrovni dětí, motivace dětí, pedagogická diagnostika a přizpůsobování obsah vzdělávání potřebám dětí)
- vytváření materiálně-technických a odborných podmínek pro realizaci inkluzivních principů

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v MŠ patří převážně:

- vytvoření systému a praktický výkon aktivit v oblasti práce s dětmi s SVP (přijímání ke vzdělávání, práce s kompenzačními pomůckami, nastavení inkluzivního výukového přístupu, spolupráce s dalšími pedagogickými a nepedagogickými pracovníky)

Problematickou realizaci vykazují mateřské školy u následujících témat a aktivit:

- účast dětí se SVP na aktivitách nad rámec školní práce
- technická bezbariérovost školy (vnější, vnitřní)
- výuka českého jazyka pro cizince

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

Mateřské školy využívají v rámci podpory inkluzivního / společného vzdělávání nejčastěji služeb následujících orgánů / organizací:

- Pedagogicko-psychologická poradna (100 % MŠ)
- Orgán sociálně právní ochrany dětí (78,3 % MŠ)
- Speciálně pedagogické centrum (69,6 % MŠ)

Přibližně ¼ MŠ využívá služeb neziskových organizací, zcela minimálně jsou využívány služby střediska výchovné péče.

Z hlediska kvality jsou nejlépe hodnoceny služby pedagogicko-psychologické poradny. Nejhorší hodnocení obdržely služby střediska výchovné péče.

V rámci pedagogického zajištění došlo v porovnání s předchozím šetřením MŠMT k výraznému pozitivnímu kvalitativnímu posunu.

B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti

Oblast rozvoje čtenářské pregramotnosti v MŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako oblast *realizovanou*** – funkční části systému jsou realizovány na základní úrovni, školy pracují na zlepšování).

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- využívání / sdílení poznatků dobré praxe s jinými pedagogy / školami

- spolupráce s rodiči v oblasti čtenářské pregramotnosti
- využívání interaktivních metod a pomůcek při rozvoji čtenářské pregramotnosti

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že MŠ podporují rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů, realizují akce pro děti na podporu této gramotnosti a zvyšují motivaci dětí, nakupují literaturu a multimédia, vytváří čtenářsky podnětné prostředí.

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti

Oblast rozvoje matematické pregramotnosti v MŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako oblast kompletně *realizovanou*** – funkční části systému jsou realizovány na základní úrovni, školy by měli zahájit prohlubování kvality a nastavení udržitelného systému).

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- využívání interaktivních metod a pomůcek při rozvoji matematické pregramotnosti
- nákup / využívání aktuální literatury a multimediálních pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti
- využívání / sdílení poznatků dobré praxe s jinými pedagogy / školami
- spolupráce s rodiči v oblasti matematické pregramotnosti

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že MŠ podporují rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů, podporují individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o matematiku, učitelé rozšiřují své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti, systematicky rozvíjí matematické myšlení u dětí, disponují dostatečným materiálním a technickým zázemím.

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí

Oblast podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí v MŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako oblast kompletně *realizovanou*** – funkční části systému jsou realizovány na základní úrovni, školy by měli zahájit prohlubování kvality a nastavení udržitelného systému).

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- doplněný pomůcek pro rozvoj kreativity
- využívání / sdílení poznatků dobré praxe s jinými pedagogy / školami

Pozitivně lze hodnotit skutečnost, že MŠ podporují kompetence k iniciativě a kreativitě dětí v rámci školních vzdělávacích programů, nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, dobře

komunikuje v této oblasti s rodiči a vytváří příznivé a bezpečné prostředí pro rozvoj těchto kompetencí.

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

E. Podpora polytechnického vzdělávání

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je realizováno v souladu s RVP
- je zajištěna podpora samostatné práce dětí v oblasti polytechnického vzdělávání
- učitelé rozvíjejí svou kvalifikaci v oblasti polytechnického vzdělávání

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v MŠ patří převážně:

- spolupráce s rodiči
- technické a materiální zabezpečení pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností
- využívání / sdílení poznatků dobré praxe s jinými pedagogy / školami
- podpora individuální práce s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- vzdělávací materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
- využívání informačních a komunikačních technologií

V oblast podpory polytechnického vzdělávání vykazují školy v rámci ORP Jablonec nad Nisou poměrně výrazný kvalitativní náskok ve srovnání s LK a ČR.

HODNOCENÍ POTŘEB MATEŘSKÝCH ŠKOL – DALŠÍ OBLASTI

Potřeby MŠ byly hodnoceny v následujících dalších relevantních oblastech:

A. Digitální kompetence pedagogických pracovníků

B. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Oblast digitálních kompetencí pedagogických pracovníků přešla z kategorie *rozvíjejících se oblastí* do kategorie *realizovaných oblastí*. Oblast sociálních a občanských dovedností postupuje v kategorii *realizovaná oblast* směrem k *ideálnímu stavu*.

Z dalších oblastí rozvoje MŠ je nejvíce potřebná oblast ICT.

A. Digitální kompetence pedagogických pracovníků

Oblast lze považovat i ve srovnání s LK a ČR za úspěšnou.

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- znalost práce s internetem, využívání pro vlastní vzdělávání pedagogů, využívání pro přípravu pedagogů na vzdělávání dětí

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v MŠ patří převážně:

- práce s počítačem, využívání pro sebevzdělávání pedagogů a pro přípravu na vzdělávání dětí

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- širší využívání informačních a komunikačních technologií

B. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Oblast lze považovat i ve srovnání s LK a ČR za úspěšnou. Ve většině charakteristik dosahují MŠ v ORP Jablonec nad Nisou lepších statistických hodnot než MŠ v rámci LK a ČR. Téměř celá oblast je hodnocená jako realizovaná a kvalitativně se rozvíjející směrem k ideálnímu stavu.

Zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- spolupráce učitel – rodič – žák na velmi dobré úrovni
- kultura komunikace mezi účastníky vzdělávání
- budování povědomí o etických hodnotách a pravidlech chování
- pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v MŠ patří převážně:

- rozvoj schopností dětí učit se
- rozvoj schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
- rozvoj vztahu k bezpečnému používání informační, komunikačních a dalších technologií

Vyhodnocení šetření u základních škol ve spádovém území ORP Jablonec nad Nisou

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy realizovalo na území ORP v ČR šetření potřeb základních škol, které bylo součástí projektu Šablony I a II OP VVV. Šetření se zaměřilo na identifikaci potřeb základních škol v následujících rozvojových oblastech:

I. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání ZŠ
I.A Další otázky související s podporou inkluzivního/společného vzdělávání ZŠ

II. Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti ZŠ

III. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě ZŠ
IV. Podpora polytechnického vzdělávání ZŠ
V. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ
VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ
VII. Podpora kariérového poradenství pro žáky

Ve výzkumu se zúčastnilo celkem 17 (89,5%) základních škol z celkového počtu 19. Jednotlivé ZŠ postupně hodnotily:

- potřeby rozvoje v základních oblastech (dle specifikace OP)
- potřeby rozvoje v dalších oblastech

HODNOCENÍ POTŘEB ZÁKLADNÍCH ŠKOL - ZÁKLADNÍ OBLASTI

Potřeby ZŠ byly hodnoceny v následujících klíčových oblastech:

A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků
E. Podpora polytechnického vzdělávání

Všechny základní oblasti postupně přechází z kategorie *rozvíjejících se oblastí* do kategorie *realizovaných oblastí*. Nejvíce akcentované oblasti v rámci realizace na úrovni základních škol jsou rozvoj čtenářské gramotnosti a podpora inkluzivního vzdělávání. Největší posun oproti minulému šetření nastal v oblasti matematické gramotnosti. Aktuálně největší potřeba rozvoje přetrvává v oblasti polytechnického vzdělávání a v podpoře kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků.

A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- příprava všech žáků na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělání
- rozvoj sociálních kompetencí žáků (vlastní úspěch žáků, odbourávání bariér v mezilidských vztazích, budování sounáležitosti, škola učí žáky uvědomovat si práva a povinnosti)
- spolupráce vyučujících při naplňování potřeb žáků

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- vytvoření systému a praktický výkon aktivit v oblasti práce s žáky se SVP (přijímání ke vzdělávání, práce s kompenzačními pomůckami, nastavení inkluzivního výukového přístupu, spolupráce s dalšími pedagogickými a nepedagogickými pracovníky)

- naplňování vzdělávacích potřeb žáků (spolupráce pedagogů, tvořivé vnímání rozdílů v úrovni žáků, motivace žáků, pedagogická diagnostika a přizpůsobování obsah vzdělávání potřebám žáků)
- vytváření materiálně-technických a odborných podmínek pro realizaci inkluzivních principů
- účast žáků se SVP na aktivitách nad rámec školní práce
- fungující komunikace s žáky a rodiči

Problematickou realizaci vykazují mateřské školy u následujících témat a aktivit:

- vytváření podmínek pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání (např. zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru)
- technická bezbariérovost školy (vnější, vnitřní)
- výuka českého jazyka pro cizince

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické hodnoty ukazují, že **ZŠ v rámci ORP Jablonec nad Nisou zaostávají téměř ve všech hodnotách za průměrem LK a ČR**.

Základní školy využívají v rámci podpory inkluzivního / společného vzdělávání nejčastěji služeb následujících orgánů / organizací:

- Pedagogicko-psychologická poradna (100 % ZŠ)
- Orgán sociálně právní ochrany dětí (100 % ZŠ)
- Speciálně pedagogické centrum (100 % ZŠ)

Přibližně polovina ZŠ využívá služeb neziskových organizací a střediska výchovné péče. Méně než třetina škol využívá služeb školního poradenského pracoviště (úplného, neúplného).

Z hlediska kvality jsou nejlépe hodnoceny služby pedagogicko-psychologické poradny a školních poradenských pracovišť. Nejhorší hodnocení obdržely služby střediska výchovné péče. Rozdíl v hodnocení kvality pracovišť z pohledu základních škol však není tak velký, jako v případě stanovisek mateřských škol.

V rámci pedagogického zajištění nedošlo v porovnání s předchozím šetřením MŠMT k výraznějším změnám, pouze o téměř 50 % vzrostl počet pedagogů ochotných začít využívat nové metody/postupy při vzdělávání heterogenních skupin žáků (vč. žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti

Oblast rozvoje čtenářské gramotnosti v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako oblast *rozvíjející se***, výjimečně se některé témata již zařazují do oblasti ***realizované.***

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů a základní znalosti a dovednosti v oblasti čtenářské gramotnosti, vč. základní práce s textem
- ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna
- učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- nákup literatury a multimédií na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti
- sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy a školami
- podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu a tvůrčí psaní
- podpora vyššího stupně komplexního čtenářství
- materiálně-technické zabezpečení a využívání ICT na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- spolupráce s rodiči v oblasti čtenářské gramotnosti
- vytváření podnětného čtenářského prostředí, realizace mimovýukových akcí na podporu čtenářské gramotnosti
- realizace čtenářských kroužků, dílen

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti

Oblast rozvoje matematické gramotnosti v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako velmi dobře se *rozvíjející oblast*** směřující ve všech aktivitách a tématech k ***realizované oblasti***.

Za téměř realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- ve škole je podporováno matematické myšlení žáků
- škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školního vzdělávacího program
- učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce
- v oblasti rozvoje matematické gramotnosti jsou využívána interaktivní média a informační a komunikační technologie

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- nákup literatury a multimédií na podporu rozvoje matematické gramotnosti

- podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o matematiku
- materiálně-technické zabezpečení na podporu rozvoje matematické gramotnosti

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- spolupráce s rodiči v oblasti matematické gramotnosti
- sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy a školami
- realizace matematických kroužků, dílen
- realizace mimovýukových akcí na podporu na podporu rozvoje matematické gramotnosti a zvyšování motivace žáků

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

V této oblasti je možné přibližně třetinu témat hodnotit v případě ZŠ jako témata ***rozvinutá***, úspěšně ***rozvíjejících s***e je polovina, zbytek témat má ještě významné rezervy

Za zcela realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- bezpečné prostředí ve škole pro rozvoj kreativity a iniciativy žáků a pro projevení názorů žáků
- škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP
- škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- rozvoj učitelů
- sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy a školami
- kritické myšlení, inovativní přístup, projektový přístup, nacházení řešení
- rozvoj finanční gramotnosti

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- konzultace, debaty, exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy
- absence prostoru pro pravidelné sdílení zkušeností, nápadů
- školní projekty, fiktivní firmy, praktické aktivity

Doposud nerozvinutá témata jsou však v rámci této oblasti klíčová.

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

E. Podpora polytechnického vzdělávání

Oblast podpory polytechnického vzdělávání v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **stále jako pouze *rozvíjející se oblast.*** Kvalitativní posun oproti minulému šetření MŠMT (Šablony I) je minimální.

Za realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je ve škole realizováno podle RVP

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří všechna ostatní témata řešené oblasti

Nejvýraznější prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- spolupráce s VŠ, SŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření
- spolupráce s místními firmami
- existence podnětného prostředí pro rozvoj polytechnického vzdělávání a motivace žáků
- individuální podpora žáků s mimořádným zájmem o polytechniku
- podpora předškolní polytechnické výchovy (spolupráce ZŠ a MŠ)
- absence výuky polytechnických oborů v cizím jazyce

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné.

HODNOCENÍ POTŘEB ZÁKLADNÍCH ŠKOL - VEDLEJŠÍ OBLASTI

Potřeby ZŠ byly dále hodnoceny v následujících vedlejších oblastech:

A. Jazykové vzdělávání

B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků

C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

D. Kariérové poradenství pro žáky

Všechny vedlejší oblasti jsou stále v kategorii *rozvíjejících se oblastí*. Kvalitativní posun je oproti předchozímu šetření (Šablony I) minimální. Nejdynamičtěji se rozvíjí jazykové vzdělávání, oblast sociálních a občanských dovedností se nejvíce přibližuje kategorii realizované, přesto v této oblasti a také v oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků zaostávají školy v rámci ORP Jablonec nad Nisou za hodnotami LK a ČR.

A. Jazykové vzdělávání

Oblast rozvoje jazykové gramotnosti v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako *rozvíjející se*** s některými tématy, jejichž rozvoj je však minimální.

Za zcela nebo téměř realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- škola podporuje rozvoj jazykové gramotnosti v rámci školního vzdělávacího program
- škola nakupuje a využívá učebnice, multimedia, cizojazyčnou literaturu, apod.
- učitelé rozvíjí své znalosti v oblasti cizích jazyků a aplikují je při výuce

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- rozvoj chápání života v různých kulturách
- materiálně-technické zázemí
- interaktivní média, informační a komunikační technologie při výuce
- jazykové kroužky, jazykově podnětné prostředí, rozmanitost nabídky cizích jazyků
- jazyková gramotnost v ostatních (nejazykových) předmětech
- sdílení dobré praxe učitelů a škol

Nejvýraznější prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- spolupráce s rodiči
- vytváření příležitostí k rozvoji jazykové gramotnosti
- absence akcí pro žáky na podporu jazykové gramotnosti
- absence knihovny s cizojazyčnou literaturou pro žáky
- absence spolupráce s rodilými mluvčími

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné. Ve většině témat jsou hodnoty v rámci ORP Jablonec nad Nisou v porovnání s LK a ČR ***příznivější***.

B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků

Oblast rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako *rozvíjející se*** s některými tématy, jejichž rozvoj je však minimální.

Za zcela nebo téměř realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- využívání PC učebny nebo počítačů při výuce
- práce s internetem (využívání zdrojů pro výuku, rozvoj povědomí o internetové bezpečnosti)

Nejvýraznější prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- širší využívání mobilních ICT při výuce (pedagogové)

- využití možnosti BYOD pro projektovou práci žáků

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné. Ve většině témat jsou hodnoty v rámci ORP Jablonec nad Nisou v porovnání s LK a ČR ***méně příznivé***.

C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Oblast rozvoje sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako velmi dobře se *rozvíjející oblast*** směřující ve všech aktivitách a tématech k ***realizované oblasti***.

Za zcela nebo téměř realizovaná lze považovat následující témata a aktivity:

- kultura komunikace mezi účastníky vzdělávání
- jisté a bezpečné používání informačních a komunikačních technologií
- etické hodnoty, pravidla společenského chování a komunikace
- vzájemná spolupráce učitelů, žáků, rodičů
- zapojení žáků do konstruktivního pracovního života, debaty, motivace k celoživotnímu učení, schopnosti žáků učit se, organizovat si čas, apod.

Mezi stále se rozvíjející témata a aktivity v ZŠ patří převážně:

- rozvoj sebereflexe a sebehodnocení žáků
- příprava na aktivní zapojení žáků do demokratické společnosti

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné. Ve většině témat jsou hodnoty v rámci ORP Jablonec nad Nisou v porovnání s LK a ČR ***méně příznivé***.

D. Kariérové poradenství pro žáky

Oblast rozvoje kariérového poradenství pro žáky v ZŠ lze **celkově hodnotit** v rámci ORP Jablonec nad Nisou **jako *rozvíjející se oblast.***

Za nejlépe rozvíjející se témata a aktivity lze hodnotit:

- kariérové poradenství koordinuje v rámci ZŠ jeden pracovník, zapojují se pedagogové i externí pracovníci
- je poskytováno zejména žákům vyšších ročníků
- probíhá ve spolupráci s rodiči
- individuální poradenství je poskytováno všem žákům, vč. žáků se SVP

Prostor pro zlepšení je zejména v následujících tématech či aktivitách:

- poskytování kariérového poradenství v průběhu celé školní docházky
- zařazení kariérového poradenství do průřezových témat a rozvoje osobnosti žáků
- zařazení kariérového poradenství do ŠVP

Obdobné trendy jsou patrné jak na úrovni Libereckého kraje, tak i na úrovni celé ČR. Statistické rozdíly při porovnávání ORP Jablonec nad Nisou, LK a ČR nejsou významné. Ve všech tématech jsou hodnoty v rámci ORP Jablonec nad Nisou v porovnání s LK a ČR ***příznivější***.

3.1.4 Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluzivity v mezinárodním srovnání

A. Mezinárodní šetření PISA 2018 (shrnutí za ČR)

(Zdroj: https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/Publikace/PISA_2018_country_note.pdf)

Šetření PISA hodnotí znalosti a dovednosti 15letých žáků v zemích OECD a provádí mezinárodní srovnání úrovně znalostí a dovedností. Šetření probíhá 1x za 3 roky. Aktuální je tedy šetření provedené v roce 2018.

V šetření jsou hodnoceny znalostí a dovednosti v čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti a dále je posuzovány atributy úspěšnosti žáků a školní klima.

- **Čtenářská gramotnost**

Ve čtenářské gramotnosti dosáhlo **79 % žáků** v České republice **alespoň druhé gramotnostní úrovně**[1]. Tito žáci rozpoznají hlavní myšlenku středně dlouhého textu, naleznou informaci na základě jasně daných, i když někdy složitějších, pokynů a s podporou dovedou posoudit celkový záměr středně dlouhého textu.

Přibližně **8 % žáků** dosahuje ve čtení **vynikajících výsledků**, což znamená, že v testu čtenářské gramotnosti tito žáci dosáhli úrovně 5 a 6. Na těchto úrovních jsou žáci schopni porozumět dlouhým textům, pracovat s pojmy, které jsou abstraktní a náročné na porozumění, a rozlišovat mezi fakty a názory na základě nepřímých náznaků týkajících se obsahu nebo zdroje informací. Ve 20 vzdělávacích systémech, z nichž 15 je v zemích OECD, dosáhlo více než 10 % patnáctiletých žáků vynikajících výsledků.

1 Šetření PISA hodnotí žáky v celkem 10 gramotnostních úrovních (-1c, 1c, 1b, 1a, 2, 3, 4, 5, 6) - čím vyšší číslo, tím vyšší úroveň znalostí a dovedností.

- **Matematická gramotnost**

V České republice dosáhlo **80 % žáků druhé** a **vyšší matematické gramotnostní úrovně**. Tito žáci dokážou interpretovat a posoudit, jak lze (jednoduchý) problém vyjádřit matematicky, a to i bez jasného zadání. V zemích OECD dosáhlo alespoň druhé matematické gramotnostní úrovně v průměrně 76 % žáků.

Přibližně **13 % žáků** dosáhlo **páté** a **vyšší matematické gramotnostní úrovně**. Nejvyšší podíly žáků dosahujících těchto úrovní byly zjištěny v těchto šesti asijských zemích nebo ekonomických regionech: vybrané provincie Číny (vice než 44 %), Singapur (téměř 37 %), Hong Kong (Čína) (29 %), Macao (téměř 28 %), Tchajwan (více než 23 %) a Korea (vice než 21 %). Tito žáci dovedou matematicky popsat složité jevy a umí vybrat, porovnat a vyhodnotit vhodné způsoby jejich řešení.

- **Přírodovědná gramotnost**

Přibližně **81 % žáků** dosáhlo **druhé** a **vyšší přírodovědné gramotnostní úrovně**. Tito žáci dokážou správně vysvětlit známé přírodní jevy a v jednoduchých případech dovedou své znalosti použít k vytvoření závěru vyvozeného z dostupných dat.

Přibližně **8 % žáků** dosahuje v oblasti přírodovědy **vynikajících výsledků**, což znamená, že jejich dovednosti jsou na 5. a 6. gramotnostní úrovni. Tito žáci jsou schopní tvořivě a samostatně používat své přírodovědné znalosti v nejrůznějších situacích, dokonce i v těch neznámých.

- **Spravedlivost a socioekonomický status**

V šetření PISA 2018 dosahují **zvýhodnění žáci** v České republice ve **čtení lepších výsledků než žáci znevýhodnění**. Tento rozdíl je větší než průměrný rozdíl mezi těmito dvěma skupinami v zemích OECD. Oproti šetření z r. 2009 se tento rozdíl ještě prohloubil.

Přibližně **19 % zvýhodněných žáků** a pouze **2 % znevýhodněných žáků** v České republice dosahuje ve čtenářské gramotnosti v PISA 2018 **vynikajících výsledků**. V průměru zemí OECD dosahuje ve čtení vynikajících výsledků 17 % zvýhodněných žáků a 3 % znevýhodněných žáků.

Socioekonomický status silně ovlivňuje výsledky matematické a přírodovědné gramotnosti ve všech zemích PISA. V České republice v PISA 2018 vysvětluje **18 % rozdílu ve výsledcích z matematiky** (v průměru zemí OECD je to 14 %) a **17 % rozdílu ve výsledcích z přírodovědy** (v průměru zemí OECD je to 13 %).

Přibližně **9 % znevýhodněných žáků** v České republice se zařadilo mezi **čtvrtinu nejúspěšnějších žáků ve čtení**, což naznačuje, že v případě čtenářských dovedností nemusí být status znevýhodnění pro žáka vždy určující. V zemích OECD se mezi **nejlepší žáky ve čtení** zařadilo **11 % znevýhodněných žáků**.

V České republice jsou vynikající a méně úspěšní žáci zastoupeni v jistých druzích a typech škol častěji, než v průměru OECD.

- **Spravedlivost a pohlaví**

V **matematické gramotnosti** dosáhly české **dívky podobného výsledku jako** čeští **chlapci**. Rozdíl čtyř bodů ve prospěch chlapců je nepatrně méně než činí průměrná hodnota rozdílu mezi dívkami a chlapci v průměru zemí OECD (5 bodů).

V **přírodovědné gramotnosti** v šetření PISA 2018 dosahují dívky v zemích OECD průměrně mírně lepších výsledků (o dva body), v **České republice** jsou **výsledky dívek** a **chlapců srovnatelné**.

Jeden ze sedmi českých chlapců s vynikajícími výsledky v matematické a přírodovědné gramotnosti očekává, že bude ve 30 letech pracovat jako inženýr nebo specialista v oblasti přírodních věd. U dívek je to méně než jedna z deseti. Přibližně tři z deseti dívek s vynikajícími výsledky očekávají, že budou pracovat ve zdravotnictví, zatímco u chlapců s vynikajícími výsledky jde o jednoho z devíti. Pouhých 8 % chlapců a 1 % dívek v České republice očekává, že budou pracovat v oblasti ICT.

- **Školní klima v ČR**

V odpovědích **30 % českých žáků uvedlo**, že je **vystaveno nevhodnému chování ze strany spolužáků nejméně několikrát měsíčně**, průměr v zemích OECD je 23 %. Přesto 89 % českých žáků (a 88 % žáků v zemích OECD) souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo s tím, že je dobré pomáhat žákům, kteří se nemohou bránit.

Přibližně **29 % českých žáků** (průměr OECD je 26 %) **uvedlo**, že v každé hodině nebo ve **většině hodin českého jazyka** a **literatury** musí jejich **učitel čekat dlouho, než se žáci uklidní**.

Průměrně ve všech zemích OECD ve dvou předcházejících týdnech před testováním PISA bylo celý den za školou 21 % žáků a 48 % žáků přišlo do školy pozdě. V České republice bylo celý den za školou 10 % žáků a 54 % žáků během tohoto období přišlo do školy pozdě. Ve většině zemí a ekonomických regionech chodili šikanovaní žáci častěji za školu, zatímco **žáci, kteří mají rádi školu**, zažívali **lepší kázeň** v hodinách, měli **lepší výsledky** ve čtenářském testu a dostávalo se jim **větší emoční podpory** od rodičů, **chodili za školu s menší pravděpodobností**.

Asi **55 % žáků v České republice** (průměr OECD je 74 %) **souhlasilo** nebo rozhodně souhlasilo s tím, že **na jejich učiteli bylo vidět**, že **má z výuky radost**. Ve většině zemí a ekonomických regionů, včetně České republiky, **dosáhli žáci vyššího skóre** ve čtenářské gramotnosti, když **vnímali nadšení svého učitele**.

V České republice uvedlo 52 % žáků, že jejich spolužáci navzájem spolupracují (průměr OECD je 62 %), a 28 % uvedlo, že si navzájem konkurují (průměr OECD je 50 %).

Asi **19 % českých žáků** (průměr OECD je 16 %) **souhlasilo** nebo rozhodně souhlasilo s tím, že se **ve škole cítí osamělí**.

- **Vnímání života a učení 15letými žáky**

Na desetibodové stupnici uvádělo 65 % českých žáků (průměr OECD je 67 %), že jsou se svým životem spokojeni (žáci, kteří uvedli hodnotu 7 až 10 na desetibodové stupnici).

Přibližně 86 % žáků v České republice uvedlo, že se někdy nebo vždy cítí šťastní, a asi 7 % žáků uvedlo, že se vždy cítí smutní. Ve většině zemí **častěji žáci vykazovali pozitivní pocity**, když uváděli **silnější pocit sounáležitosti se školou** a **větší míru spolupráce mezi žáky**. A naopak častěji vyjadřovali smutek, když byli častěji vystaveni nevhodnému chování ze strany spolužáků.

82 % českých žáků souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo s tím, že obvykle najdou řešení složitých situací (průměr OECD je 84 %), a 59 % souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo s tvrzením, že když selžou, obávají se, co si ostatní o nich pomyslí (průměr OECD je 56 % žáků). Téměř ve všech vzdělávacích systémech, včetně České republiky, **dívky projevily větší strach z neúspěchu než chlapci**, a tento rozdíl mezi chlapci a dívkami byl mezi žáky s nejlepšími výsledky výrazně větší.

Většina žáků v zemích OECD disponuje růstovým myšlením (nesouhlasili nebo rozhodně nesouhlasili s tvrzením: *Tvoje inteligence je něco, co na sobě nemůžeš příliš změnit.*). V **České republice** disponuje růstovým myšlením **52 % žáků**.

SHRNUTÍ ŠETŘENÍ PISA 2018 V ČR

Souhrnně dosahují žáci z ČR v gramotnostech lepších výsledků než je průměr OECD i EU.

Výsledek žáků v České republice **se výrazně neliší od průměru OECD** ve **čtenářské gramotnosti**, v **matematické** a **přírodovědné gramotnosti** je jejich výsledek **lepší než průměr OECD**.

V porovnání s průměrem OECD je **obdobný podíl žáků** v České republice na **nejvyšších gramotnostních úrovních** (úroveň 5 a 6), avšak **větší podíl žáků** dosáhl **minimální gramotnostní úrovně** (úroveň 2 nebo nižší) ve všech třech oblastech.

B. Mezinárodní šetření TALIS 2018 za ČR

(Zdroj: https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/Mezin%c3%a1rodn%c3%ad%20%c5%a1et%c5%99en%c3%ad/Narodni-zprava-TALIS-2018_rozsirene_vydani.pdf)

Šetření TALIS mapuje v mezinárodním kontextu názory a postoje učitelů a ředitelů škol k tématům profesního rozvoje, výuky, pedagogického vedení apod. Základní modul šetření TALIS4 je zaměřen na úroveň ISCED 2 (mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání podle UNESCO), která v České republice odpovídá druhému stupni základní školy a nižšímu stupni víceletého gymnázia.

SHRNUTÍ ZÁVĚRŮ

- **Profesní rozvoj a sebedůvěra učitelů**

Subjektivně vnímaná **profesní zdatnost českých učitelů je v oblasti motivace a aktivního zapojování žáků do výuky** v porovnání s EU velmi podprůměrná a patří k nejnižším v rámci celého šetření TALIS. Ve srovnání s šetřením TALIS 2013 však v TALIS 2018 v této oblasti došlo k výraznému zlepšení.

Čeští učitelé jsou pozitivněji naladěni na účast na aktivitách profesního rozvoje ve srovnání s jejich kolegy ze zemí EU – ve výrazně nižší míře vnímají jako překážku v účasti na aktivitách profesního rozvoje např. nedostatek motivace či nedostatečnou podporu ze strany zaměstnavatele.

K nejrozšířenějším **formám profesního rozvoje** mezi českými učiteli patří četba odborné literatury a kurzy či semináře prezenčního charakteru (uvedlo více než 80 % učitelů). Obě tyto aktivity se v České republice vyskytují významně častěji než v průměru zemí EU. Naopak podprůměrný podíl učitelů se zúčastnil vzdělávacích konferencí (28 %, průměr EU 43 %) či online kurzů (24 %, průměr EU 34 %).

Činnosti profesního rozvoje, které měly nejpozitivnější vliv na výuku učitelů, byly českými učiteli nejčastěji charakterizovány takto: **vycházely z mých předchozích vědomostí, měly srozumitelnou strukturu, vhodně se soustředily na obsah potřebný k výuce mých předmětů**. V mezinárodním srovnání čeští učitelé **méně často** uvádí charakteristiky aktivního učení, jako je **možnost procvičit si aplikování nových postupů a poznatků ve třídě** (73 %, průměr EU 84 %) a **možnost kolaborativního** učení (30 %, průměr EU 72 %).

Od roku 2013 výrazně stoupl podíl českých učitelů, kteří se zúčastnili aktivit profesního rozvoje zaměřeného na **výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** (z 24 % na 53 %). Potřebu profesního rozvoje v této oblasti deklaruje 55 % českých učitelů. Naopak se snížil podíl učitelů, kteří se vzdělávali v oblasti využívání ICT ve výuce.

V ČR se ve srovnání s EU **výrazně méně využívá týmová výuka**. Ve třídě společně s jinými učiteli vyučuje alespoň jednou za měsíc pouze 7 % českých učitelů (průměr EU 26 %). 61 % českých učitelů společnou výuku nepraktikuje nikdy (průměr EU 45 %).

V ČR se během své praxe všichni učitelé (99 %) setkali s nějakou formou zpětné vazby, nejčastěji ji obdrželi od ředitele školy nebo členů týmu vedení školy (95 % učitelů). 73 % učitelů v České republice uvádí pozitivní **dopad zpětné vazby na** svůj **styl výuky** (u učitelů mladších 30 let je to 82 %). V průměru zemí EU deklaruje pozitivní dopad zpětné vazby 66 % učitelů.

- **Vnímané překážky výuky**

Nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považují ředitel škol za překážku, která do brání poskytování kvalitní výuky.

Jako nejčastější **překážku pro poskytování kvalitní výuky** je řediteli vnímán nedostatek podpůrného personálu, nedostatek času pro pedagogické vedení a již zmíněný nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se SVP.

Nižší úroveň vzdělanosti učitelů pro práci s **nadanými žáky**. Čeští učitelé rovněž vykazují nejnižší míru připravenosti na výuku v této oblasti, což může představovat významnou překážku v zavádění inkluzivního prostředí v českých školách.

- **Proměny výuky**

Výrazně podprůměrný ve srovnání s průměrem EU je podíl **českých učitelů, kteří se cítili připraveni na výuku průřezových dovedností** (28 %), a to i přesto, že necelá polovina

učitelů v ČR (47 %) měla tuto oblast zahrnutou ve svém formálním vzdělávání (u začínajících učitelů činí tento podíl 67 %). Zde lze spatřovat možnou překážku rozvoje nadpředmětových dovedností a klíčových kompetencí.

Čeští učitelé ve velké míře využívají strategie podporující jasnost a srozumitelnost výuky, avšak jen **málo využívají strategie aktivující u žáků náročnější kognitivní procesy** (strategie často spojené se skupinovou prací či řešením problémů) a **jen zřídka žákům ve výuce umožňují samostatnou práci po delší časové období či využití informačních a komunikačních technologií**.

Nízká **otevřenost vůči inovacím** z pohledu učitelů. Pozitivněji vnímají otevřenost změnám učitelé s délkou praxe do 5 let (v porovnání s učiteli s praxí nad 5 let). Otevřenost školy inovacím však pozitivněji než v průměru EU vnímají čeští ředitelé.

- **Učitelská profese**

Učitelská profese byla **první kariérní volbou** pro 68 % českých učitelů. Zatímco mezi zkušenými učiteli (s praxí nad 5 let) činí tento podíl 71 %, u začínajících učitelů s praxí do 5 let je to pouhých 54 %.

Celých 90 % učitelů v ČR je dle svého vyjádření **ve svém zaměstnání celkově spokojeno** a 58 % českých učitelů se domnívá, že výhody učitelského povolání jednoznačně převažují nad jeho nevýhodami (průměr EU 71 %). Mezi mladšími učiteli do 30 let je tento podíl výrazně vyšší (68 %) než mezi jejich kolegy staršími 50 let (52 %). Učitelskou profesi by si znovu zvolily tři čtvrtiny českých učitelů.

Volba učitelské profese je v České republice podmíněna především motivy společenského charakteru, jako je možnost **ovlivnit rozvoj dětí a mládeže či být prospěšný pro společnost**. V podstatně nižší míře jsou učitelé motivováni aspekty učitelské profese, jako je jistota práce, spolehlivý příjem či stabilní kariéra (převaha společenských motivů).

V České republice, stejně jako v celé řadě dalších evropských zemí, **smýšlejí učitelé o svém povolání méně pozitivně, než jak je vnímá společnost**. Pouhých 16 % českých učitelů se domnívá, že si společnost váží profese učitele, přičemž tento podíl je vyšší mezi začínajícími učiteli (21 %).

Každý desátý učitel v ČR pociťuje v práci do velké míry **stres**. Započítáme-li i učitele, kteří pociťují stres docela, jedná se o celou **třetinu učitelů** v českých školách. Míra pociťovaného stresu je o něco nižší u mužů. Nejčastěji uváděným **zdrojem stresu** je v České republice příliš mnoho administrativní práce (uvádí 61 % učitelů, průměr EU 53 %).

V České republice je se svým platem spokojen výrazně nižší podíl učitelů (28 %), než je tomu v průměru ostatních zemí EU (38 %). 10 % učitelů v ČR by rádo přešlo, kdyby to bylo možné, na jinou školu (mezi učiteli do 30 let věku se jedná o 15 %). 91 % učitelů v České republice práce na jejich škole těší a 87 % učitelů by **doporučilo** svou školu jako dobré pracoviště.

- **Vedení školy**

Čeští ředitelé mají v mezinárodním srovnání **výjimečně vysokou míru autonomie** při rozhodování o lidských zdrojích, rozpočtu, pravidlech a postupech ve škole i kurikulu a výuce. Více než 90 % z nich uvedlo, že hrají klíčovou roli při rozhodování o jmenování či přijímání učitelů, propouštění učitelů, stanovování nástupních platů, využívání prostředků z rozpočtu školy, zvyšování platů učitelů nebo přijímání žáků do školy.

Čeští **ředitelé jsou zavaleni administrativní prací**. Oproti svým kolegům v Evropské unii se větší podíl ředitelů často či velmi často věnuje v práci kontrole postupů a výstupů školní administrativy (86 % oproti 73 % v EU), administrativním úkonům a schůzkám věnují v průměru 40 % pracovního času (nejvíce v rámci celé EU) a pro 93 % ředitelů je přemíra administrativní práce zdrojem stresu.

I navzdory výše uvedenému **jsou v práci čeští ředitelé relativně spokojeni**. V mezinárodním srovnání patří Česká republika k zemím, v nichž ředitelé vyjadřují nejvyšší míru spokojenosti s pracovním prostředím, profesí jako takovou i podmínkami své smlouvy, v pozici ředitele pracují v průměru déle (12,2 let) než jejich kolegové v EU (9,4 let) a rádi by ve své pozici také nadále setrvali delší dobu (8,8 let) než ředitelé v EU (7,5 let). Více než třetina ředitelů (37 %) je spokojena s platem, který za svoji práci dostávají, což se však významně neliší od průměru EU (42 %).

Spolupráce ředitelů s řediteli jiných škol je spíše výjimečná. V rámci EU je v ČR nejnižší podíl ředitelů, kteří často či velmi často spolupracují na obtížných pracovních úkolech s řediteli jiných škol (18 % oproti 38 % v EU).

Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou málo zapojováni do života školy.

C. Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2019/2020

(Výroční zpráva České školní inspekce, zdroj:
1. https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad%20zpr%c3%a1vy/VZ-CSI-**2018-2019**.pdf
2. https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad%20zpr%c3%a1vy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-**2019-2020**_zm.pdf)

Česká školní inspekce vydává výroční zprávy za každý školní rok. V těchto zprávách zveřejňuje závěry a doporučení ve všech oblastech vzdělávání. Pro účely zpracování podkladů pro MAP II budou převzaty závěry a doporučení, které se týkají:

- předškolního vzdělávání
- základního vzdělávání
- základního uměleckého vzdělávání
- zájmového vzdělávání

Zjištění budou uvedena ve srovnání se závěry školního roku 2018/2019.

1. Předškolní vzdělávání

Pozitivní zjištění

2018/2019	2019/2020
• zkvalitňování materiálních podmínek • vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání • příjemná atmosféra, pozitivní vliv na psychosociální podmínky pro vzdělávání • vzdělávání pedagogů v oblasti sociálního rozvoje dětí • vzdělávání pedagogů v problematice vzdělávání dětí se SVP	• lepší organizace vzdělávání, vč. personálního zajištění • vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání • zlepšuje se integrace dětí se SVP, pozice asistenta přispívá ke kvalitě vzdělávacího procesu • rozvíjející se komunikace (pravidla, kompetence) všech aktérů vzdělávání • školy aktivně vyhledávají finanční zdroje pro zlepšování vybavenosti (personální, technické) • školy stále aktivněji spolupracují se zřizovateli

Negativní zjištění

2018/2019	2019/2020
• vysoké počty dětí ve třídách • neefektivní využívání didaktického materiálu pro individualizovanou výuku • absence spolupráce s rodiči, absence formativní zpětné vazby, nízká podpora sebehodnocení dětí • absence aktivizujících vzdělávacích metod • nevhodné zařazování dětí mladších tří let do věkově smíšených tříd • neúčast dětí ze skupin ohrožených budoucím školním neúspěchem v povinném posledním ročníku předškolního vzdělávání • vysoký počet dětí s odkladem školní docházky • stagnace a zhoršování kvality pedagogického vedení školy	• nedaří se zvýšit podíl dětí zapojených do předškolního vzdělávání • mírně klesá podíl učitelů s odbornou kvalifikací • v organizaci vzdělávání a v uplatňovaných metodách a formách práce přetrvávají nedostatky • často chybí stanovení cílů vzdělávání • snižující se úroveň vyhodnocování činnosti školy jako celku – chybí kontrola zavádění metod a forem vedoucích i individualizaci vzdělávání a zkvalitnění průběhu vzdělávání • nízká míra odborného a metodického vedení učitelů (i začínajících) • kontrolní činnost neprobíhá s důrazem na zvyšování úrovně pedagogického procesu • přetrvávají výrazné rozdíly v zajišťování podmínek pro děti mladší 3 let • školám se nedaří nastavit efektivní systém vyhodnocování pokroků jednotlivých dětí a individualizovat systém vzdělávání

Doporučení pro školy

2018/2019	2019/2020
• další vzdělávání zaměřit na pedagogickou diagnostiku, vzdělávání dětí mladších 3 let a rozvoj komunikačních dovedností pedagogů • komunikace s rodiči • důraz na kvalitní přípravu na vzdělávání, využívání pomůcek, individualizace vzdělávání • aplikovat aktivizační postupy, podporovat rozvoj osobnosti dítěte	• posilování pedagogického řízení školy • sebevzdělávání ředitelů s orientací na individualizaci vzdělávání a pedagogický proces • porovnávat vlastní hodnocení s externím hodnocením (ČŠI); přijímat nápravná opatření • zlepšování pedagogických kompetencí učitelů

• aplikovat účelné metody grafomotorické prevence • nezařazovat děti do tří let do věkově smíšených tříd • důraz na pedagogické řízení škol, realizovat vnitřní evaluační systém • přijímat opatření ke snižování vysokého počtu dětí s odkladem školní docházky	• systematicky vyhodnocovat pedagogické kompetence • zkvalitňován pedagogické diagnostiky, zlepšovat připravenost dětí pro nástup do ZŠ • komunikace s rodiči, zapojování rodičů • zkvalitnit plánování na úrovni školy i třídy • věnovat pozornost pobytu venku • zefektivnit využívání nepřímé pedagogické činnosti učitelů (příprava na vzdělávání, pedagogická diagnostika, individualizace vzdělávání)

Doporučení pro zřizovatele

2018/2019	2019/2020
• zajistit dostatečnou kapacitu MŠ (individualizace výuky, dělení tříd) • podporovat docházku dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí • zapojit se do hodnocení školy	• propojení se sociálními službami (depistáž) • zajistit dostatečnou kapacitu (dle demografického vývoje) • poskytnout finanční podporu na materiální vybavení tříd (zejména pro děti mladší tří let) • komunikovat se školou o koncepčních záměrech a strategiích • sledovat, zda ředitel školy pracuje s výstupy z inspekční činnosti • zapojit se do hodnocení školy • omezovat povolování výjimky z počtu dětí na třídu

2. Základní vzdělávání

Pozitivní zjištění

2018/2019	2019/2020
• velmi dobré materiální podmínky • zvyšování veřejných výdajů na základní vzdělávání • příznivý počet žáků na jednu třídu • je podporováno společné vzdělávání různě nadaných žáků i žáků se SVP v běžných třídách • školy podporují žáky se SVP • efektivní spolupráce se zřizovatelem - pozitivní dopad na podporu volnočasových aktivit • DVPP zaměřeno na vyučované předměty • dobrá spolupráce pedagoga a asistenta pedagoga • posilování mezipředmětových vztahů (podpora projektové činnosti) • efektivnější práce školy při spolupráci uvnitř pedagogického sboru	• plnění doporučení při vzdělávání žáků se SVP • spolupráce vyučujících s asistenty • daří se integrace žáků s lehkým mentálním postižením • rostou veřejné výdaje na základní vzdělávání • převažují dobré materiální podmínky • příznivý průměrný počet žáků ve třídách • zapojování žáků do soutěží a olympiád

Negativní zjištění

2018/2019	2019/2020
• nedostatečné vybavení odborných učeben a tělovýchovného vybavení, absence bezbariérového přístupu • zvyšující se počet škol s nekvalitním koncepčním zázemím (ŠVP vyžaduje zlepšení) • zvyšující se věkový průměr ředitelů škol • zvyšující se počet škol s nekvalitním pedagogickým vedením (vedení, zpětná vazba, autoevaluace) • negativní dopady kumulace funkcí školního metodika prevence a výchovného poradce • pokračující trend poklesu odborné kvalifikace a zajištění výuky aprobovanými učiteli • nedostatečné zařazování aktivizujících metod a forem výuky • nízká míra individualizace a diferenciace vzdělávání vede k nízké podpoře motivace žáků a k nízkému využívání potenciálu nadaných žáků • absence formativního hodnocení, žákovského sebehodnocení a vzájemného hodnocení • školy nepracují s výsledky národních a mezinárodních šetřen	• rostoucí počet škol se špatně nastavenými procesy řízení • specializované činnosti (výchovný poradce, metodik prevence, aj.) nejsou ustaveny ve všech školách (kumulace funkcí) • je uplatňovaná pouze nízká škála evaluačních nástrojů • žáci nejsou vedeni k posouzení úrovně svých znalostí a znalostí spolužáků • nejsou využívány příležitosti pro rozvoj exekutivních funkcí (plánování, hodnocení žáků) • není uplatňována individualizace a diferenciace výuky ve vazbě na vzdělávací potřeby žáků • nízká očekávání učitelů vůči některým skupinám žáků • nedaří se identifikovat nadané žáky • problematické prostorové a materiálové podmínky

Doporučení pro školy

2018/2019	2019/2020
• nastavit autoevaluační mechanismy, výsledky zohledňovat v aktualizace strategie a koncepce rozvoje školy • vytvoření komunikační platformy zejména na úrovni učitel - rodič - žák • vyhodnocovat potřeby a postoje pedagogických a nepedagogických pracovníků • nevytvářet třídy podle sociekonomického zázemí žáků nebo jejich studijních výsledků • využívat sdíleného vedení pro zajištění více prostorů ředitelům pro řízení pedagogického procesu • motivovat a zajistit další vzdělávání (kvalifikaci) učitelů a vedení školy • ve vzdělávání kombinovat individuální potřeby a požadavky učitelů, ale i širší kontextuální souvislosti • podporovat mezipředmětovou spolupráci a komplexnější vzdělávací projekty • zlepšení psychohygieny a zvyšování pohody učitelů, podpora začínajících pedagogů • zvyšování spolupráce učitelů • spolupráce žáků napříč ročníky i předměty	• zavádění systému sdíleného vedení, týmové vedení školy • motivovat a zajistit další vzdělávání (kvalifikaci) učitelů a vedení školy • podporovat spolupráci učitelů • podporovat učitele ve směrování vlastního profesního rozvoje • vést učitele k zaměření na skupiny žáků s rozličnými vzdělávacími potřebami • podporovat začínající pedagogy • rozvoj digitálních kompetencí pedagogů • zlepšení psychohygieny a zvýšení pohody učitelů • nastavit funkční systém řízení pedagogických procesů • využívat formativní hodnocení (podpora motivace žáků a zkvalitňování výsledků) • rozvoj kompetencí učitelů v oblasti individualizace • poskytovat učitelům zpětnou vazbu v oblasti využívání metod a forem práce v pedagogickém procesu

• zvýšení motivace žáků (zvýšení relevance výukových situací z hlediska praktického využití) • modernizace technického vybavení škol, vč. ICT - aktivní využívání ve výuce (i žáky) • včasná prevence výskytu rizikového chování žáků (vč. spolupráce s rodiči) • sledovat vzdělávací pokroky každého žáka, reagovat na individuální potřeby žáků, poskytovat zpětnou vazbu, motivovat žáky k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení • zvýšit orientaci na formativní hodnocení • zapojit žáky do chodu školy (např. školní parlament)	• zajistit specializované činnosti (výchovný poradce, školní metodik prevence, aj.) • zkvalitnit identifikaci nadaných žáků a poskytnout jim podporu • vymezení jasných kompetencí učitelů a asistentů pedagoga • vyhodnocovat školní vzdělávací programy a úroveň dosažených kompetencí • aktivně pracovat se ŠVP a průběžně vyhodnocovat • využívat externí formy hodnocení • včasná prevence rizikového chování žáků (motivovat i rodiče) • napomáhat pravidelné účasti žáků se sociokulturně znevýhodněného prostředí na vzdělávání

Doporučení pro zřizovatele

2018/2019	2019/2020
• nezatěžovat školy dodatečnou administrativní zátěží • reagovat na aktuální potřeby škol • sledovat hodnocení školy, hodnotit školu • zabývat se kvalitou pedagogického řízení školy (např. úspěšnost žáků, kvalita podmínek, řešení podnětů rodičů, předcházení či řešení rizikových jevů) • podporovat pravidelnou docházku žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí • podílet se na předcházení záškoláctví • zohlednit demografický vývoj při optimalizaci kapacit škol	• komunikovat se školou o koncepčních záměrech a strategiích • kontrolovat, zda ředitel realizuje přijatá opatření • podporovat kombinaci interního a externího hodnocení a inspekční činnosti ČŠI • sledovat a vyhodnocovat výsledky žáků • reagovat na aktuální potřeby škol v rámci MAP • podporovat realizaci společných vzdělávacích a školících programů pro personál školy • podporovat pravidelnou docházku žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

3. Základní umělecké vzdělávání

Pozitivní zjištění

2018/2019	2019/2020
• autonomie škol • realizace kolektivních uměleckých aktivit - mezioborová spolupráce - posilování sounáležitosti • zapojování žáků do různých projektů ZUŠ (motivačních) • aktivní spolupráce s místními kulturními institucemi	• dlouhodobě stabilizovaný segment vzdělávacího systému (trvale pozitivní výsledky) • vysoká úroveň motivace žáků • spolupráce s absolventy ZUŠ, vnějšími partnery, vč. špičkových umělců • mezioborové projekty, autorské projekty • výrazné zlepšení materiálních a prostorových podmínek • Asociace ZUŠ poskytuje významnou metodickou a organizační podporu

	• snaha o rozšiřování nabídky nových oborů • výraznější používání prostředků ICT v důsledku pandemie Covid-19 • dobrá spolupráce s vnějšími subjekty • organizace vlastních výstav a soutěží

Negativní zjištění

2018/2019	2019/2020
• v některých ZUŠ je neodpovídající prostorové a technické zázemí - snižování kvality výuky • absence sebehodnocení žáků a vzájemného hodnocení žáků • absence podpory profesního rozvoje a profesní sebedůvěry pedagogů	• absence sebehodnocení žáků • nedostatečná diferenciace učiva ve spojených ročnících • v některých ZUŠ je neodpovídající prostorové a technické zázemí - snižování kvality výuky

Doporučení pro školy

2018/2019	2019/2020
• zaměřit se na DVPP - propojení s koncepčními záměry školy, metodickou pomocí začínajícím učitelům a pedagogům vyučujícím mimo svou odbornou kvalifikaci • zvýšit hospitační činnost - poskytovat efektivní zpětnou vazbu, využívat hospitace ke zvýšení kvality výuky • využívat průběžné hodnocení žákovského výkonu • využívat další možnosti a formy práce s mimořádně nadanými žáky • hledat možnosti k širšímu zapojení žáků se SVP	• realizovat stanovené koncepční záměry školy • vést učitele ke stanovování cílů a vyhodnocování práce jednotlivých hodin • uplatňovat formativní hodnocení žáků a žákovských kolektivů • zaměřit se na pravidelné hodnocení, včetně sebehodnocení a hodnocení vrstevnického

Doporučení pro zřizovatele

2018/2019	2019/2020
• vytvářet optimální materiální a prostorové podmínky • podporovat ředitele škol v prohlubování manažerských dovedností	• trvale zkvalitňovat materiálové a prostorové podmínky • usilovat o zlepšení technického stavu učeben, vč. speciálních učeben (multimediálních) • podporovat pedagogy ZUŠ a jejich další vzdělávání

4. Zájmové vzdělávání

Pozitivní zjištění

2018/2019	2019/2020
• efektivní spolupráce školských zařízení s vnějšími partnery s pozitivním dopadem na kvalitu života v regionu, udržování místních tradic a kulturního dědictví • mírný nárůst počtu asistentů pedagoga v zájmovém vzdělávání - zapojení žáků se SVP • převažující příznivé vztahy mezi pedagogickými pracovníky - pozitivní vliv na průběh a výsledky vzdělávání • nabídka aktivit pružně reaguje na měnící se požadavky dětí, žáků a rodičů	• spolupráce ŠD/ŠK s kmenovou školou, externími partnery a rodiči – pozitivní vliv na vzdělávání • vstřícné vztahy mezi aktéry zájmového vzdělávání • nabídka aktivit pružně reaguje na měnící se požadavky dětí, žáků a rodičů

Negativní zjištění

2018/2019	2019/2020
• nedostatečné propojení aktivit ZŠ a ŠD (ŠK) - absence posilování rozvoje znalostí a dovedností v rámci zájmového vzdělávání • nevyhovující prostorové a technické zázemí - zejména ŠD • absence vlastního hodnocení zařízení zájmového vzdělávání	• nízká efektivita evaluačního systému (nedostatečná hospitační činnosti) • problematické prostorové podmínky pro ŠD v kmenových učebnách • absence strategie rozvoje školských zařízení pro zájmové vzdělávání • nízká míra podpory profesního rozvoje pedagogických pracovníků

Doporučení pro školská zařízení

2018/2019	2019/2020
• zkvalitnit řídící a kontrolní systém, hospitační činnost, hodnocení zájmového vzdělávání • podporovat další rozvoj a vzdělávání pedagogických pracovníků • provázat zájmového vzdělávání se vzděláváním ve škole • vyhodnocovat výsledky vzdělávání s cílem zvyšovat jeho kvalitu	• zefektivnit proces řízení, nastavit kontrolní mechanismy, hodnocení kvality pedagogických procesů • zformulování srozumitelné vize a strategie rozvoje školského zařízení pro zájmové vzdělávání • zapojovat pedagogické pracovníky do dalšího vzdělávání, posilovat profesní kompetence

Doporučení pro zřizovatele

2018/2019	2019/2020
• vytvořit kvalitnější prostorové a technické podmínky pro zájmové vzdělávání • podporovat propojení školy a ŠD a ŠK • podporovat spolupráci organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže	• zajistit samostatné prostory pro činnost všech oddělení ŠD • zachovat přiměřenou výši úplaty z důvodu zajištění dostupnosti • podporovat spolupráci organizací, které zajišťují volnočasové aktivity dětí a mládeže

D. Tematická hodnocení České školní inspekce

(Výroční zpráva České školní inspekce, zdroj:
1. https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad%20zpr%c3%a1vy/VZ-CSI-**2018-2019**.pdf
2. https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el._publikace/V%c3%bdro%c4%8dn%c3%ad%20zpr%c3%a1vy/Vyrocni-zprava-Ceske-skolni-inspekce-**2019-2020**_zm.pdf)

Česká školní inspekce v rámci své činnosti samostatně vyhodnocuje i jednotlivé vzdělávací oblasti, které jsou v rámci MAP II povinné. Jedná se o matematickou a čtenářskou gramotnost.

1. Matematická gramotnost

Závěry

- matematika je málo oblíbený předmět (průchodem vzdělávací soustavou se tento názor prohlubuje), žáci nevěří ve své schopnosti, žáci nevnímají matematiku jako důležitou pro budoucí vzdělání a pracovní uplatnění
- došlo ke zvýšení podílu výuky matematiky jiným než tradičním způsobem - stále převládá standardní výuka
- dílčí způsobem jsou aplikovány konstruktivistické metody výuky
- příležitostí ke zlepšování je zavádění formativního hodnocení
- dochází ke zlepšování materiálního a technického vybavení škol - je však třeba věnovat pozornost dalšímu rozvoji (zejména v oblasti ICT)
- existence odborné kvalifikovanosti (aprobovanosti) výuky a účast učitelů na dalším vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti
- rizikem je zajištění kvalifikovaných pedagogů zejména na menších základních školách
- existence zájmu ředitelů škol na rozvoji podmínek pro kvalitní vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti (změny edukačních metod, zlepšení materiální vybavenosti, posilování aprobovanosti)

Doporučení pro školy

- hledat a využívat možnosti pro zvyšování zájmu žáků o matematiku (výukové metody, motivační aktivity, využívání ICT, aplikace ve výuce matematiky, formativní hodnocení)
- vytvářet podmínky pro rozvoj matematické gramotnosti žáků napříč předměty a vzdělávacími oblastmi (spolupráce učitelů, rozvoj kompetencí učitelů)

2. Čtenářská gramotnost

Závěry

- jevy spojené se čtenářskou gramotností se objevují ve většině vzdělávacích předmětů (většinou v jednodušší formě) - složitější činnosti jsou zařazeny do matematiky, fyziky a dalších odborných předmětů
- existence odborné kvalifikovanosti (aprobovanosti) výuky a účast učitelů na dalším vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti
- rizikem je zajištění kvalifikovaných pedagogů zejména na menších základních školách
- příležitostí pro rozvoj čtenářské gramotnosti je DVPP a rozšiřování materiálně-prostorových příležitostí ke čtení (školní knihovny, čtenářské koutky)
- příležitostí je širší uplatnění koncepčního přístupu v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti se zohledněním jejího průřezového začlenění
- úroveň čtenářské gramotnosti (testováno na žácích 9. ročníků ZŠ) nelze hodnotit pozitivně v otázkách vztahujících se k více náročným činnostem - tyto činnosti jsou však klíčové pro další vzdělávání a uplatnění v reálném životě
- nižší úroveň čtenářské gramotnosti souvisí s negativním vztahem k výuce českého jazyka

Doporučení pro školy

- koncepčně přistupovat k rozvoji čtenářské gramotnosti napříč vzdělávacími obory a vzdělávacími oblastmi
- podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti i v jiných předmětech než je český jazyk a literatura (vč. rozvoje potřebných kompetencí učitelů ostatních předmětů)
- prohlubovat dovednosti žáků pro řešení náročnějších úloh (analýza textu, struktura textu a práce s jazykem, komparace)
- zlepšovat prostorově-materiální příležitosti žáků ke čtení (školní knihovny, čtenářské koutky, ICT podporující pozitivní vztah ke čtení)
- využívat sumativní i formativní hodnocení
- rozšiřovat spolupráci s odborníky, rodiči a dalším aktéry při rozvoji čtenářské gramotnosti

Doporučení pro zřizovatele

- spolupracovat se školami při utváření koncepčního přístupu k rozvoji čtenářské gramotnosti
- podporovat zlepšování prostorově-materiálních podmínek pro rozvoj čtenářské gramotnosti
- podporovat spolupráci škol v území při rozvoji čtenářské gramotnosti

3.1.5 Charakteristika vzdělávací soustavy v zájmovém území MAP Jablonecko

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Na území SO ORP Jablonec nad Nisou je celkem 26 mateřských škol. Územní rozložení MŠ je následující:

OBEC	POČET MŠ CELKEM	z toho ZŘIZOVATEL				
		OBEC	LIBERECKÝ KRAJ	STÁT	CÍRKEV	SOUKR.
Bedřichov	x					
Dalešice	x					
Jablonec nad Nisou	19	18	1			
Janov nad Nisou	1	1				
Josefův Důl	1	1				
Lučany nad Nisou	1	1				
Maršovice	1	1				
Nová Ves nad Nisou	1	1				
Pulečný	x					
Rádlo	1	1				
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1	1				
CELKEM	**26**	**25**	**1**			

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, šk. rok 2021/2022 (https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/), vlastní zpracování

Z celkového počtu 55 812 obyvatel SO ORP Jablonec nad Nisou je 17,7 % (9 901) dětí do 15 let. Z analýzy věkových skupin v jednoletých intervalech vyplývá, že z uvedeného počtu dětí je 1/4 dětí věkově do mateřské školy, tj. **2 459 dětí**. Na jednu MŠ v SO ORP Jablonec nad Nisou tedy připadá průměrně 94 dětí. V porovnání s údaji z MAP II_akt.1 se počet dětí na jednu mateřskou školu zvýšil o 1, podíl "školkových" dětí na celkovém počtu dětí do 15 let zůstává stejný.

Kapacitně je situace předškolního vzdělávání v SO ORP Jablonec nad Nisou následující:

Obec	POČET MŠ CELKEM	Celková kapacita MŠ (šk.rok 2015/2016)	Celková kapacita MŠ (šk.rok 2019/2020)	Celková kapacita MŠ (šk.rok 2021/2022)
Jablonec nad Nisou	19	1670	↑ 1793	↓ 1788
Janov nad Nisou	1	50	50	50
Josefův Důl	1	65	65	65
Lučany nad Nisou	1	70	70	70
Maršovice	1	24	24	24
Nová Ves nad Nisou	1	26	↑ 40	40
Rádlo	1	40	42	42
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1	139	139	139
CELKEM	**26**	**2084**	↑ **2223**	↓ **2218**

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, šk. rok 2021/2022 (https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/), vlastní zpracování

Vzhledem k velikosti kapacit MŠ jsou tyto schopné uspokojit potřeby přibližně 90 % dětí z relevantních věkových skupin. V případě maximálního požadavku na přijetí 2letých dětí do MŠ se kapacitní potřeba může potenciálně zvýšit (s ohledem na očekávání ředitelů MŠ) v extrémním případě až o cca 850 míst. Toto maximální číslo je o 150 dětí vyšší než ve sledovaném období MAP I, tj. ve školním roce 2015/2016 i přes navýšení kapacity v MŠ.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Na území SO ORP Jablonec nad Nisou je celkem 19 základních škol. Ve dvou školách je zřizována základní škola speciální. Územní rozložení ZŠ je následující:

OBEC	POČET ZŠ CELKEM	z toho ZŘIZOVATEL				
		OBEC	LIBERECKÝ KRAJ	STÁT	CÍRKEV	SOUKR.
Bedřichov	x					
Dalešice	x					
Jablonec nad Nisou	13	9	2		1	1
Janov nad Nisou	1	1				
Josefův Důl	1	1				
Lučany nad Nisou	1	1				
Maršovice	x					
Nová Ves nad Nisou	1	1				
Pulečný	x					
Rádlo	1	1				

Rychnov u Jablonce nad Nisou	1	1				
CELKEM	**19**	**15**	**2**		**1**	**1**

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/

Z celkového počtu 55 812 obyvatel SO ORP Jablonec nad Nisou je 17,7 % (9 901) dětí do 15 let. Z analýzy věkových skupin v jednoletých intervalech vyplývá, že z uvedeného počtu dětí je 56,6 % dětí věkově zařaditelných do systému základního vzdělávání, tj. 5 603 dětí. Na jednu ZŠ v SO ORP Jablonec nad Nisou tedy připadá průměrně 295 žáků (to je mírný pokles oproti školnímu roku 2019/2020.

Kapacitně je situace základního vzdělávání v SO ORP Jablonec nad Nisou následující:

Obec	POČET ZŠ CELKEM	Celková kapacita ZŠ (šk.rok 2015/2016)	Celková kapacita ZŠ (šk.rok 2019/2020)	Celková kapacita ZŠ (šk.rok 2021/2022)
Jablonec nad Nisou	13	5620	5653	5688
Janov nad Nisou	1	250	250	250
Josefův Důl	1	200	200	200
Lučany nad Nisou	1	180	180	180
Nová Ves nad Nisou	1	35	40	75
Rádlo	1	50	77	77
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1	300	330	370
CELKEM	**19**	**6635**	**6730**	**6840**

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/

Vzhledem k velikosti kapacit ZŠ jsou tyto schopné uspokojit potřeby všech dětí z relevantních věkových skupin s kapacitní rezervou přibližně 18 %. Tato rezerva bude nutná zejména pro druhý stupeň, kdy se bude počet žáků v této věkové skupině zvyšovat, resp. bude zapotřebí vyšší kapacita speciálně vybavených učeben.

Z 19 základních škol jsou 3 školy jednostupňové (1.-5. třída). Ostatní ZŠ jsou devítileté.

16 (84 %) základních škol disponuje vlastní školní jídelnou. Kapacita školních jídelen je dostatečná. Celková kapacita činí 6627 strávníků. Přibližně 1/5 kapacit školních jídelen je sdílená s mateřskou školou.

Všechny základní školy ve SO ORP Jablonec nad Nisou zřizují školní družinu. Celková kapacita školních družin je 1675 míst (nárůst oproti školnímu roku 2019/2020 je o 16 míst). Kapacita ŠD tvoří průměrně 25-30% kapacity žáků ZŠ (výjimkou jsou samozřejmě jednostupňové ZŠ, kde je kapacita ŠD s ohledem na kapacitu žáků ZŠ relativně vyšší). Školní družiny vykazují ve většině případů 100% obsazenost.

Dle rejstříku škol MŠMT působí v SO ORP Jablonec nad Nisou pouze 2 školní kluby s celkovou kapacitou 150 žáků. Školní kluby nejsou ve školách rozšířené, z hlediska MAP je vhodné tuto aktivitu ve školách realizovat i ve vazbě na zájem o činnost ve školních družinách.

Většina základních škol disponuje tělocvičnou a hřištěm.

ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ SPECIÁLNÍ

Ve správním obvodu ORP Jablonec nad Nisou jsou dvě základní školy speciální:

- Základní škola, Jablonec nad Nisou, Liberecká 1734/31, příspěvková organizace
- Základní škola a Mateřská škola, Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4, příspěvková organizace

Obě školy zřizuje Liberecký kraj. Celková maximální kapacita obou zařízení je 343 žáků.

Obě školy vykazují neuspokojivý technický stav objektů, včetně doplňkové infrastruktury (hřiště, tělocvična) a venkovních prostor pro volnočasové aktivity žáků.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve správní obvodu ORP Jablonec nad Nisou realizuje svou činnost pouze jedna základní umělecká škola.

Název	Základní umělecká škola, Jablonec nad Nisou, Podhorská 47, příspěvková organizace
Zřizovatel	Statutární město Jablonec nad Nisou
Max. kapacita	1100 žáků
Odloučená pracoviště	• Jablonec nad Nisou - Mšeno (ZUŠ využívá jedno křídlo budovy ZŠ) • Jablonec nad Nisou – Horní náměstí (v budově umělecko-průmyslové školy) • Rychnov u Jablonce nad Nisou
Využití kapacity	100 %
Spádovost	cca 10 %
Nepřijatých uchazečů	100 – 150 / rok

<u>Vnímaná pozitiva</u>

- stabilní, velmi dobře vnímaná a perspektivní škola s dlouholetou tradicí a dobrými výsledky
- stabilní značný zájem dětí a rodičů o vzdělávání dětí
- široká nabídka uměleckých oborů
- naplňované poslání školy
- úzká efektivní a perspektivní spolupráce s DDM Vikýř

Vnímané problémy:

- maximální kapacita žáků dlouhodobě podhodnocená, neuspokojuje žádoucím způsobem reálnou poptávku po základním uměleckém vzdělání v regionu
- nedostatečná prostorová kapacita ZUŠ

Základní umělecké vzdělávání je v řešeném území dostatečné dostupné, dílčí problémy nastávají v dostupnosti vzdělávání pro žáky 1. stupně ZŠ ze spádových obcí, ZUŠ Jablonec nad Nisou by organizačně zvládalo zajistit přípravné kurzy prostřednictvím dalších případných odloučených pracovišť (za předpokladu splnění nutných prostorových a technických podmínek). Zásadním problémem základního uměleckého vzdělávání v regionu jsou kapacity, a to jak maximální kapacita počtu přijatých žáků, tak prostorová kapacita ZUŠ v Jablonci nad Nisou.

Doporučení:

- vyjednávat s Libereckým krajem navýšení kapacit ZUŠ Jablonec nad Nisou
- realizovat investiční projekt k navýšení prostorových kapacit ZUŠ Jablonec nad Nisou (projednávaným záměrem je vybudování areálu Centra volnočasových aktivit a celoživotního vzdělávání v ulici Podhorská v Jablonci nad Nisou, v lokalitě za hlavní budovou ZUŠ Jablonec nad Nisou a budovou DDM Vikýř
- více komunikovat základní umělecké vzdělávání s veřejností a s představiteli obecních samospráv v obcích, kde toto vzdělávání není zajišťováno a koordinace postupů zajištění přístupu k tomuto typu vzdělávání i pro znevýhodněné žáky (prostorově, sociálně).

ZÁJMOVÉ A NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání je upraveno zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a je zde definováno v § 111 jako vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech (zdroj: www.msmt.cz).

Zajištění zájmového vzdělávání prostřednictvím školních družin a školních klubů je součástí subkapitoly ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.

Neformální vzdělávání se uskutečňuje mimo formální vzdělávací systém (formální vzdělávání vede k dosažení určitého stupně vzdělání doloženého certifikátem, např. vysvědčením, diplomem) a nevede k ucelenému školskému vzdělání. Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné. Organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace (NNO), školská zařízení pro zájmové vzdělávání – především střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další (zdroj: www.msmt.cz).

Zájmové vzdělávání ve SO ORP Jablonec nad Nisou zajišťuje (kromě školních družin a školních klubů) pouze **Dům dětí a mládeže Vikýř, Jablonec nad Nisou, Podhorská 49, příspěvková organizace**. Zřizovatelem je Statutární město Jablonec nad Nisou. Kapacita zařízení je 5400 uživatelů. Fakticky realizuje DDM Vikýř více než 50 tisíc kontaktů se svými klienty ročně (schůzka zájmového útvaru, den na táboře či pobytové akci, účast na akci…). DDM Vikýř nabízí širokou paletu činností, kroužků a aktivit s vysokými a stále rostoucími počty uživatelů. Své aktivity vyvíjí jak ve všední dny, tak o víkendech a prázdninách.

Potýká se s kapacitní nedostatečností infrastrukturního zázemí. V zájmu rozvoje této organizace je realizace projektu rozšíření a modernizace kapacit zařízení. Navrhuje se společný projekt se Základní uměleckou školou v Jablonci nad Nisou, a to vybudování areálu Centra volnočasových aktivit a celoživotního vzdělávání v ulici Podhorská v Jablonci nad Nisou, v lokalitě za hlavní budovou ZUŠ Jablonec nad Nisou a budovou DDM Vikýř.

Organizace neformální vzdělávání a dalších volnočasových aktivit pro děti a mládež nejsou podchyceny žádnou souhrnnou databází. V této oblasti činnosti působí jak podnikatelské subjekty, tak, a to zejména subjekty neziskové. Lze konstatovat, že řada subjektů pro poskytování neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit vzniká ad hoc jednorázově ve vazbě na vypsané typy dotačních titulů. Většina stabilních poskytovatelů – organizátorů neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit dětí a žáků je z oblasti neziskového sektorů.

Ve správním obvodu ORP Jablonec nad Nisou působí dle Registru ekonomických subjektů Českého statistického úřadu více než 500 neziskových organizací. Na **práci s mládeží** (dle kategorie činnosti CZ-NACE) se přímo specializují **necelá 4 % neziskových organizací.**

Struktura dalších neziskových organizací po vypuštění organizací prokazatelně nevyvíjejících žádnou činnost v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže, je následující:

- sportovní činnost – cca 30 % organizací
- činnost v oblasti protipožární ochrany – téměř 3 % subjektů
- tvůrčí, umělecké a zábavní činností – téměř 3 % subjektů
- kulturní činnosti, zábavní a rekreační činnosti – necelých 8 % subjektů
- environmentální činnosti – cca 3 % subjektů
- činnosti na zlepšení postavení menšinových skupin – 4 % subjektů
- ostatní subjekty (blíže nespecifikovaná činnost dle CZ-NACE) – 60 % subjektů

Neziskové subjekty s potenciálním zaměřením alespoň části své činnosti na práci s dětmi a mládeží, resp. na volnočasové aktivity dětí a mládeže jsou lokalizovány v obcích

OBEC	PODÍL NA CELKOVÉM POČTU ORGANIZACÍ (%)
Bedřichov	0,9
Dalešice	0,2
Jablonec nad Nisou	81,0

Janov nad Nisou	3,4
Josefův Důl	1,7
Lučany nad Nisou	3,2
Maršovice	0,8
Nová Ves nad Nisou	1,3
Pulečný	1,3
Rádlo	1,5
Rychnov u Jablonce nad Nisou	4,7
CELKEM	**100**

Největší podíl organizací zájmového a neformálního vzdělávání, resp. organizací, které aktivně pracují s dětmi a mládeží je v centru ORP, tedy v Jablonci nad Nisou. Pracovní skupina MAP II pro zájmové a neformální vzdělávání identifikovala některé aktivní organizace v Jablonci nad Nisou, které se úspěšně, dlouhodobě a kvalitně zabývají prací s dětmi a mládeží v rámci ZNV. Vzhledem k tomu, že se však nejedná o kompletní výčet organizací, je provedena charakteristika těchto organizací s ohledem na hlavní zaměření činností:

- vzdělávací organizace
  - ✓ zdravotnické vzdělávání
  - ✓ technické vzdělávání
  - ✓ bezpečnostní vzdělávání
  - ✓ environmentální
  - ✓ všeobecně volnočasové
- sportovní organizace
- kulturní organizace
- organizace zajišťující zdravotní a sociální péči o děti a související ZNV

Ostatní nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež je z hlediska kvantity dostatečná. Kvalita ostatních poskytovatelů je s ohledem na absenci relevantních informací nehodnotitelná.

3.1.6 Relevantní demografická analýza

Demografická analýza pro ORP Jablonec nad Nisou je zpracována za dvě vybraná období, přičemž 1. období je sledováno v rozmezí let 2001–2020 a druhé období v rozmezí let 2020–2030, pro které je zpracována demografická prognóza. V rámci demografické analýzy jsou využita sekundární data z Českého statistického úřadu.

V první části dokumentu jsou sledovány základní demografické charakteristiky - vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený přírůstek a úbytek, přírůstek a úbytek stěhováním, a věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva.

V druhé části je k dispozici prognóza obyvatel. Předpokládaný vývoj obyvatelstva do roku 2030.

Výstupy z demografické analýzy mohou být velmi prospěšné z hlediska dlouhodobého plánování regionálního rozvoje. Data vycházející z demografické analýzy se dají využít při plánování kapacit vzdělávacích či sociálních zařízení atd.

Vývoj počtu obyvatel v letech 2001–2020

Tab. 1 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou, stav k 31. 12. 2001–2020

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	25 444	25 503	25 536	25 497	25 703	25 863	26 133	26 394	26 559	26 632
Ženy	27 512	27 589	27 590	27 452	27 594	27 676	27 910	28 050	28 098	28 167
Celkem obyvatel	**52 956**	**53 092**	**53 126**	**52 949**	**53 297**	**53 539**	**54 043**	**54 444**	**54 657**	**54 799**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Muži	26 561	26 670	26 805	26 944	26 857	27 050	27 139	27 329	27 415	27 158
Ženy	28 149	28 239	28 361	28 431	28 466	28 642	28 752	28 765	28 791	28 654
Celkem obyvatel	**54 710**	**54 909**	**55 166**	**55 375**	**55 323**	**55 692**	**55 891**	**56 094**	**56 206**	**55 812**

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle údajů z 1. tabulky a můžeme vidět, že se populace ORP Jablonec nad Nisou (dále již jen „ORP JnN“) navýšila o necelých 3000 obyvatel. Po celé sledované období, tedy období 2001-2019 byl vývoj populace ORP JnN spíše rostoucího rázu. Ovšem jsou zde i patrné krátkodobé stagnace či poklesy, které se objevují s pravidelností cca 5 let (viz. graf 1). Pokles v roce 2020 může mít mimo jiné souvislost s pandemií koronaviru. Do 31. 12. 2020 bylo v okresu Jablonec nad Nisou celkově zaznamenáno 116 úmrtí v souvislosti s onemocněním Covid-19.

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou, stav k 31. 12. 2001–2020

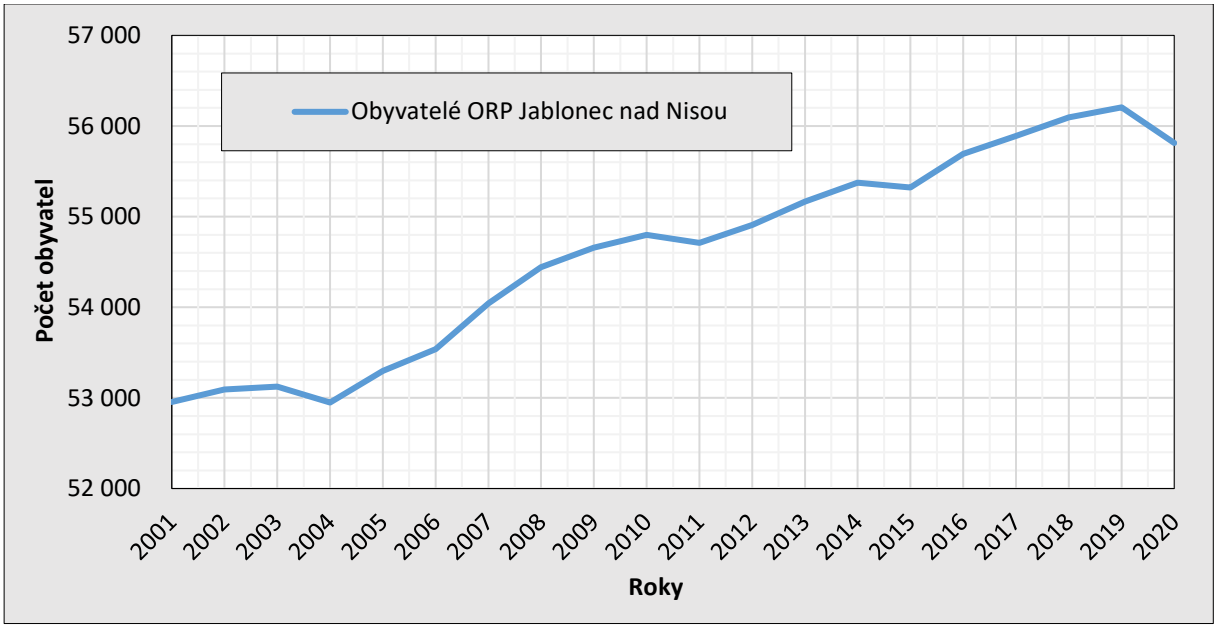

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Na následujících stranách jsou k dispozici mimo grafů a tabulek i doprovodné kartogramy[2] znázorňující různé demografické procesy nejen ve sledované oblasti ORP JnN, ale i na území celého okresu JnN.

Pro lepší přehlednost je zde přiložena mapa okresu JnN se všemi územními změnami k 1. 1. 2021 včetně vyznačení všech ORP na daném území.

2 Kartogram, je jedna z nejpoužívanějších znázorňovacích metod v geografii. Jde o jednoduchou mapu, v níž je graficky vyjádřena (barvou či rastrem) intenzita jevu ve sledovaném území.

Obr. 1 – Mapa administrativního rozdělení okresu Jablonec nad Nisou, k 1. 1. 2021

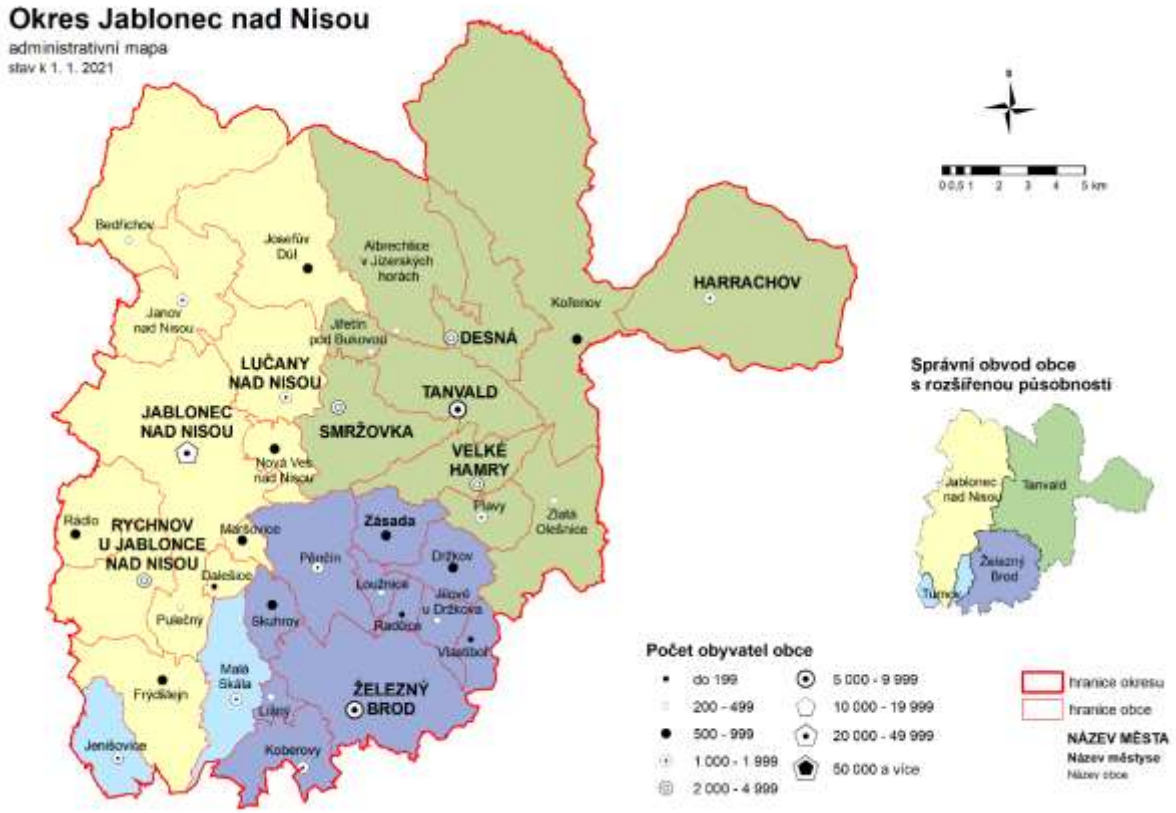

Zdroj: ČSÚ

Následující graf zachycuje ORP Jablonec nad Nisou ve srovnání s okresem Jablonec nad Nisou v meziročním vývoji počtu obyvatel. Z grafu je patrné, že meziroční vývoj počtu obyvatel kopíruje trend vývoje širšího území okresu Jablonec nad Nisou. Avšak v letech 2011 až 2017 jsou rozdíly mezi křivkami poněkud patrnější. Toto je známka toho, že do oblasti ORP Jablonec nad Nisou se koncentruje trend kladného migračního salda spíše než do širší oblasti okresu Jablonec nad Nisou. Pro období 2012 – 2016 je k dispozici kartogram zpracovaný ČSÚ (viz. obr. 2).

Rovněž je v grafu zachycen vývoj celkového počtu obyvatel, který je počítán k výchozímu roku 2001. Výchozí rok je znázorněn hodnotou 100 % a v absolutním vyjádření v případě ORP Jablonec nad Nisou odpovídá hodnotě 52 956 obyvatel.

Zaznamenaný výkyv v roce 2011 je primárně způsobem úpravou dat z výsledků SLDB 2011.

Graf 2 – Srovnání meziročního počtu obyvatel v %, 2001–2020

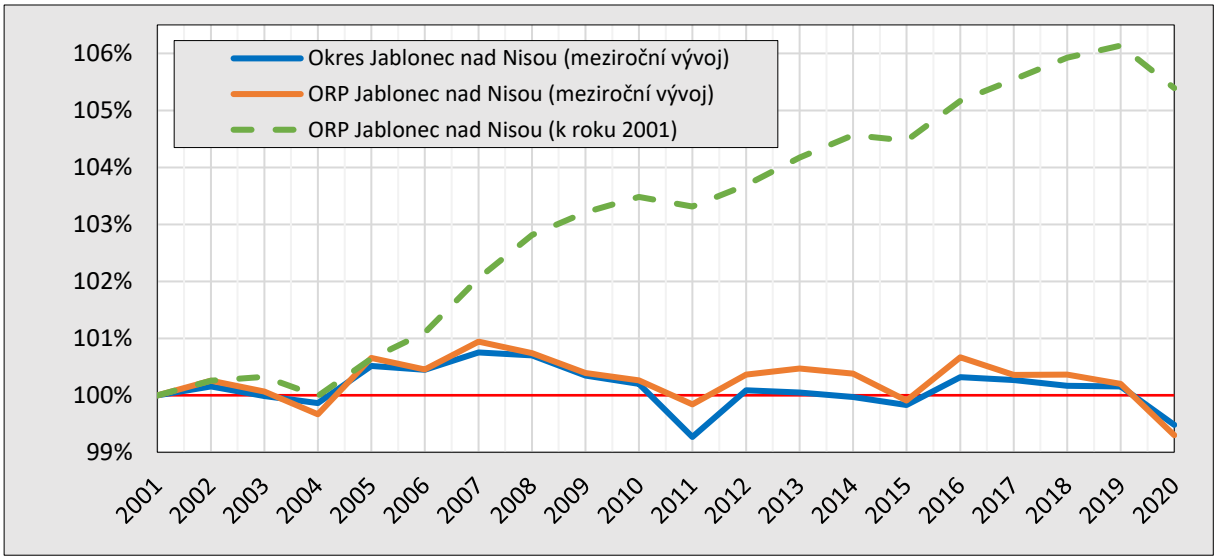

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obr. 2 – Migrační přírůstek/úbytek dle obcí, Liberecký kraj, 2012–2016

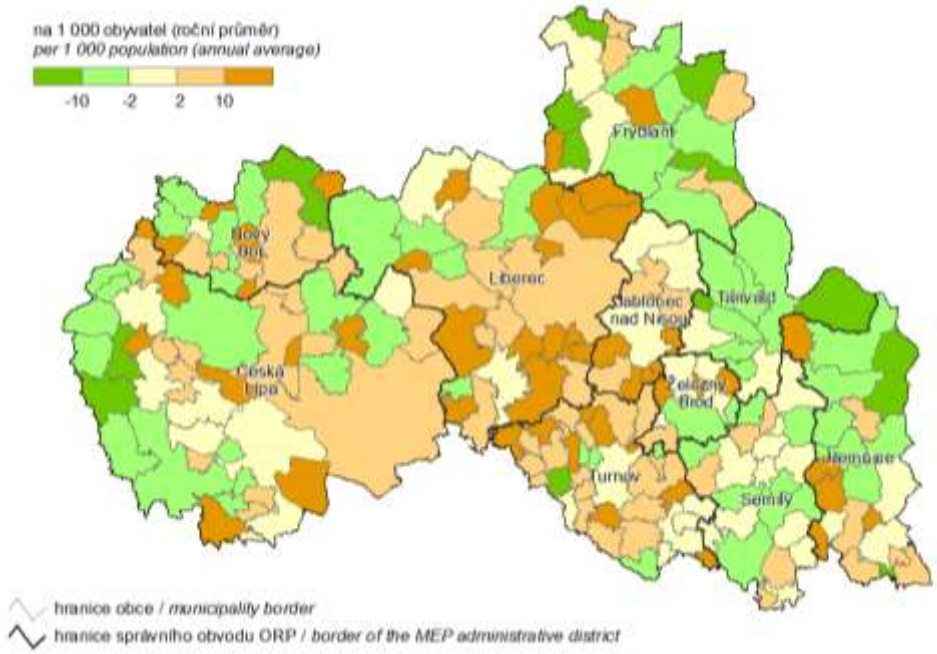

Zdroj: ČSÚ

Celkový vývoj obyvatelstva ovlivňují dvě základní složky tohoto ukazatele. První se týká přirozené měny obyvatel (narození, zemřelí) a druhá mechanického pohybu obyvatel (vystěhovalí, přistěhovalí). Přirozený přírůstek je výsledkem procesu rození a vymírání obyvatel. Když se více lidí narodí, než zemře v daném roce tak je celkový přirozený přírůstek kladný. Když v daném roce zemře více lidí, než se narodí, je saldo přirozeného přírůstku záporné a jedná se tak spíše o přirozený úbytek. Na stejném principu funguje i saldo mechanického pohybu obyvatel neboli migrace.

Data jsou za dané území zpracována od roku 2001 do 2019. Pro rok 2020 doposud nebyla zveřejněna data za celkový a přirozený přírůstek.

Tab. 2 – Změny počtu obyvatel dle celkového přírůstku v ORP Jablonec nad Nisou, 2001–2019

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkový počet obyvatel	52 956	53 092	53 126	52 949	53 297	53 539	54 043	54 444	54 657	54 799
Přirozený přírůstek obyvatel	**-**	**-2**	**-20**	**-9**	**44**	**21**	**116**	**131**	**145**	**141**
Živě narození	515	511	528	565	521	543	639	614	669	632
Zemřelí celkem	515	513	548	574	477	522	523	483	524	491
Přírůstek obyvatel stěhováním	**-192**	**138**	**54**	**-168**	**304**	**221**	**388**	**270**	**68**	**1**
Přistěhovalí	713	989	1 070	909	1 136	1 146	1 428	1 244	1 046	1 056
Vystěhovalí	905	851	1 016	1 077	832	925	1 040	974	978	1 055
Celkový přírůstek obyvatel	**-192**	**136**	**34**	**-177**	**348**	**242**	**504**	**401**	**213**	**142**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkový počet obyvatel	54 799	54 710	54 909	55 166	55 375	55 323	55 692	55 891	56 094	56 206
Přirozený přírůstek obyvatel	**141**	**102**	**86**	**75**	**70**	**71**	**160**	**72**	**58**	**115**
Živě narození	632	585	593	598	582	602	661	611	605	655
Zemřelí celkem	491	483	507	523	512	531	501	539	547	540
Přírůstek obyvatel stěhováním	**1**	**181**	**113**	**182**	**139**	**-123**	**209**	**127**	**145**	**-3**
Přistěhovalí	1 056	1 020	1 040	1 132	1 166	1 087	1 172	1 139	1 178	1 172
Vystěhovalí	1 055	839	927	950	1 027	1 210	963	1 012	1 033	1 175
Celkový přírůstek obyvatel	**142**	**283**	**199**	**257**	**209**	**-52**	**369**	**199**	**203**	**112**

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z vývoje narozených je zřejmé ustálení hodnot v posledních 13 letech, kdy se průměrně narodilo 619 dětí za rok. Počty zemřelých se za posledních třináct let také pohybují okolo stejného počtu a to přibližně 516 zemřelých ročně. S touto průměrnou hodnotou převyšují počty narozených počty zemřelých, což vede k přibývání obyvatelstva v dané oblasti. Kladné hodnoty přirozeného přírůstku má region po celé sledované období kromě prvních čtyř let, kdy je celkový přirozený přírůstek téměř nulový (viz. graf 3).

Z trendů v oblasti reprodukčního chování obyvatel v celém Česku nelze předpokládat větší pozitivní nebo negativní výkyvy v oblasti rození dětí, spíše se bude jednat o stabilizaci na současných hodnotách. To stejné již neplatí pro hodnoty zemřelých, u kterých lze očekávat

negativní výkyvy zapříčiněné silnými demografickými vlnami poválečných ročníků, které budou mít přímý vliv na záporné hodnoty přirozeného přírůstku.

Následující graf znázorňuje jak pozitivní hodnoty přirozeného přírůstku, tak přírůstek celkový, jehož hodnota je téměř po celé období v plusu díky převážně kladnému migračnímu saldu.

Graf 3 – Vývoj přirozeného a migračního přírůstku obyvatel v ORP Jablonec nad Nisou, 2001–2019

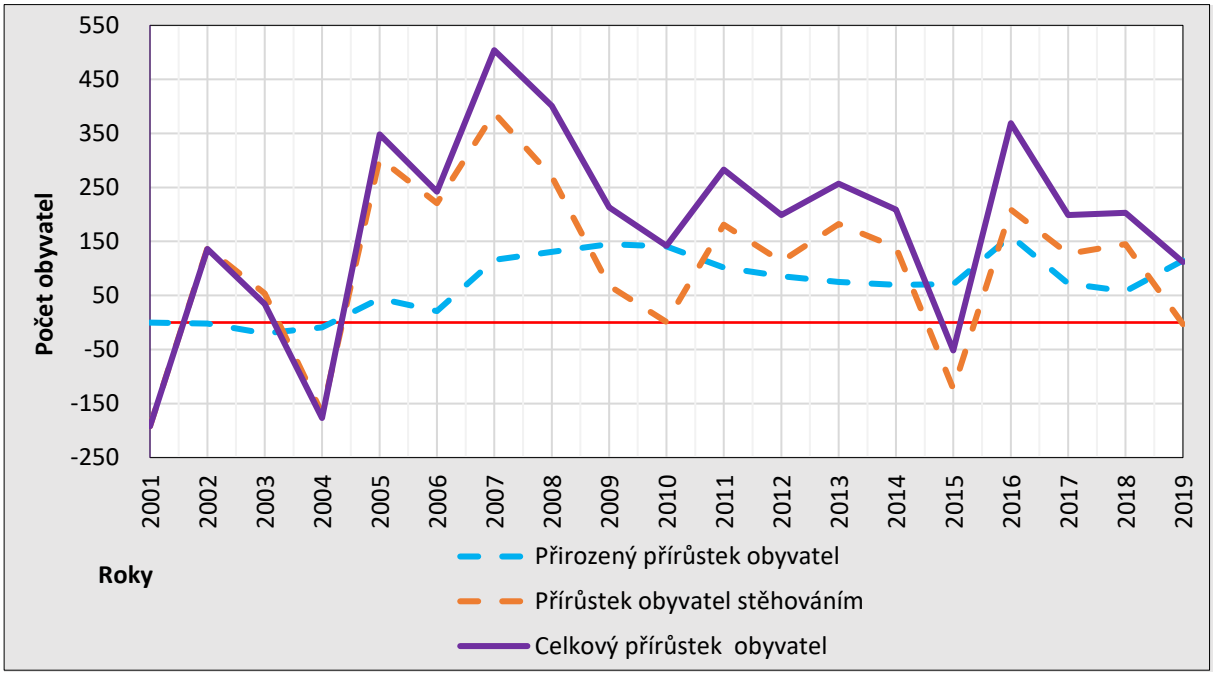

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu je patrné, že výkyvy v křivce celkového přírůstku determinuje změna migračního salda, jelikož přirozený přírůstek je v průměru konstantní. Prudké výkyvy v migračním saldu nejsou s nejvyšší pravděpodobností zapříčiněny žádným závažným vnějším faktorem. Prudké propady a vzestupy v křivkách jsou způsobeny spíše díky tomu, že v takto malých hodnotách jsou odchylky více viditelné.

V celkovém průměru je však celkový přírůstek v ORP JnN kladný. V roce 2018 bylo toto území jedno z oblastí s nejvyšším celkovým přírůstkem na 1000 obyvatel v Libereckém kraji (viz obr. 3).

Obr. 3 – Celkový přírůstek/úbytek na 1000 obyvatel dle obcí, Liberecký kraj, 2018

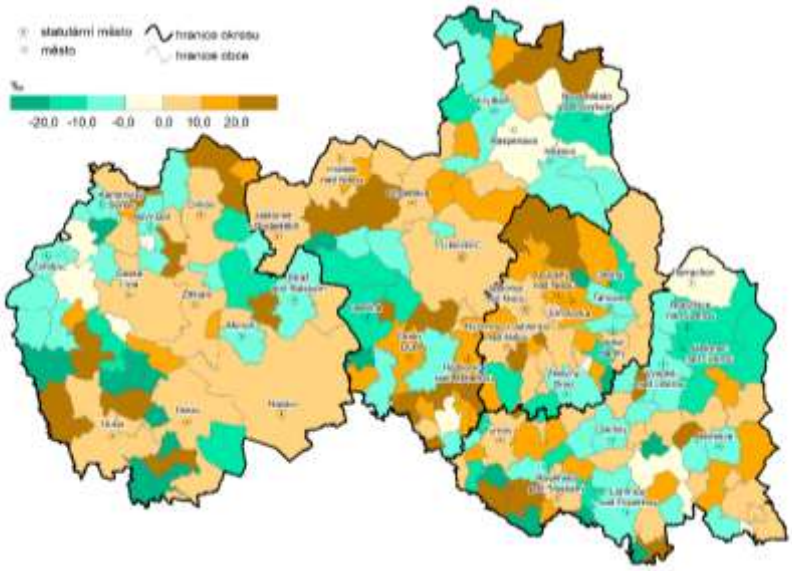

Zdroj: ČSÚ

Vývoj složení obyvatel dle věku

Následující tabulka popisuje absolutní a relativní zastoupení obyvatel v pětiletých věkových skupinách v letech 2010 a 2020.

Tab. 2 – Vývoj věkového složení obyvatel ORP Jablonec nad Nisou, 2009, 2020

Věkové skupiny	Absolutně		Relativně	
	2010	**2020**	**2010**	**2020**
0–4	3105	3116	5,67%	5,58%
5–9	2644	3015	4,82%	5,40%
10–14	2393	3247	4,37%	5,82%
15–19	3021	2656	5,51%	4,76%
20–24	3580	2485	6,53%	4,45%
25–29	3840	3135	7,01%	5,62%
30–34	4675	3534	8,53%	6,33%
35–39	4680	3821	8,54%	6,85%
40–44	3733	4656	6,81%	8,34%
45–49	3516	4571	6,42%	8,19%
50–54	3315	3601	6,05%	6,45%
55–59	3977	3349	7,26%	6,00%
60–64	4182	3045	7,63%	5,46%
65–69	2898	3587	5,29%	6,43%
70–74	1819	3551	3,32%	6,36%
75–79	1437	2208	2,62%	3,96%
80–84	1173	1222	2,14%	2,19%
85–89	674	678	1,23%	1,21%
90–94	116	269	0,21%	0,48%
95+	21	66	0,04%	0,12%
Celkem	**54 799**	**55 812**	**100%**	**100%**

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ve sledovaném období je patrná změna v rozložení počtu obyvatel s nárůstem počtu obyvatel ve věkových skupinách nad 65 let a se silnější základnou mladých ročníků ve věku 0-14 let. Dnes jsou ročníky 15-34 výrazněji méně zastoupené než v roce 2010, je to dáno malým počtem mladých ročníků před deseti lety. Obyvatelé do 14 let věku jsou zastoupeny silněji než v roce 2010.

V roce 2010 byly nejvíce početně zastoupené ročníky 30-39 let a 55-64 let. Díky desetiletému posunu jsou tedy nyní nejsilnější ročníky 40-49 let a 65-74 let.

Z hlediska vývoje populace ORP JnN je zřejmý celkový trend stárnutí populace s demografickými vlnami, které jsou ovlivňovány silnými poválečnými ročníky, silnými ročníky 70. let a silnými ročníky z let 2006–2011 (viz. graf 4).

Graf 4 – Srovnání věkového složení obyvatel ORP Jablonec nad Nisou, 2010 a 2020

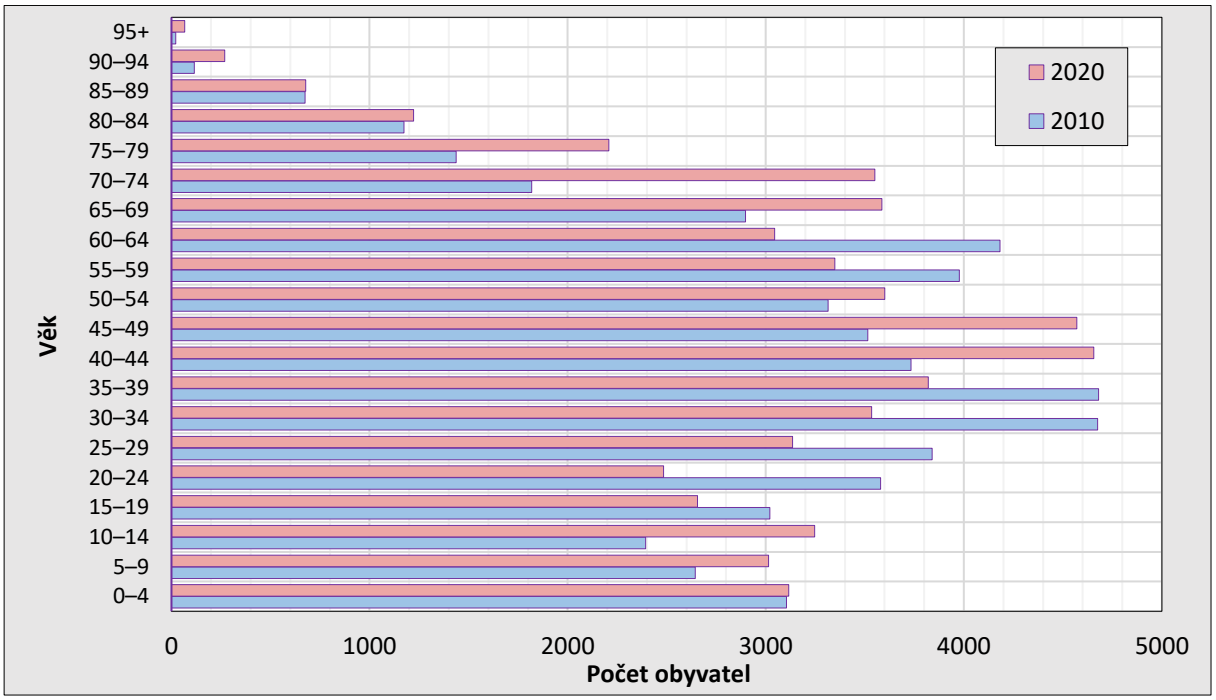

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Následující graf zobrazuje v celku rovnoměrné zastoupení mužů a žen v ORP JnN se zvyšující se převahou žen ve věcích 65 let a více. Toto je zapříčiněné celkovým trendem mužské nadúmrtnosti.

V ORP JnN měly ženy v roce 2020 naději dožití při narození 82,2, muži 77,8. V Česku mají průměrně muži při narození naději dožití 76,33 let a ženy 82,10 let. Naděje dožití při narození je velmi dobrým indikátorem kvality života na daném území.

Graf 5 – Věková struktura ORP Jablonec nad Nisou dle pohlaví, 2020

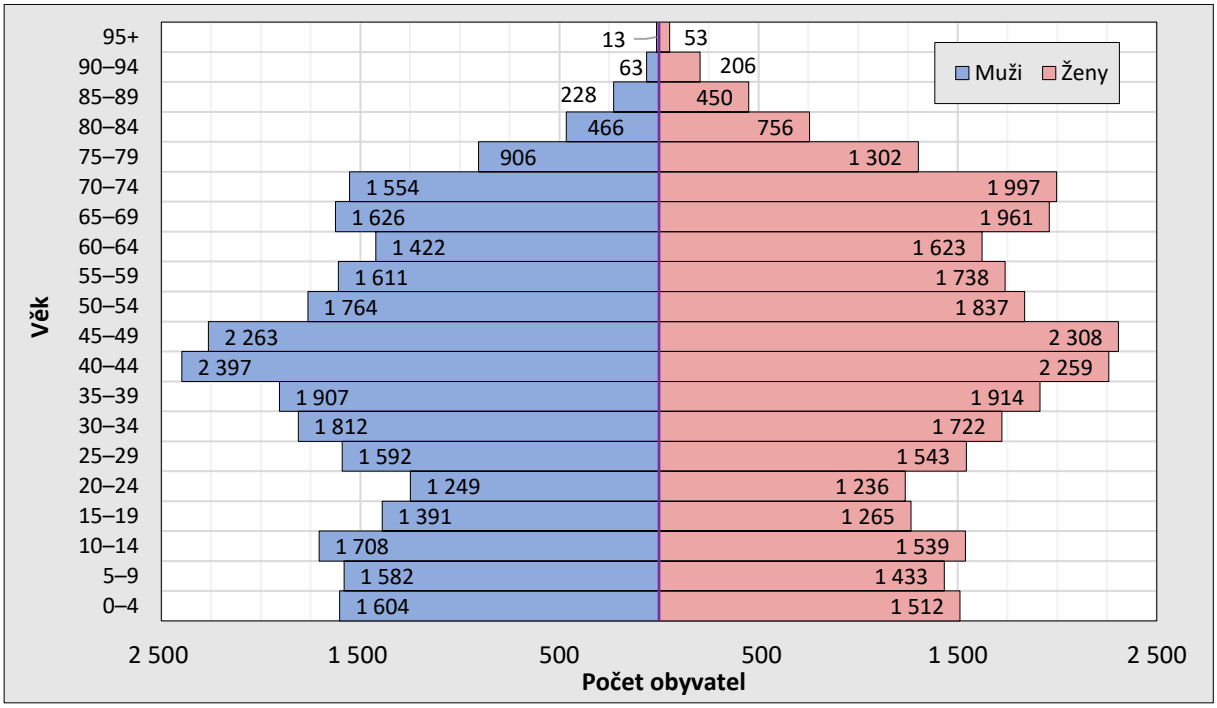

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vývoj věkového složení obyvatel dle ekonomických skupin

Ze srovnání území je patrné, že ORP JnN vykazuje spíše negativní vývoj ve věkovém složení obyvatel, který je ovšem trendově srovnatelný s územím okresu JnN. Negativním vývojem ve věkovém složení obyvatel je myšlena stagnace mladších věkových kategorií a přibývání starších ročníků.

Tab. 3 – Územní srovnání vývoje dle produktivních věkových skupin a pohlaví, 2010, 2015 a 2020

Území/rok	2010			2015			2020		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
ORP JnN	8 142	38 519	8 138	8 869	36 214	10 240	9 378	34 853	11 581
Muži	4 228	19 119	3 285	4 653	17 935	4 269	4 894	17 408	4 856
Ženy	3 914	19 400	4 853	4 216	18 279	5 971	4 484	17 445	6 725
Územní srovnání	**0 - 14**	**15 - 64**	**65 +**	**0 - 14**	**15 - 64**	**65 +**	**0 - 14**	**15 - 64**	**65 +**
ORP JnN	14,86%	70,29%	14,85%	16,03%	65,46%	18,51%	16,80%	62,45%	20,75%
Okres JnN	16,21%	62,72%	21,07%	15,60%	65,37%	19,03%	16,46%	62,22%	21,31%

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V tabulce výše vývoj předproduktivní složky (0–14) v absolutním vyjádření sice vzrostl z hodnot z roku 2010 – 8 142 dětí a mládeže na 9 378 dětí v roce 2020 (nárůst o 13,1 %), ale tento nárůst je velmi pozvolný a nevyrovnává se se vzestupem nskupiny obyvatel 65+. Zvýšení počtu postproduktivního obyvatelstva 65+, zaznamenal oproti roku 2010 nárůst z 8 138 obyvatel na 11 581 (zvýšení o 29,7 %). Toto je mimo jiné zapříčiněno jednak přicházením silných poválečných ročníků do skupiny 65+ a jednak celkovým trendem zvyšování naděje dožití, čili dožívání se vyššího věku s menším rizikem úmrtí ve vyšším věku než v předešlých letech.

Vývoj počtu produktivního obyvatelstva (15–64) představuje v ORP JnN pokles obyvatel této skupiny až do roku 2020. Celkem produktivní obyvatelstvo kleslo z hodnoty 38 519 (2010) na hodnotu 34 853 (2019), což je relativně pokles o 10,5 % Celkový pokles produktivního obyvatelstva je z důvodu nižší základny 0-14 let a postupnému odcházení silných povalečných ročníků do skupiny 65+.

Vývoj poměru složení obyvatelstva v ekonomických věkových skupinách zobrazuje následující graf, ze kterého lze vyčíst přesuny obyvatel mezi skupinami, a to primárně s největší vahou ve prospěch postproduktivního obyvatelstva (obyvatelé starší 65 let).

Graf 6 – Vývoj poměru obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle ekonomických skupin, 2001–2020

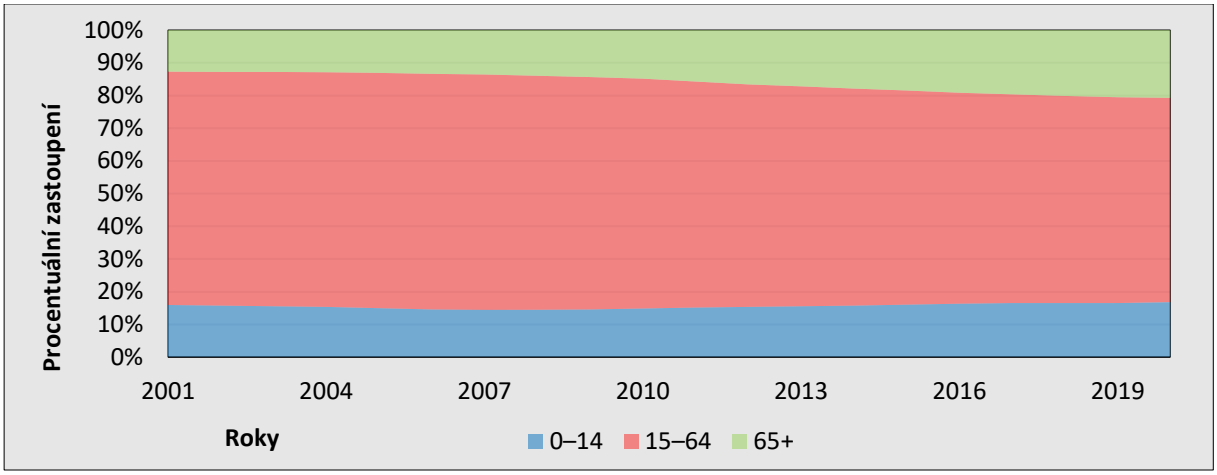

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Vzdělanostní struktura obyvatel

Vzdělanostní struktura a její analýza je důležitým aspektem pro budoucí rozvoj území. Její současná situace a prognóza je stěžejním podkladem pro optimalizaci kapacit vzdělávacích zařízení tak, aby odpovídaly demografické situace.

Do vzdělanostní struktury obyvatelstva jsou započítáni obyvatelé starší 15 let.

Tab. 4 – Struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného vzdělání v %, k 31. 12. 2011

Území	nejvyšší ukončené vzdělání				
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Liberecký kraj	19,62%	37,85%	31,52%	10,37%	0,64%
Okres Jablonec nad Nisou	19,60%	37,50%	32,20%	10,00%	0,60%
ORP Jablonec nad Nisou	18,32%	34,99%	34,09%	11,89%	0,71%

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

ORP JnN dosahuje ve srovnání s Libereckým krajem ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva relativně podobných hodnot. ORP JnN má ale vyšší základnu obyvatel s vysokoškolským vzděláním a také obyvatel s úplným středním a vyšším odborným vzděláním.

V regionu mají téměř shodně největší zastoupení skupiny se středním vzděláním bez maturity a se středním vzděláním s maturitou.

Vzdělanostní struktura regionu je zachycena v následujícím grafu, ze kterého lze vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf 7 – Vzdělanostní struktura obyvatel ORP Jablonec nad Nisou v roce 2011, absolutní hodnoty

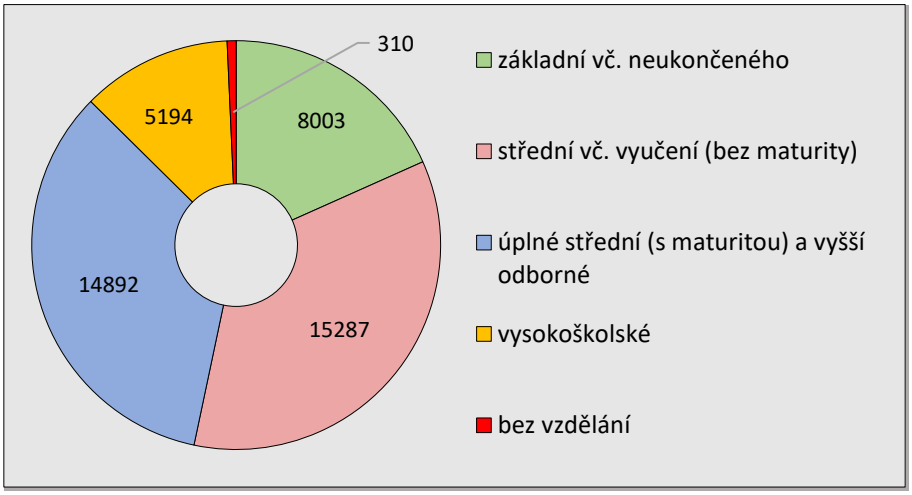

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dominantní je tedy vzdělání střední bez maturity, následuje úplné střední a vyšší odborné a poté nejvyšší dokončené základní vzdělání včetně neukončeného.

Žáci v základních školách podle obcí Libereckého kraje ve školním roce 2015/16

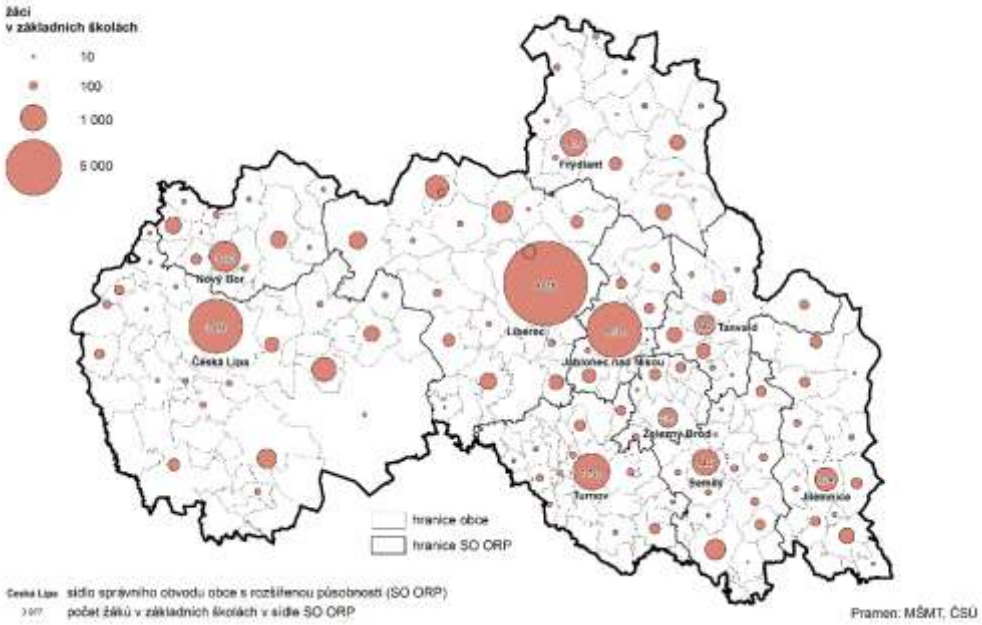

Pramen: MŠMT, ČSÚ

Děti v mateřských školách podle obcí Libereckého kraje ve školním roce 2015/16

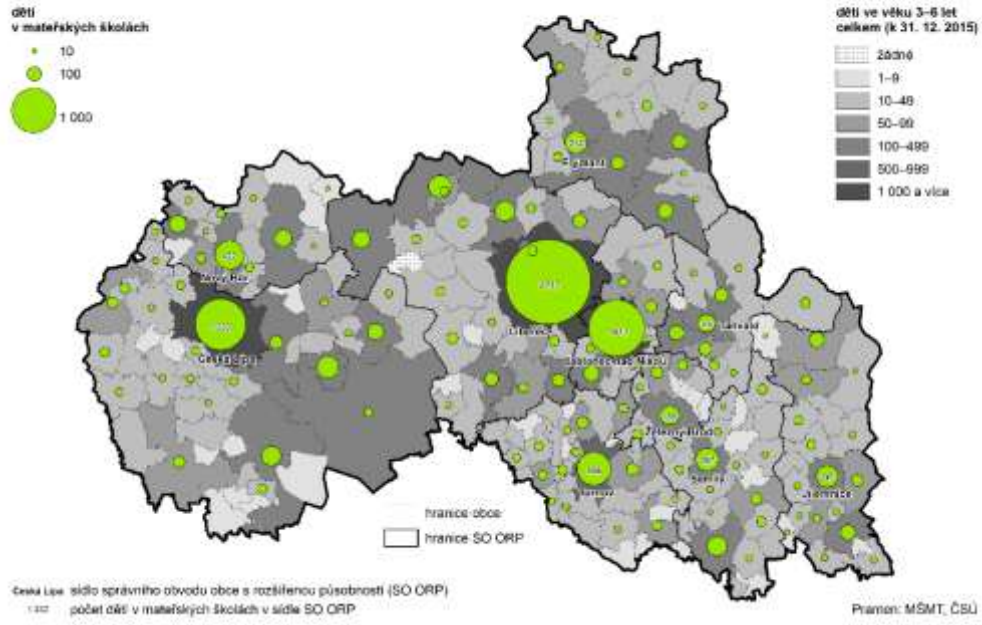

Pramen: MŠMT, ČSÚ

Prognóza obyvatel

V rámci demografické analýzy je zpracována demografická prognóza vývoje počtu obyvatel tzn. předpokládaný budoucí počet obyvatel v daném území jak absolutní, tak relativní (například z hlediska zastoupení v určitých věkových skupinách). Informační výstup prognózy je pro účely plánování rozvoje regionu důležitým podkladem. Hodnoty uváděné v předpovědi však nelze považovat z pohledu budoucnosti za pevně dané nebo jediné možné, nicméně tendenci k výsledným hodnotám lze očekávat.

Pro ORP JnN jsou zpracovány čtyři typy prognóz z čehož první se týká školních a předškolních ročníků obyvatel. Zbývající tři typy progóz, jsou zaměřené na celkový vývoj obyvatel všech ročníků do roku 2030, přičemž každá z nich vychází z jiných datových podkladů.

První je založena a aplikování prognózy zpracované ČSÚ pro celý Liberecký kraj přímo do struktury obyvatel ORP JnN. Druhá poté vychází z dosavadního vývoje počtu obyvatel v ORP JnN. Je v ní matematicky vypočítán pravděpodobný vývoj počtu obyvatel, pokud by se trend v budoucnu na území nezměnil. Třetí prognóza je kombinací jak předpovědi ČSÚ tak budoucího pravděpodobného vývoje počtu obyvatel v ORP JnN.

Graf 8 – Vývoj počtu obyvatel do 16 let, ORP Jablonec nad Nisou, 2013 – 2030

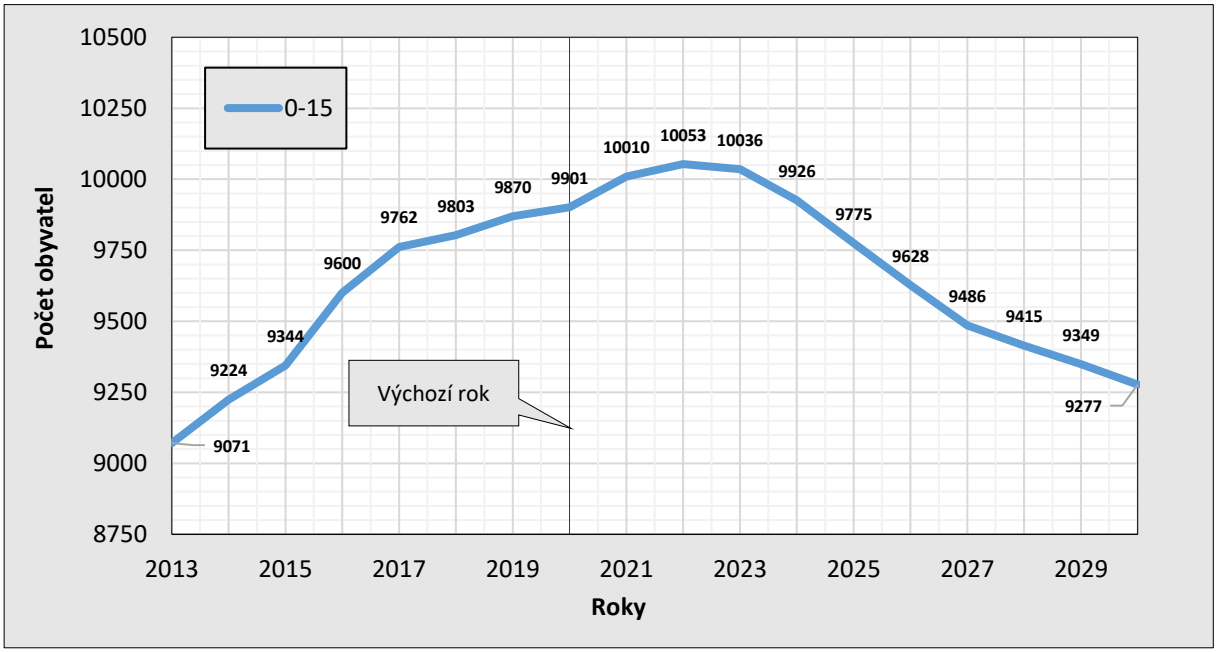

Graf 9 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle školních a předškolních skupin, 2013–2030

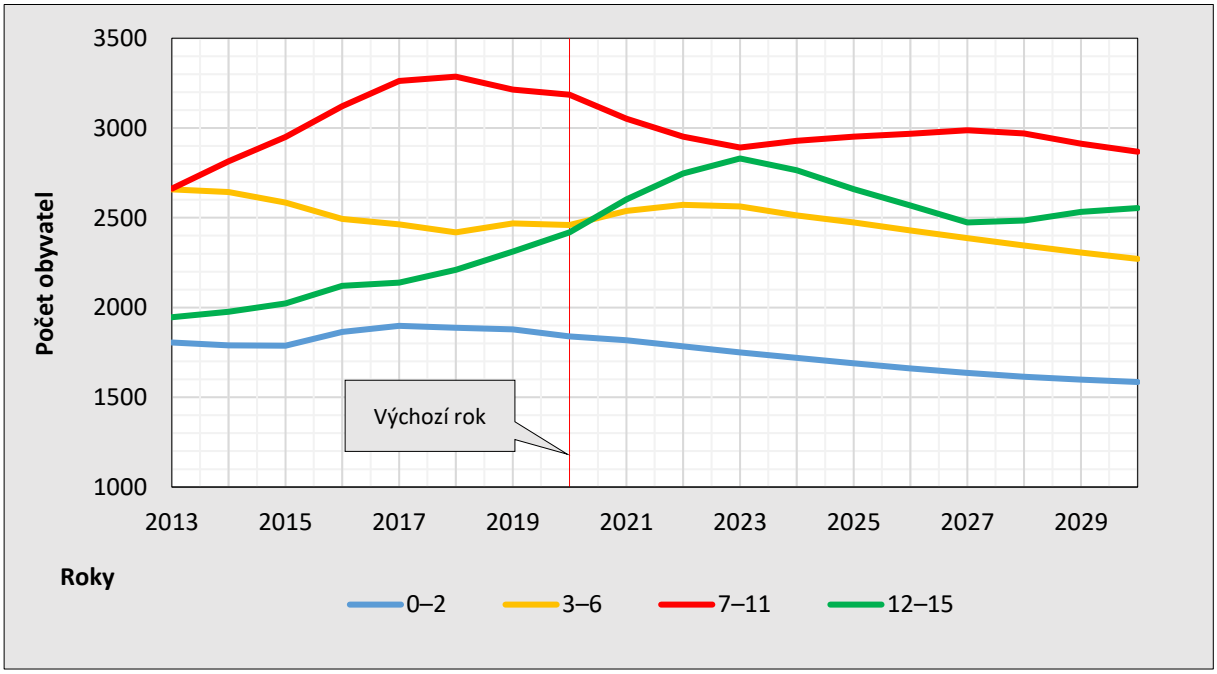

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle předpovědi ČSÚ pro vývoj školních a předškolních skupin obyvatel v Libereckém kraji se očekává stagnace až mírný pokles u všech výše uvedených kategorií, kromě kategorie dětí na druhém stupni základní školy, tedy kategorie 7–11 let. Tato kategorie by měla zažít nárůst a pokles, ale přesto nabýt ve finále vyšších hodnot, než byly hodnoty ve výchozím roku 2020.

Prognóza obyvatel ORP Jablonec nad Nisou do roku 2030 dle prognózy ČSÚ

Prognóza vychází z parametrů, které byly nastaveny při zpracování projekce obyvatelstva Libereckého kraje (ČSÚ, Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070), a to včetně migrace.

Předpověď obyvatel za jednotlivé roky jsou nastaveny k 31. 12. daného roku. Výchozím rokem projekce je rok 2020, resp. 31. 12. 2020.

Tab. 5 – Obyvatelé ORP Jablonec nad Nisou dle prognózy ČSÚ, věkové skupiny, 2020–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2020	**2022**	**2026**	**2030**
0–4	3 116	3 072	2 867	2 682
5–9	3 015	2 959	2 999	2 826
10–14	3 247	3 362	3 026	3 148
15–19	2 656	2 756	3 313	3 055
20–24	2 485	2 428	2 504	3 020
25–29	3 135	2 977	2 608	2 541
30–34	3 534	3 581	3 258	2 695
35–39	3 821	3 756	3 675	3 451
40–44	4 656	4 262	3 694	3 574
45–49	4 571	5 174	4 871	3 932
50–54	3 601	3 728	4 699	4 847
55–59	3 349	3 609	3 641	4 413
60–64	3 045	2 790	3 015	3 098
65–69	3 587	3 438	2 917	2 897
70–74	3 551	3 750	3 444	2 962
75–79	2 208	2 587	3 373	3 183

80–84	1 222	1 398	1 816	2 506
85–89	678	700	807	1 034
90–94	269	322	335	331
95+	66	77	92	102
Celkem	55 812	56 726	56 953	56297

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 10 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle prognózy ČSÚ, 2001–2030

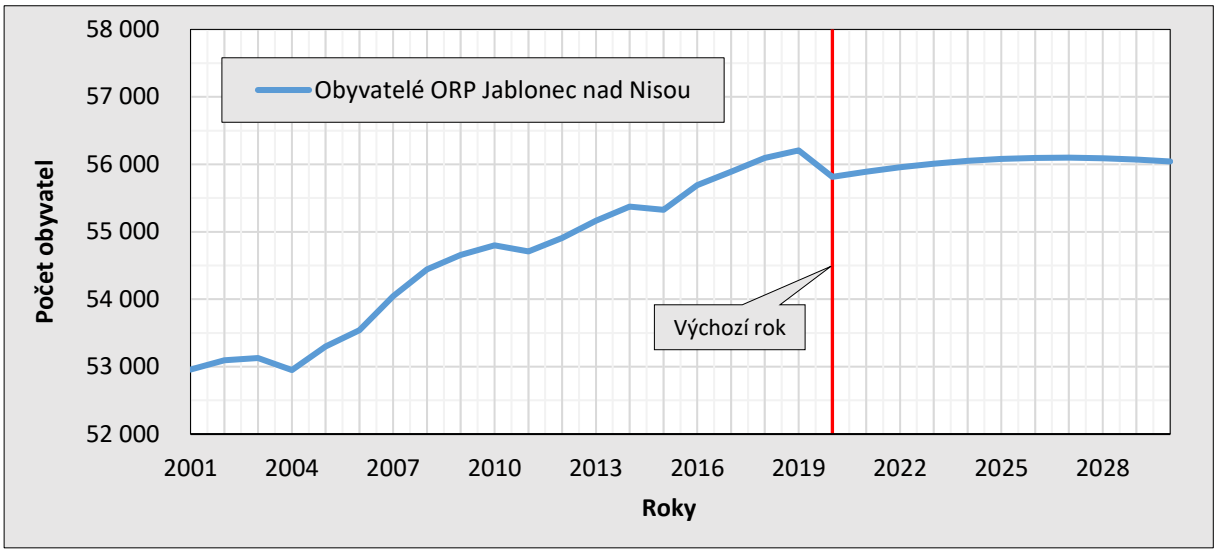

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Očekávané změny v rozložení počtu obyvatel dle pětiletých věkových skupin – srovnání roku 2020 a 2030 jsou znázorněné v následujícím grafu.

Graf 11 – Věkové skupiny obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle prognózy ČSÚ, 2020 a 2030

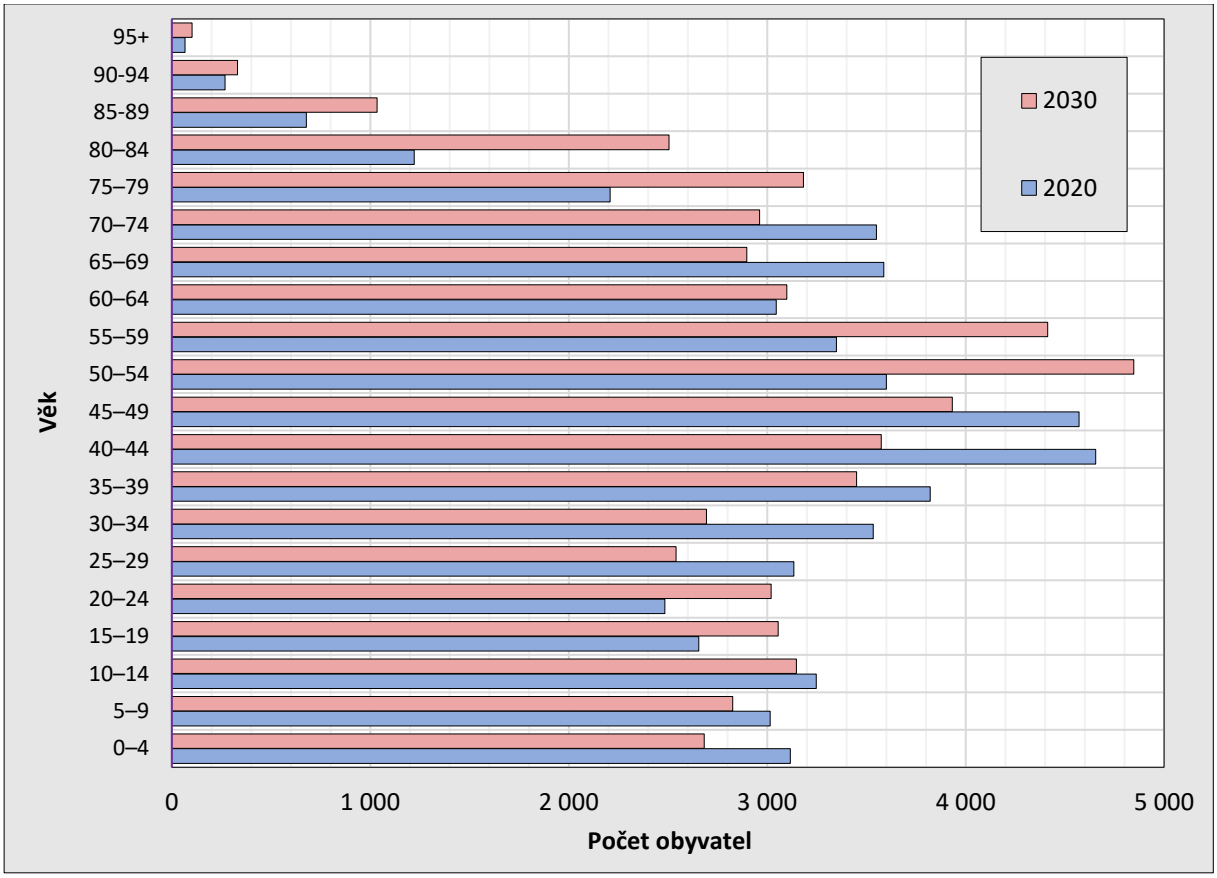

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Celkový vývoj v jednotlivých věkových skupinách by se dle ČSÚ měl v budoucnu proměnit do čistě degresivního typu populace. To znamená, že populaci budou tvořit dominantní skupiny obyvatelstva ve středním a vyšším věku, přičemž nižší věkové skupiny budou ustáleny na počtech, které co do absolutního počtu nebudou plně nahrazovat počty obyvatel ve starších generacích (pokles úhrnné plodnosti žen). Celkový počet obyvatel bude mírně narůstat z důvodu prodlužování délky života (viz. graf 10).

V následujícím grafu vývojový trend v poměru zastoupení obyvatelstva v populaci dle věku potvrzuje již výše zmíněné hodnocení. Relativně se prosazuje především skupina obyvatel starší 65 let, která čerpá z ústupu věkové skupiny do 14 let a zároveň produktivní skupiny 15 – 64 let.

V grafu vidíme populační scénář, který je velmi pravděpodobný, nezahrnuje totiž početní velikost populace ORP JnN, ale pouze procentuální zastoupení jednotlivých ekonomických složek obyvatelstva.

Z grafu je patrné, že počet obyvatel v předproduktivním věku (0-14) čeká mírný vzestup zatímco produktivní složka obyvatel (15-64) se ustálí a lehce poklesne. V postproduktivním obyvatelstvu (65+) se ale oproti tomu zvětší zastoupení o několik procent.

Graf 12 – Vývoj obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle prognózy ČSÚ, ekonomické skupiny, 2020–2030

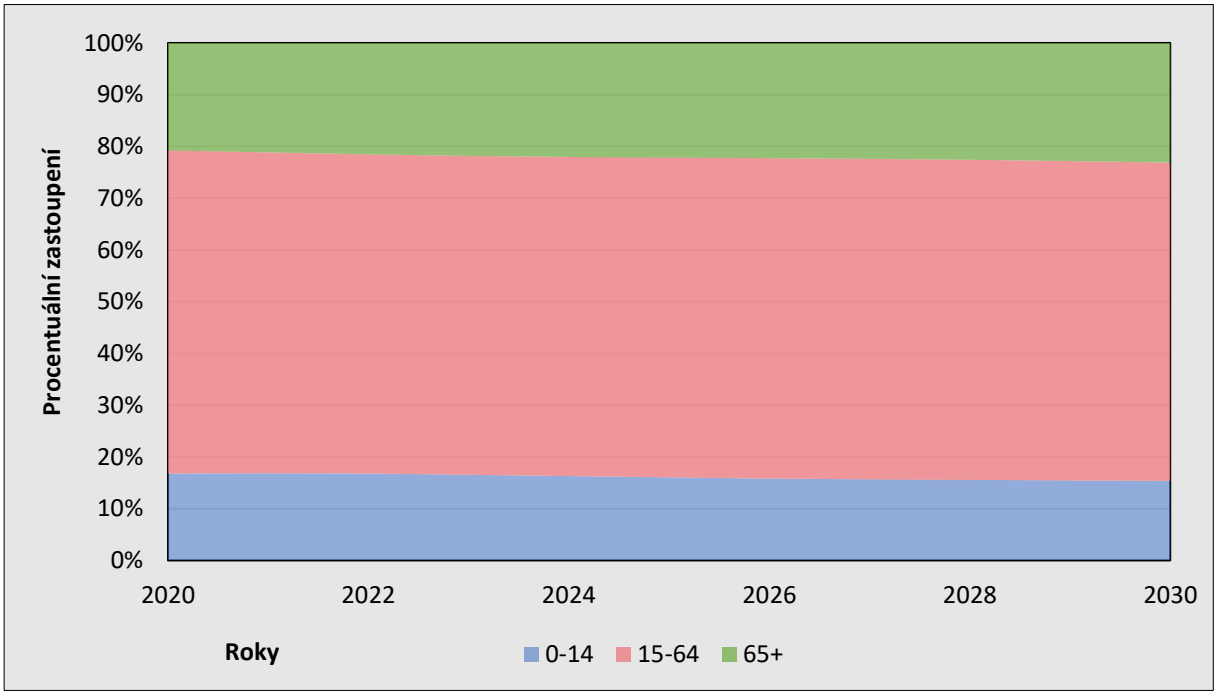

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Prognóza obyvatel do roku 2030 dle trendu vývoje v ORP Jablonec nad Nisou

Následující tabulka a grafy znázorňují předpokládaný vývoj počtu obyvatel ORP JnN. Oba grafy a tabulka čerpají z dosavadního trendu vývoje obyvatel ORP JnN v letech 2001–2020, na základě matematického výpočtu dle zmíněného trendu se určuje pravděpodobnost vývoje počtu obyvatel v dalších letech za předpokladu, že trend zůstane do budoucna stejný.

Tab. 6 – Obyvatelé ORP Jablonec nad Nisou podle dosavadního trendu, věkové skupiny, 2020–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2020	**2022**	**2026**	**2030**
0–4	3116	3 086	3 107	3 209
5–9	3015	3 516	3 630	3 508
10–14	3247	3 504	4 030	4 560
15–19	2656	2 843	3 159	3 283
20–24	2485	2 099	1 579	1 181
25–29	3135	3 263	3 105	2 705
30–34	3534	3 054	2 667	2 275
35–39	3821	3 441	2 630	1 699
40–44	4656	5 432	5 861	6 717
45–49	4571	4 421	4 865	5 233
50–54	3601	3 768	3 906	4 121
55–59	3349	2 722	2 471	2 235
60–64	3045	2 658	1 992	1 545
65–69	3587	4 307	4 474	4 749
70–74	3551	3 966	4 728	5 407
75–79	2208	2 483	2 965	3 371
80–84	1222	1 106	1 116	1 222
85–89	678	722	730	655
90–94	269	300	310	312
95+	66	82	107	130
Celkem	55 812	56 773	57 430	58 115

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 13 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou podle dosavadního trendu, 2001–2030

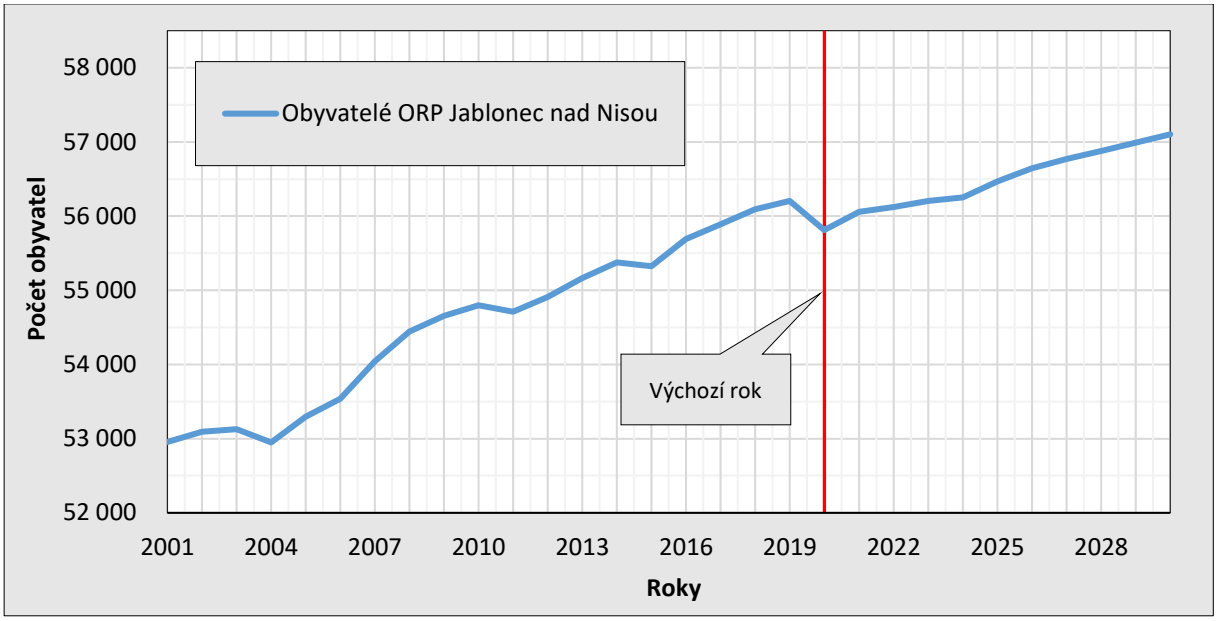

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Výsledky výpočtů znázorněné v předešlém grafu předpovídají pozitivní celkový přírůstek obyvatel v regionu po celé období. Absolutně by se mělo jednat o přírůstek cca 1100 obyvatel do roku 2030. Dle výpočtů by tedy neměl počet obyvatel v ORP JnN klesat.

Následující graf zachycuje pravděpodobné zastoupení počtu obyvatel v pětiletých skupinách podle matematické předpovědi. Tento scénář je ale méně pravděpodobný, jelikož se ve věkové struktuře díky matematickým výpočtům a malým číslům v jednotlivých kategoriích velmi prohlubují odchylky v zastoupení jednotlivých věkových kategorií. Tedy pro výpočet zastoupení obyvatel dle věkové struktury je matematický výpočet sledující dosavadní trend nevhodný.

Je sice pravda, že v budoucnosti budou například zesilovat starší ročníky obyvatel, ale tak velká početní rozdílnost není pravděpodobná.

Graf 14 – Věkové skupiny obyvatel ORP Jablonec nad Nisou podle dosavadního trendu, 2020 a 2030

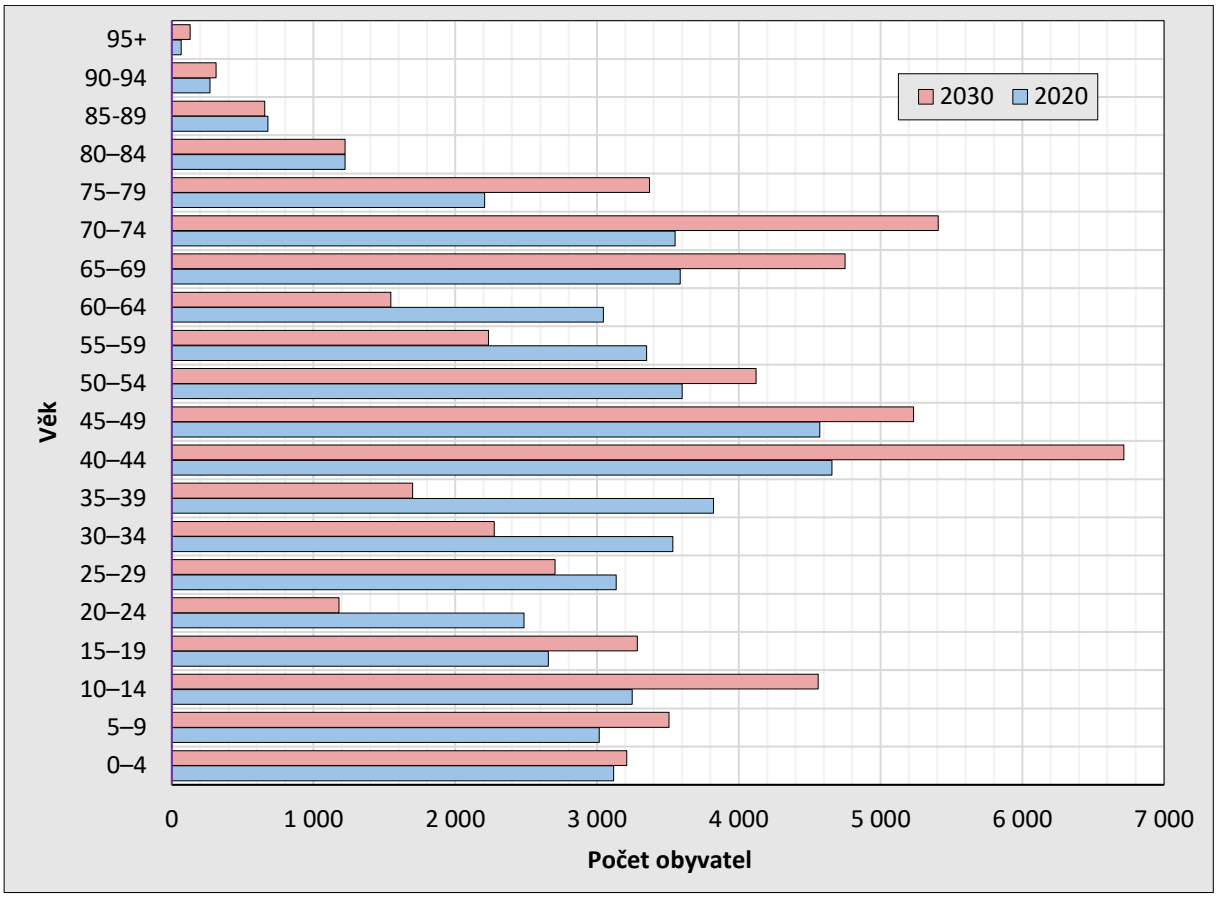

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Prognóza obyvatel ORP Jablonec nad Nisou do roku 2030 dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ

Následující tabulka a grafy ukazují předpokládaný vývoj celkového počtu obyvatel a obyvatel ve věkových kategorií do roku 2030 podle kombinace prognózy ČSÚ a výpočtu prognózy vycházející z dosavadního trendu vývoje obyvatel v ORP JnN. Tato kombinace počítá s předpokladem ČSÚ, že počet obyvatel v celém Libereckém kraji bude v budoucím období stagnovat s mírným poklesem. Zároveň ale respektuje přirozený vývoj počtu obyvatel ORP JnN do roku 2020, který je konstantně na vzestupu po celé období.

Tab. 7 – Obyvatelé ORP Jablonec nad Nisou dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2020–2030

Věkové skupiny	Výchozí rok	Projekce k 31. 12.		
	2020	**2022**	**2026**	**2030**
0–4	3 116	3 079	2 987	2 907
5–9	3 015	3 237	3 314	3 341
10–14	3 247	3 433	3 528	3 842
15–19	2 656	2 799	3 236	3 263
20–24	2 485	2 263	2 041	2 012
25–29	3 135	3 120	2 856	2 806
30–34	3 534	3 317	2 962	2 452
35–39	3 821	3 598	3 153	2 666
40–44	4 656	4 847	4 777	5 010
45–49	4 571	4 798	4 868	4 635
50–54	3 601	3 748	4 302	4 424
55–59	3 349	3 166	3 056	3 319
60–64	3 045	2 724	2 503	2 179
65–69	3 587	3 873	3 695	3 896
70–74	3 551	3 858	4 086	4 211
75–79	2 208	2 535	3 169	3 348
80–84	1 222	1 252	1 466	1 812
85–89	678	711	769	917
90–94	269	311	322	348
95+	66	79	99	118
Celkem	55 812	56 749	57 191	57 506

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Graf 15 – Vývoj počtu obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2001–2030

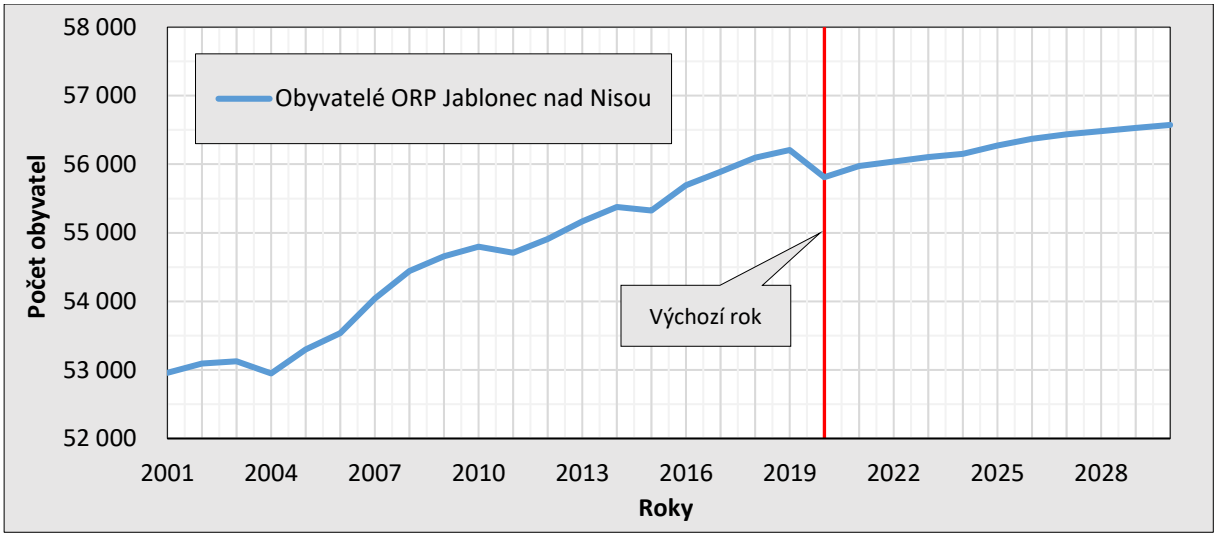

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle předešlého grafu by měl být populační přírůstek opět pozitivní. Ne však s tak markantním nárůstem jak v předešlé kapitole. Přibližně by se mělo jednat o 800 obyvatel.

Graf 16 – Počet obyvatel ORP Jablonec nad Nisou dle kombinace trendu a prognózy ČSÚ, 2020 a 2030

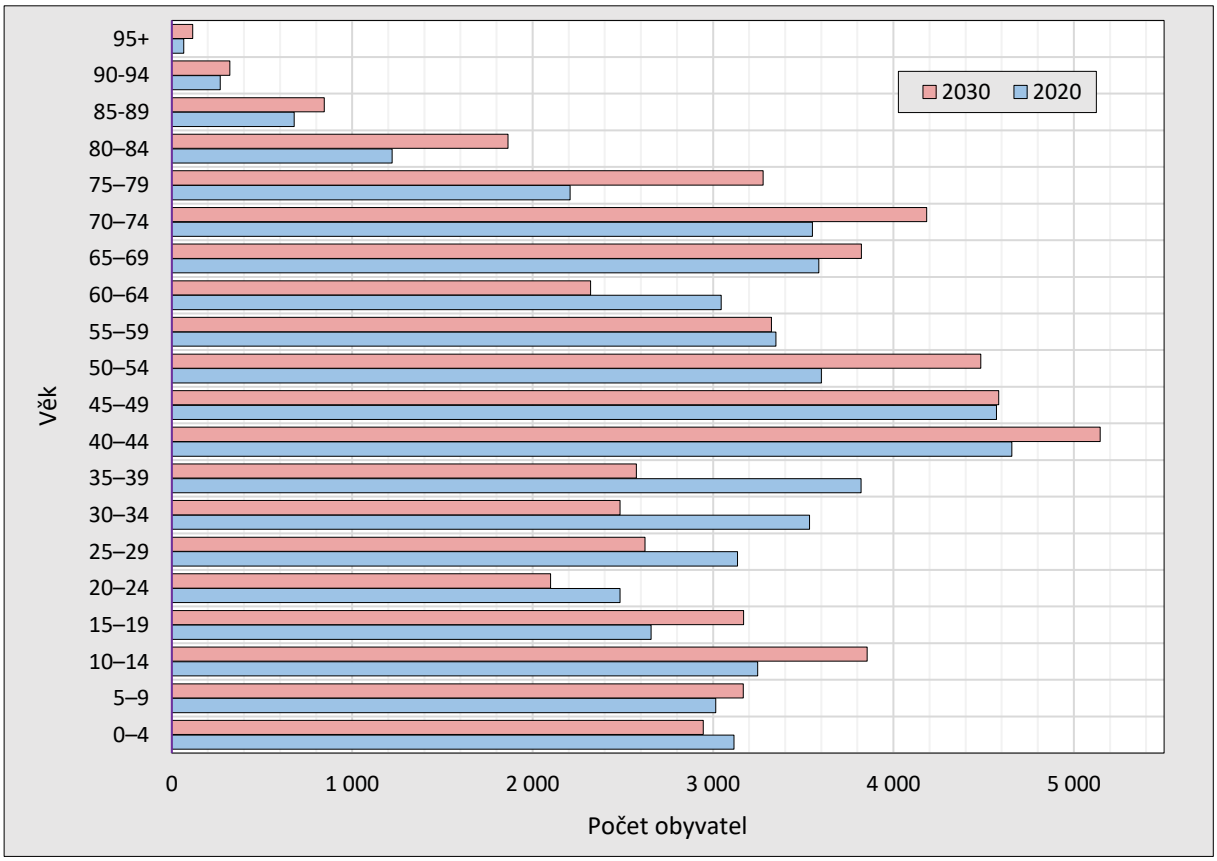

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Dle předpokladu kombinace trendu a prognózy ČSÚ se rozdíly mezi věky prohlubují. Základna mladších ročníků bude oslabena a nejsilnější zastoupení v populaci by měli mít ročníky 40+ (viz Graf 15).

Celkový vývoj v jednotlivých věkových skupinách se v budoucnu promění do čistě degresivního typu populace. Populaci budou tvořit dominantní skupiny obyvatelstva ve středním a vyšším věku, přičemž nižší věkové skupiny budou ustáleny na počtech, které co do absolutního počtu nebudou plně nahrazovat počty obyvatel ve starších generacích (pokles úhrnné plodnosti žen). Celkový počet obyvatel by měl narůstat z důvodu prodlužování délky života a z důvodu migračního přírůstku.

Závěr

V rámci plánování sociálních služeb pro ORP Jablonec nad Nisou je nutné zohlednit vývojové charakteristiky obyvatelstva, které z dosavadního vývoje 2001–2020, tak budoucího vývoje 2020–2030 dosáhnou poměrně zásadních změn. Stěžejní z hlediska vývoje obyvatelstva je aktuální a očekávaný nárůst počtu obyvatel ve věkových kategoriích nad 65 let. Výkyvy v obsazenosti věkových skupin ročníků sedmdesátých let a povalečných ročníků vykazují v rámci zastoupení věkových skupin výrazné skoky a tyto skupiny jsou obsazeny největším počtem obyvatel.

Toto bude mít přímý vliv na plánování kapacit sociálních zařízení a zdravotnických služeb, aby byly zajištěny potřeby výše zmíněné skupiny obyvatelstva.

Věková struktura obyvatel za 10 let bude charakterizována poměrně silným zastoupením obyvatel ve věkových skupinách 65 a více let. Věkové kategorie obyvatel do 14 let se budou pohybovat na dlouhodobě ustálených hodnotách, které jsou však nízké (uvažováno bez silné migrační vlny). Počet obyvatel v produktivním věku bude průběžně klesat (viz. graf 11. str. 15). Demografické tendence týkající se obyvatel 0-15 let mohou být vstupními daty pro budoucí plánování kapacit vzdělávacích zařízení.

3.2 Vyhodnocení realizace Akčního plánu (RAP I) v období 2017 - 2019

V rámci zpracování MAP I byl vytvoření akční plán (RAP I), který byl postupně realizován v letech 2017 - 2019. Při tvorbě MAP I byly všechny základní a mateřské školy v SO ORP Jablonec nad Nisou vyzvány, aby priorizovaly témata pro vytvoření akčního plánu a přihlásili se k aktivitám, které hodlají v rámci priorizovaných témat realizovat. Na základě tohoto šetření byl z celého souboru aktivit MAP I vytvoření Akční plán (RAP I).

V rámci zpracování MAP II byly osloveny všechny školy se žádostí o specifikaci aktivit, které v uvedeném období realizovali ve vazbě na plnění RAP I. Výsledky jsou rozděleny podle stupně vzdělání (předškolní, základní).

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zástupci MŠ hodnotili realizaci RAP I v celkem 11 tématech. Výsledky jsou zpracovány graficky s případnými doplňujícími komentáři.

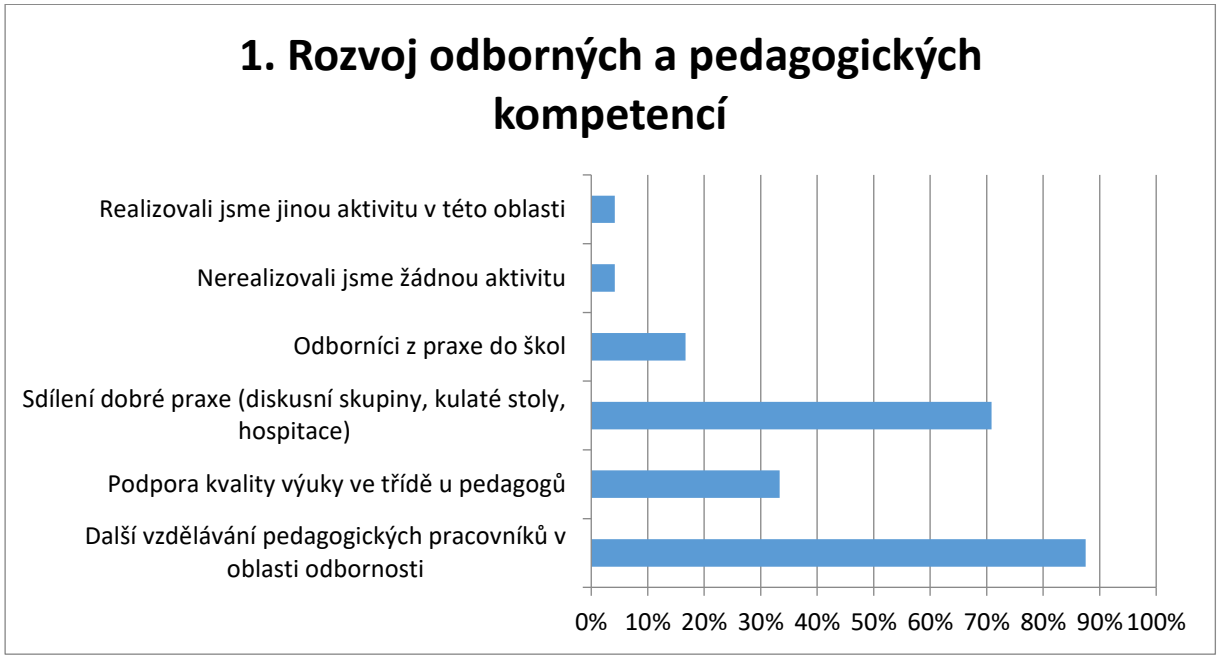

Učitelé rozvíjí své odborné a pedagogické kompetence především vzdělávacími aktivitami, a to zejména DVPP a sdílením dobré praxe. V jednom případě se škola zaměřila i na vzdělávání nepedagogických pracovníků a to formou certifikátu chůva.

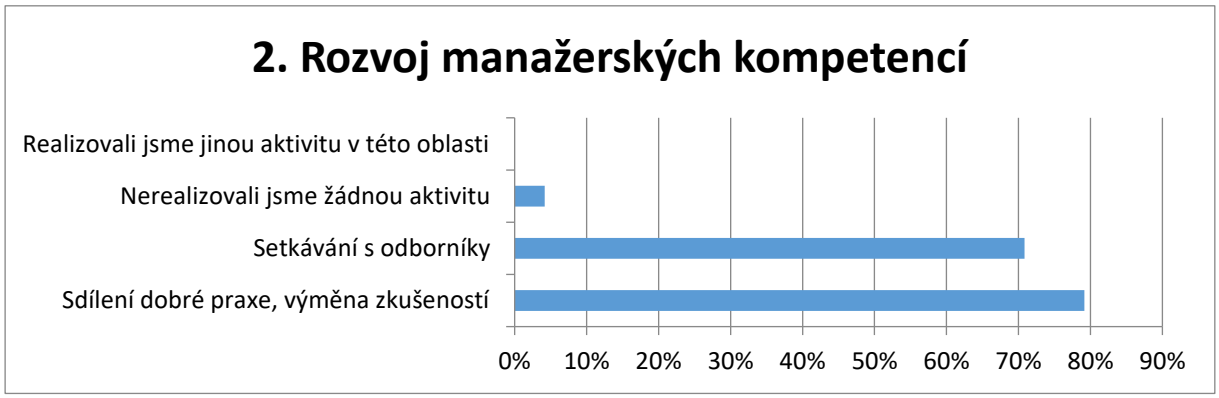

Téměř všichni ředitelé mateřských škol rozvíjí své manažerské kompetence a to zejména sdílením dobré praxe a výměnou zkušeností nebo formou setkávání s odborníky.

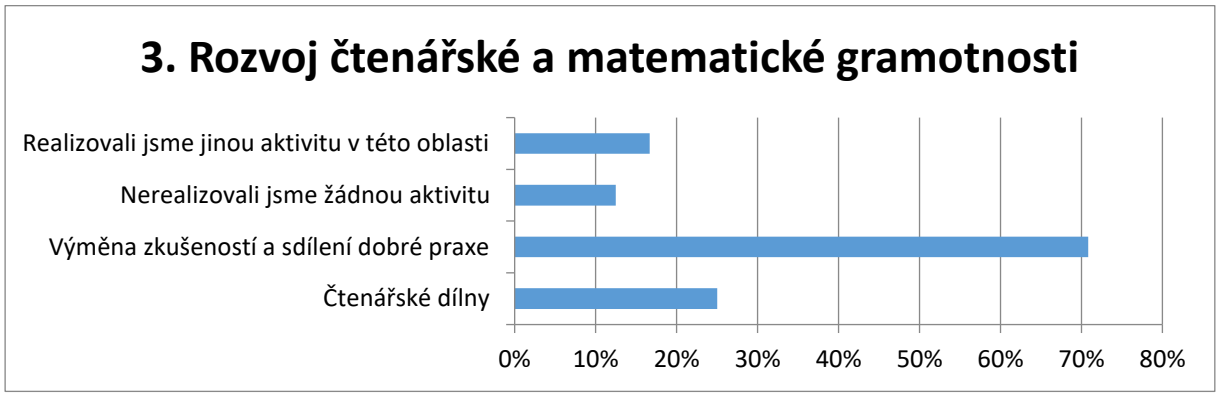

Rozvoj základních gramotností (čtenářské a matematické) je z hlediska předškolního a následně základního vzdělávání zásadní. Aktivity v předškolním vzdělávání se orientují zejména do oblasti vzdělávání pedagogů, resp. sbírání či výměny zkušeností (více než 70 % MŠ). Za pozitivní lze označit i praktický výkon předškolních zařízení zejména v oblasti čtenářské gramotnosti. Všechny mateřské školy s dětmi čtou, čtvrtina MŠ organizuje čtenářské dílny, téměř pětina MŠ realizuje vlastní aktivity - exkurze, prarodiče v MŠ, besedy, vyprávění, poslech, semináře, apod.

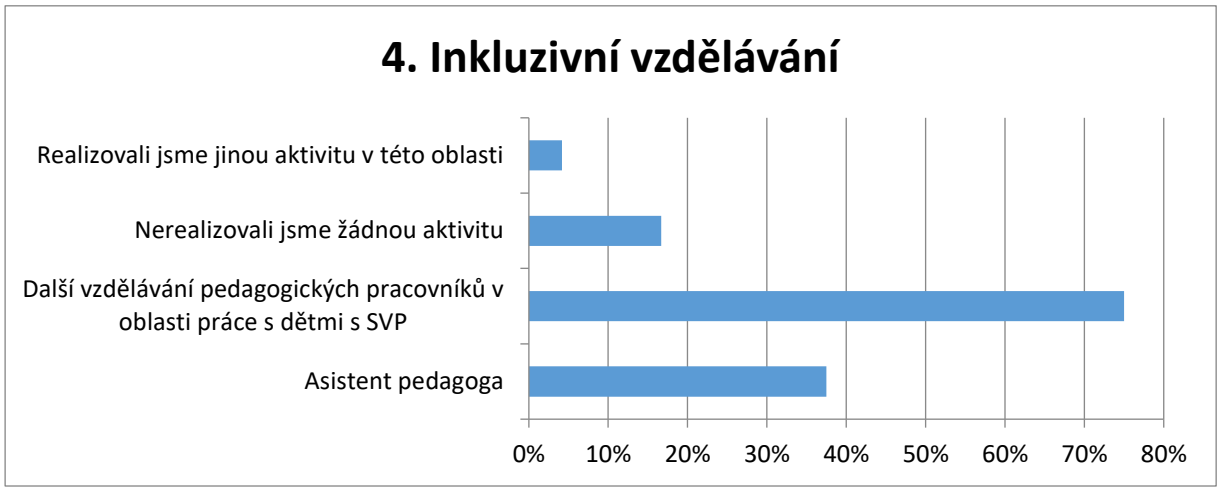

Aktivity v oblasti inkluzivního vzdělávání jako jednoho z nosných témat vzdělávací soustavy realizuje v SO ORP Jablonec nad Nisou více než 80 % mateřských škol. 3/4 škol přitom pracují na kvalifikaci pedagogických pracovníků, více než 1/3 MŠ využívá služeb asistentů pedagogů. V jednom případě využívá škola možnosti osobního asistenta.

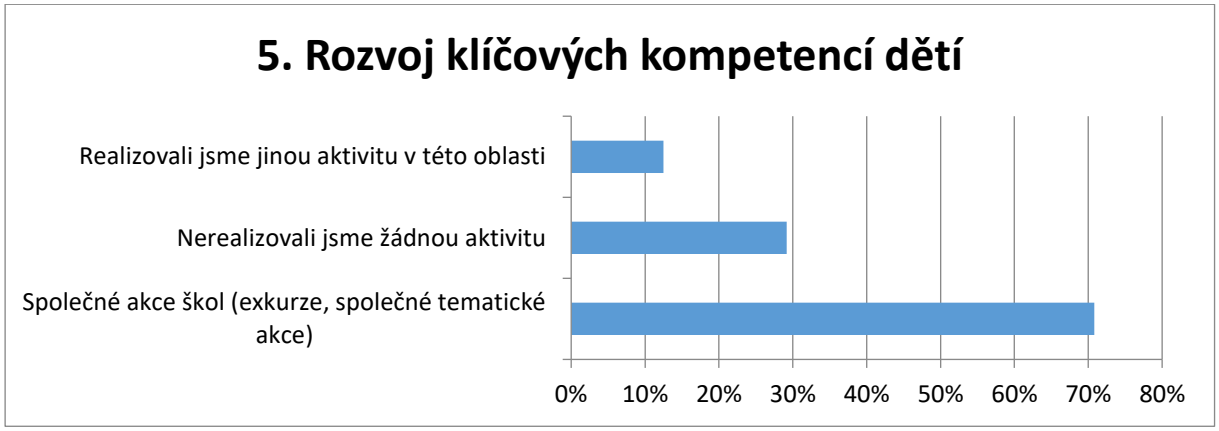

Oblast rozvoje klíčových kompetencí směřuje zejména do oblasti polytechnického vzdělávání, kde je cílem seznamovat dětí s touto oblastí a získávat jejich zájem. Mateřské školy se nejčastěji zapojují v této oblasti do společných aktivit (exkurze, tematické akce). Téměř třetina MŠ v této oblasti nerealizovala žádnou aktivitu, naopak 13 % škol realizovali vlastní aktivity - setkávání s rodiči společně s dětmi, projektové dny.

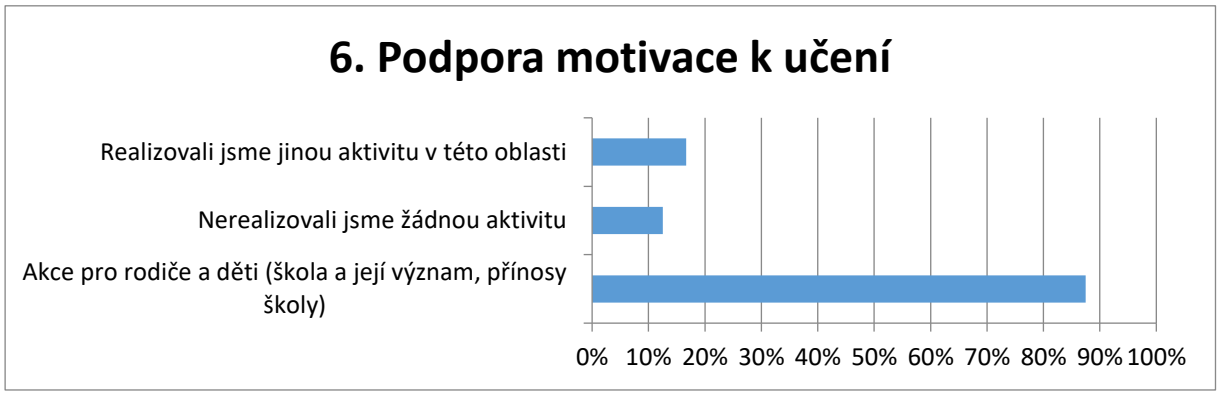

Motivaci dětí k učení vnímá většina mateřských škol jako zásadní. Tuto motivaci podporují MŠ zejména společnými akcemi pro děti a rodiče. Téměř pětina škol rozvíjí tuto oblast i neformálním vzděláváním pedagogických pracovníků prostřednictvím sdílení a výměny zkušeností.

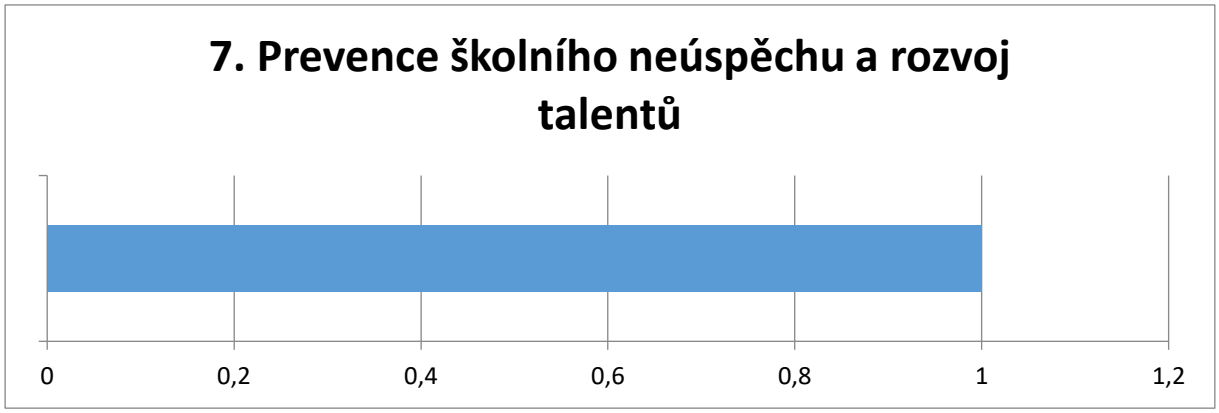

Většina mateřských škol se v oblasti prevence školního neúspěchu potýká s problémy, které vznikají v rodině dětí. Proto také více než 2/3 MŠ aktivně spolupracují s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Pozitivní však je, že i na úrovni MŠ některá zařízení podporují rozvoj talentovaných dětí a taktéž se více věnují dětem potenciálně ohroženým školním neúspěchem. MŠ tuto problematiku řeší i zapojením asistenta pedagoga.

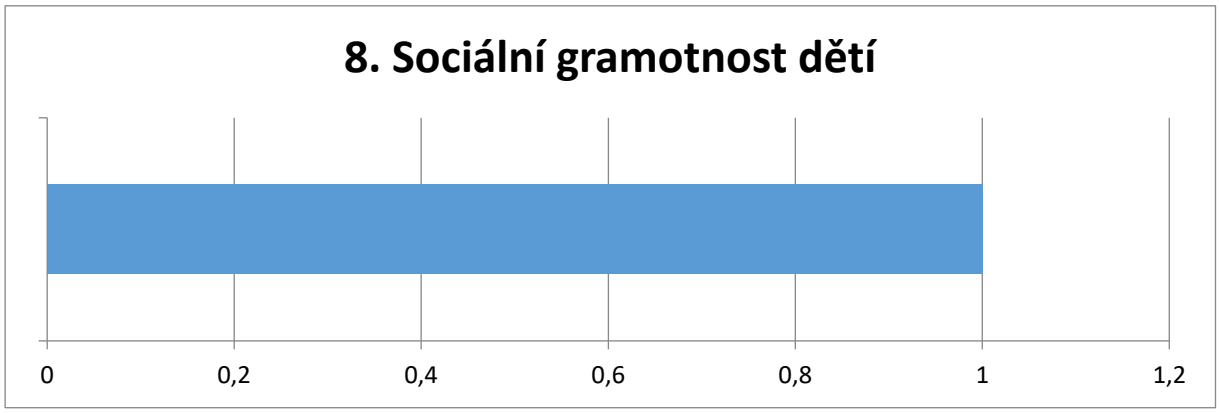

Téměř polovina MŠ ze zabývala důsledným výchovným postihováním závadového chování a jednání dětí, třetina škol se zaměřila i na jiné aktivity, např. beseda s rodiči a pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, zařazování tématu do ŠVP (kamarádíme, mravní a etická výchova), nastavování a dodržování pravidel, etický kodex, vedení dětí k samostatnému myšlení, spolupráce se seniory. Třetina MŠ v této oblasti nerealizovala žádnou aktivitu.

Dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání pro děti řeší více než 2/3 MŠ organizováním kroužků ve škole. Téměř 1/5 zařízení řeší tuto problematiku jiným způsobem, zejména zařazování aktivit do ŠVP (jazyková příprava, logopedická prevence, další zájmové aktivity).

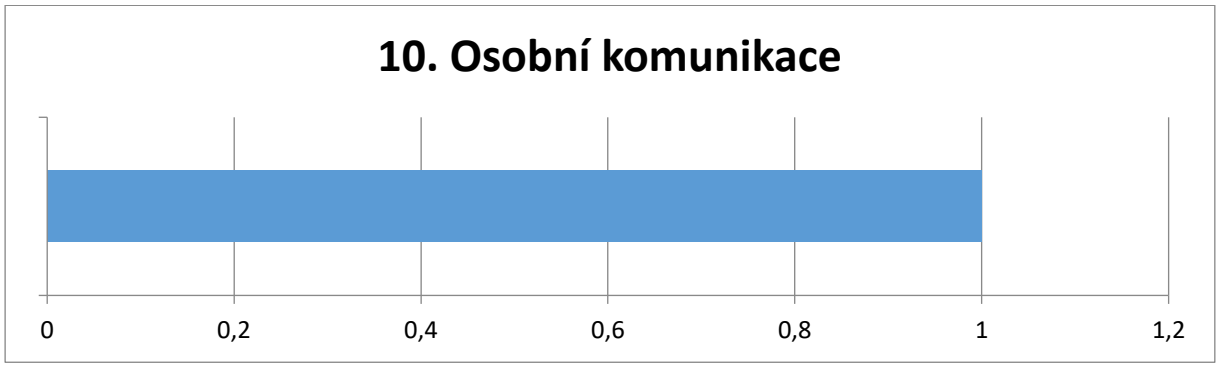

V rozvoji osobní komunikace se MŠ zaměřují zejména na posilování znalostí a dovedností pedagogických pracovníků formou výměny zkušeností či sdílením příkladů dobré praxe.

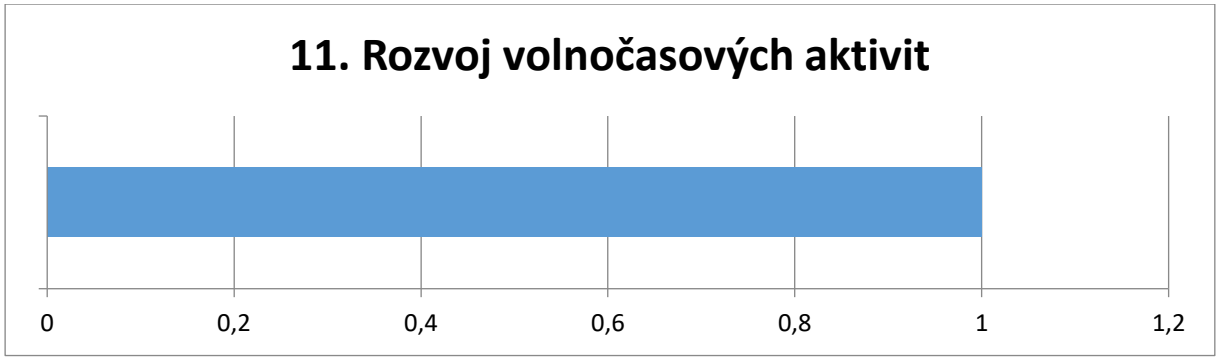

V rozvoji volnočasových aktivit dětí nerealizovala více než polovina MŠ žádnou aktivitu. Třetina mateřských škol doplnila nabídku volnočasových aktivit pro děti, desetina škol realizovala vlastní aktivity, např. setkávání s dětmi a rodiči v rámci udržování tradic.

Celkově lze hodnotit realizaci Akčního plánu vzdělávání v letech 2017 - 2019 mateřskými školami v SO ORP Jablonec nad Nisou jako úspěšnou. Ve většině řešených témat převládaly aktivity zaměřené na posilování znalostí a dovedností pedagogických a nepedagogických pracovníků mateřských škol, zodpovědně jsou naplňována klíčová vzdělávací témata - čtenářská, matematická gramotnost, inkluzivní vzdělávání a pozornost je věnována a tématům dalším (motivace dětí, polytechnická gramotnost, jazyková gramotnost, sociální gramotnost). Pozitivní jsou též společné aktivity mateřské školy, dětí a rodičů.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Zástupci ZŠ hodnotili realizaci RAP I v celkem 11 tématech. Výsledky jsou zpracovány graficky s případnými doplňujícími komentáři.

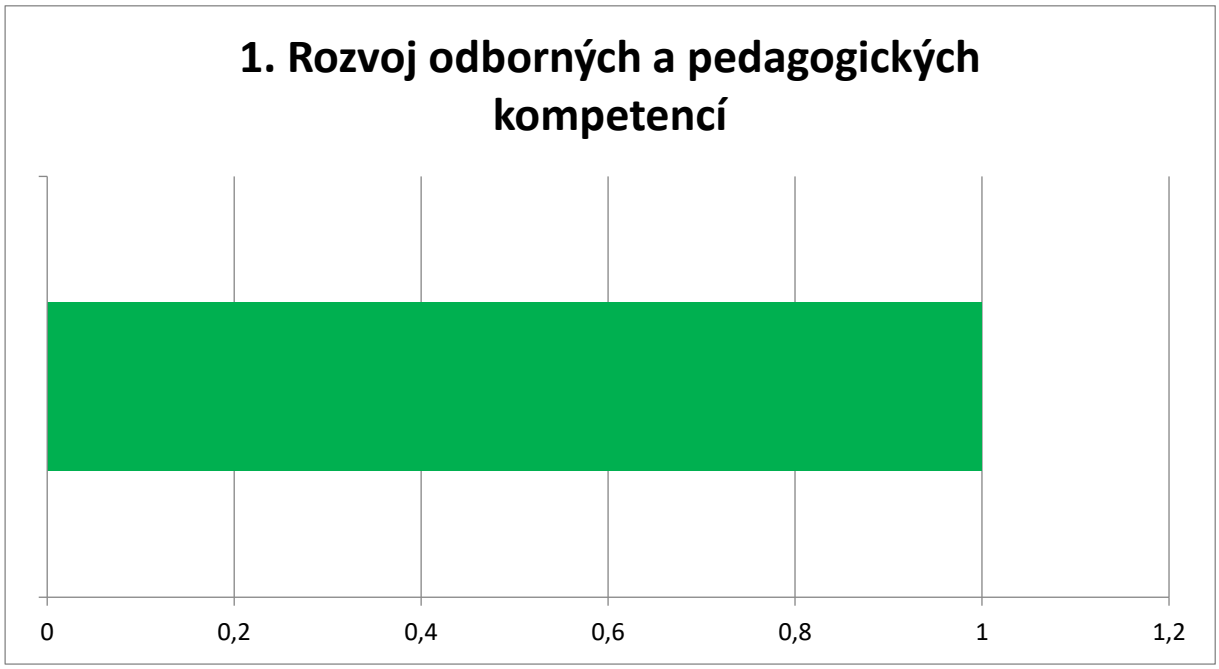

Na rozvoj odborných a pedagogických kompetencí je na základních školách kladen značný důraz. Více než 90 % škol realizuje DVPP, téměř polovina škol podporuje kvalitu výuky ve třídě u pedagogů a 40 % škol realizuje aktivity sdílení dobré praxe. Čtvrtina škol zve do výuky odborníky z praxe. Do tématu rozvoje odborných a pedagogických kompetencí se zapojily všechny školy v SO ORP Jablonec nad Nisou.

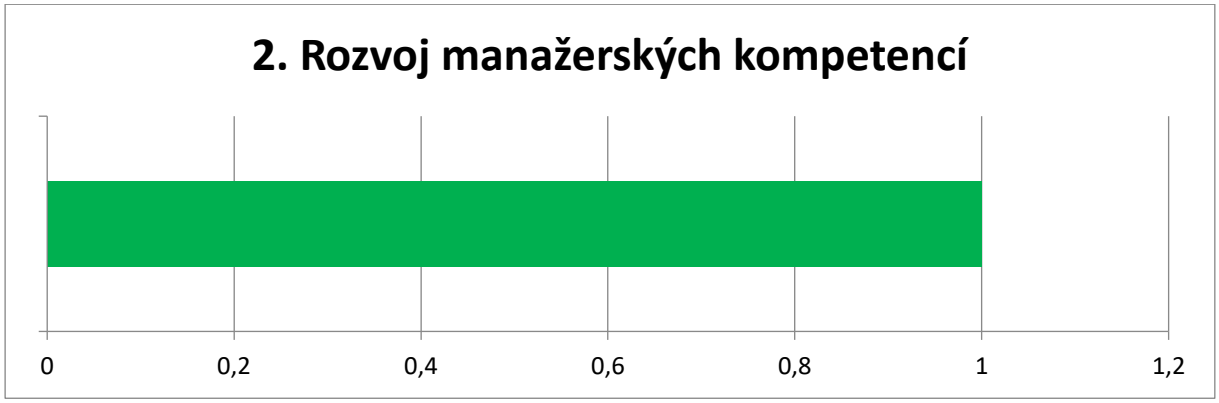

Téměř všichni ředitelé základních škol rozvíjí své manažerské kompetence a to zejména sdílením dobré praxe (80 %) a výměnou zkušeností nebo formou setkávání s odborníky (1/3 respondentů).

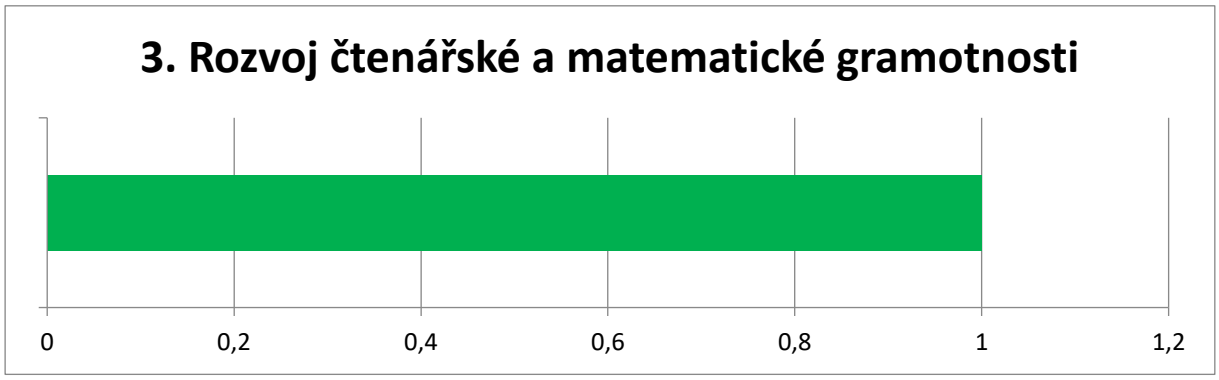

Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti je na základních školách velmi rozvinuté téma. Aktivity v této oblasti realizovaly všechny školy. Nejvýznamnější aktivitou jsou čtenářské dílny, do jejichž realizace se zapojily 3/4 základních škol. Téměř polovina škol se v této oblasti zdokonaluje výměnou zkušeností či sdílením dobré praxe. 10 % ZŠ realizují v této oblasti i jiné než plánované aktivity, např. tandemovou výuku nebo realizaci projektu čtenářské gramotnosti.

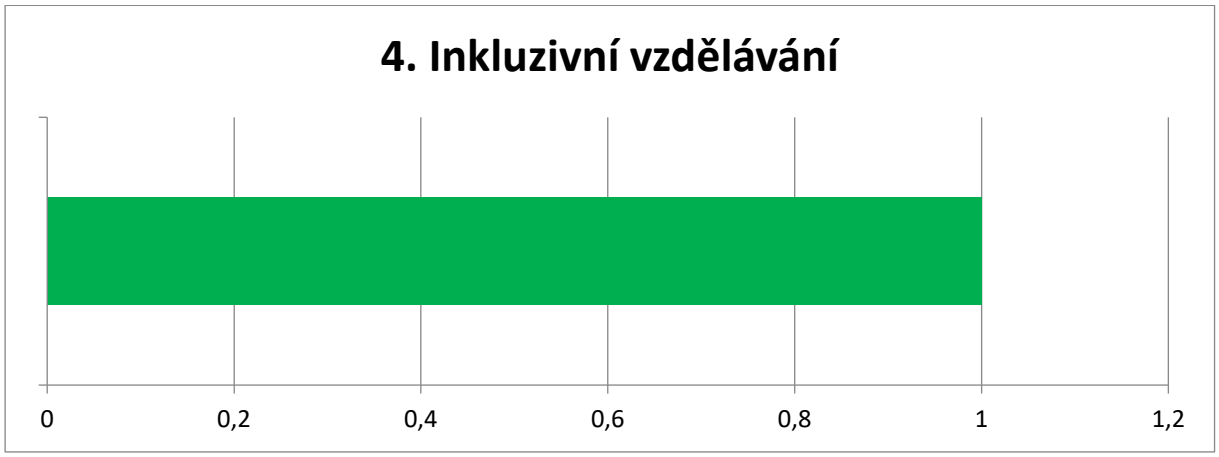

Nejčastěji realizovanou aktivitou v oblasti inkluzivního vzdělávání je využití služeb asistenta pedagoga (80 % škol). 2/3 základních škol doplňuje znalosti a dovednosti v této oblasti u svých pedagogů formou DVPP. Pětina škol ve sledovaném období nerealizovala v oblasti inkluzivního vzdělávání žádné aktivity.

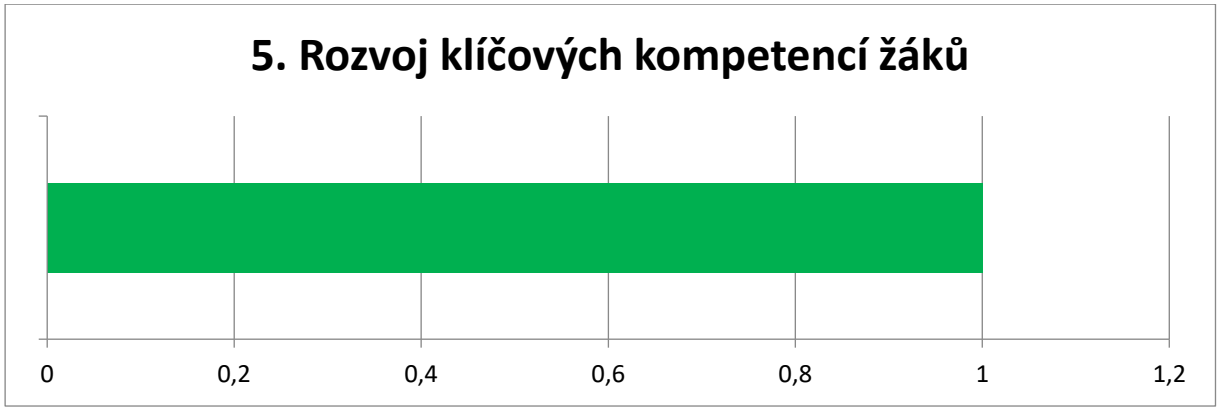

Oblast rozvoje klíčových kompetencí směřuje zejména do oblasti polytechnického vzdělávání, kde je cílem seznamovat žáky s touto oblastí, získávat a prohlubovat jejich zájem. Základní školy se zapojují v této oblasti téměř výhradně (více než 90 % škol) do společných aktivit (exkurze, tematické akce). Jediná škola uvedla, že v této oblasti nerealizovala ve sledovaném období žádnou aktivitu.

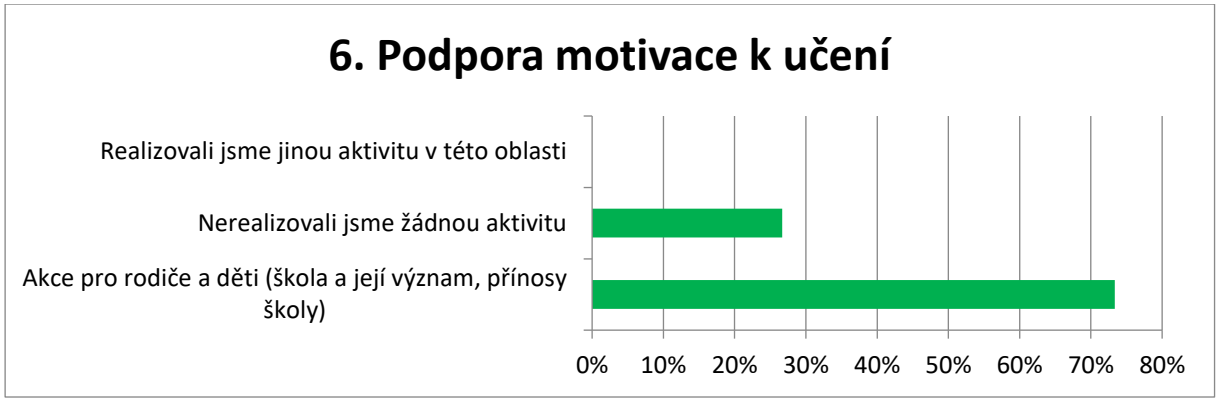

Motivaci žáků k učení vnímá většina základních škol jako důležitou. Tuto motivaci podporují ZŠ zejména společnými akcemi pro žáky a rodiče (3/4 škol). Žádnou aktivitu k podpoře motivace k učení nerealizovalo ve sledovaném období 25 % škol.

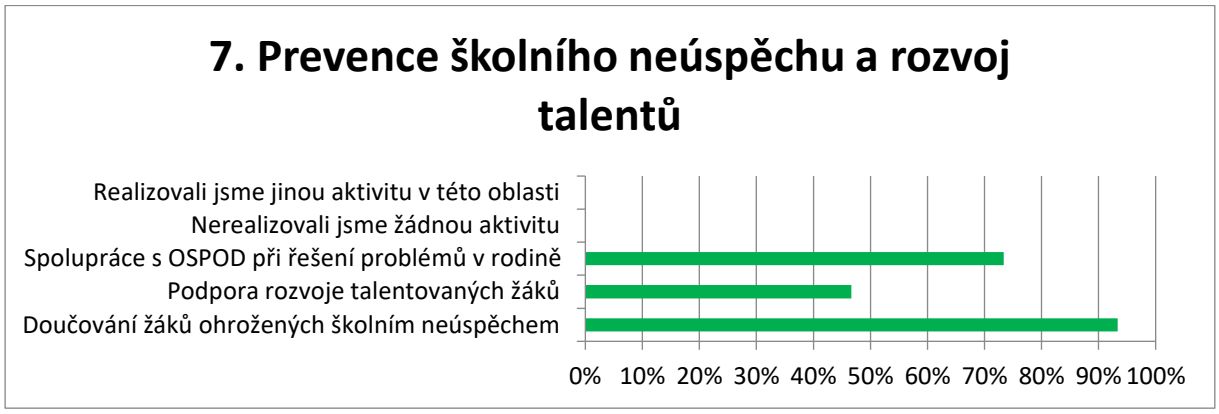

Aktivit v oblasti prevence školního neúspěchu a rozvoje talentů se ve sledovaném období účastnily všechny školy SO ORP Jablonec nad Nisou. Více než 90 % škol se přitom soustředí na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem. Téměř polovina škol podporuje rozvoj talentovaných žáků. Většina základních škol se v oblasti prevence školního neúspěchu potýká s problémy, které vznikají v rodině žáků. Proto také více než 2/3 MŠ aktivně spolupracují s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Toto téma bylo realizováno velmi úspěšně.

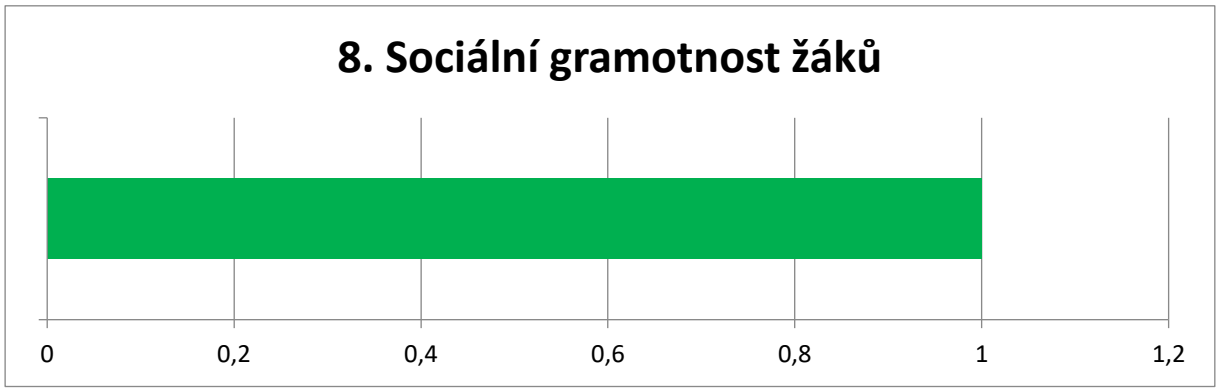

V oblasti rozvoje sociální gramotnosti žáků základní školy dle plánu spíše reagovali na závadové chování a jednání. K důslednému postihování takového jednání se hlásí více než 90 % základních škol. Jedna škola v rámci rozvoje sociální gramotnosti realizuje aktivitu návštěv v nemocnici a předávání dárků dětským pacientům. Téma bylo realizováno v plánovaných aktivitách všemi školami ve SO ORP Jablonec nad Nisou.

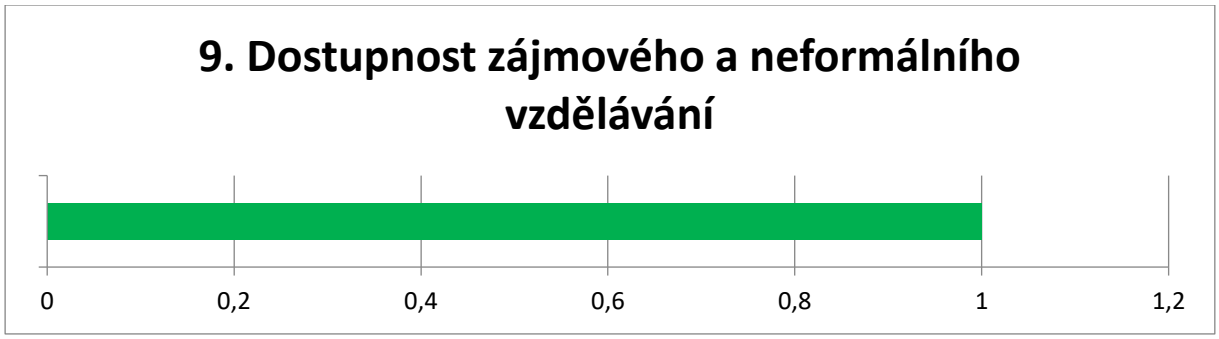

Dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání zajišťují všechny školy, a to zejména pořádáním vlastník kroužků (zájmových aktivit) ve škole (100 % škol). Některé školy též pořádají výjezdní školní a mimoškolní akce. Téma je základními školami v SO ORP Jablonec nad Nisou velmi dobře naplňováno.

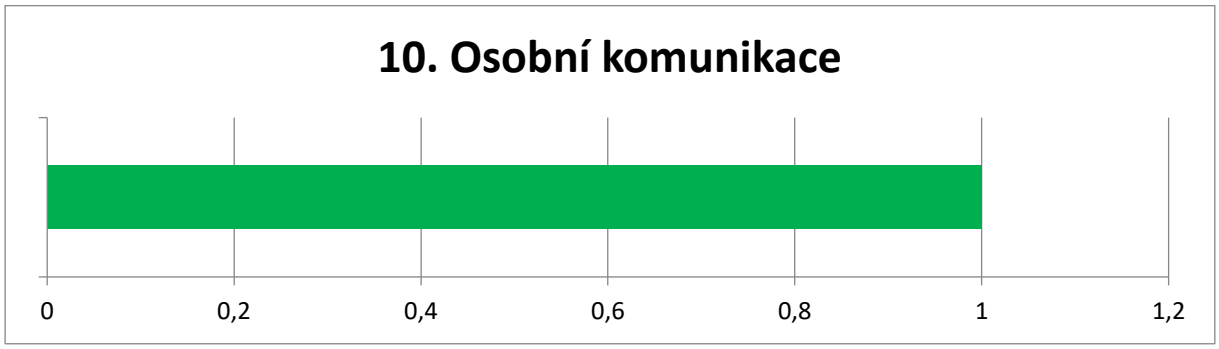

V rozvoji osobní komunikace se ZŠ zaměřují zejména na posilování znalostí a dovedností pedagogických pracovníků formou výměny zkušeností či sdílením příkladů dobré praxe. Pouze jedna škola uvádí, že v této oblasti nerealizovala žádnou aktivitu.

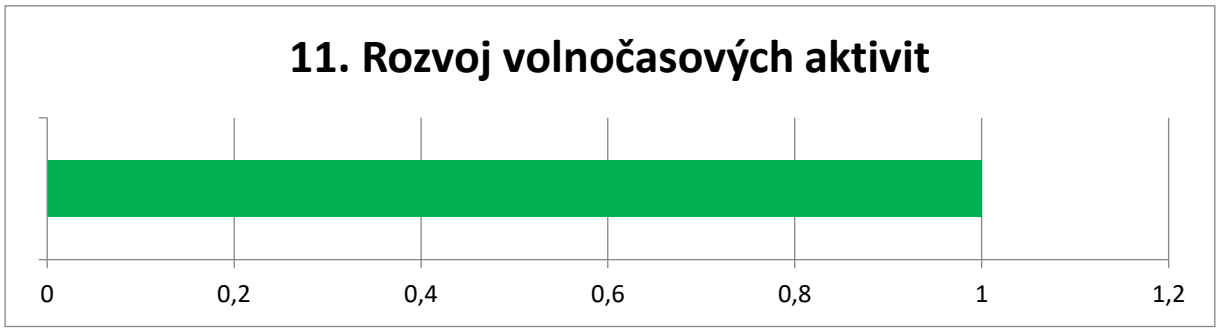

V období realizace Akčního plánu, tj. v letech 2017-2019 rozvíjelo volnočasové aktivity žáků 80 % základních škol, a to doplněním nabídky volnočasových aktivit. 20 % základních škol v rámci tohoto tématu nerealizovalo žádnou aktivitu.

Celkově lze hodnotit realizaci Akčního plánu vzdělávání v letech 2017 - 2019 základními školami v SO ORP Jablonec nad Nisou jako velmi úspěšnou. V 5 z 11 témat realizovaly aktivity všechny školy SO ORP Jablonec nad Nisou, v ostatních tématech se k jejich realizaci nepřipojil pouze zlomek ZŠ. Lze konstatovat, že klíčová témata, tj. čtenářská a matematická gramotnost a inkluzivní vzdělávání jsou základními školami naplňována důsledně a zodpovědně.

Celkově lze Akční plán (RAP I) hodnotit jako dobře nastavený a v území realizovaný.

3.3 Agregované popisy potřeb škol - výsledek šetření ve školách

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhodnocení pokroku (reflexe) ve škole

V období 07-09/2021 proběhl prostřednictvím dotazníkového šetření průzkum u ředitelů mateřských škol SO ORP Jablonec nad Nisou zaměřený na hodnocení vlastního pokroku ve škole a identifikaci potřeb školy. Šetření se zúčastnilo 23 škol z celkového počtu 26 v SO ORP Jablonec nad Nisou (88,5 %).

V rámci aktualizace MAP (MAP II - 1. aktualizace) proběhlo stejné šetření. Výsledky obou šetření tedy mohou být aktuálně komparovány.

Otázky směřovali do povinných oblastí:

- čtenářská pregramotnost a rozvoj potenciálu žáků
- matematická pregramotnost a rozvoj potenciálu žáků

a do dalších oblastí s rozvojovou potřebou:

- rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)
- další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Výstupy jsou zpracovány v agregované formě po jednotlivých řešených oblastech.

1. Čtenářská pregramotnost

Oblast čtenářské pregramotnosti je řešena ve všech mateřských školách.

VÝSLEDKY 2020

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- nárůst zájmu dětí o knihy a vztah dětí ke knihám
- pravidelné čtení ve školách
- děti reprodukují přečtené texty
- čtení v rodinách
- návštěva divadel, představení a knihovny

Dílčí úspěchy jsou též patrné v účinné spolupráci s rodiči a ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti čtenářské pregramotnosti.

Za **pozitivní** v oblasti čtenářské pregramotnosti považují ředitelé mateřských škol:

- pravidelné čtení dětem, popř. poslechy
- pravidelná práce s knihou a textem
- návštěvy kulturních akcí a knihoven se zaměřením na rozvoj čtenářské pregramotnosti

K pozitivním aktivitám v oblasti čtenářské pregramotnosti též patří spolupráce s rodiči, využívání ICT, zařazení čtenářské pregramotnosti do ŠVP a materiálové zajištění. Vhodné je též zmínit, že za pozitivní považují ředitelé i rozvoj komunikace mezi dětmi ve vazbě na aktivity čtenářské gramotnosti.

VÝSLEDKY 2021

Legenda:
1. pravidelné čtení ve škole, pravidelná práce s knihou
2. vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti
3. návštěva divadel, kulturních akcí a knihovny
4. děti reprodukují přečtené texty
5. spolupráce s veřejnou knihovnou
6. nárůst zájmu dětí o knihy a vztah dětí ke knihám
7. rozvoj komunikace mezi dětmi ve vazbě na aktivity čtenářské pregramotnosti
8. spolupráce s rodiči - čtení v rodinách
9. jiné specifické aktivity – výměna knížek, předčítání rodičů dětem v MŠ, výstavky knih, výroba vlastních knížek

VÝSLEDKY 2020

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé mateřských škol zejména v následujících aktivitách:

- intenzívnější spolupráce s rodinou
- efektivnější využití ICT
- doplnění knižních titulů do knihovny MŠ

Ředitelé mateřských škol by v oblasti čtenářské pregramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- školení pedagogů
- doplnění pomůcek (didaktických, knih, vybavení, ICT)

VÝSLEDKY 2021

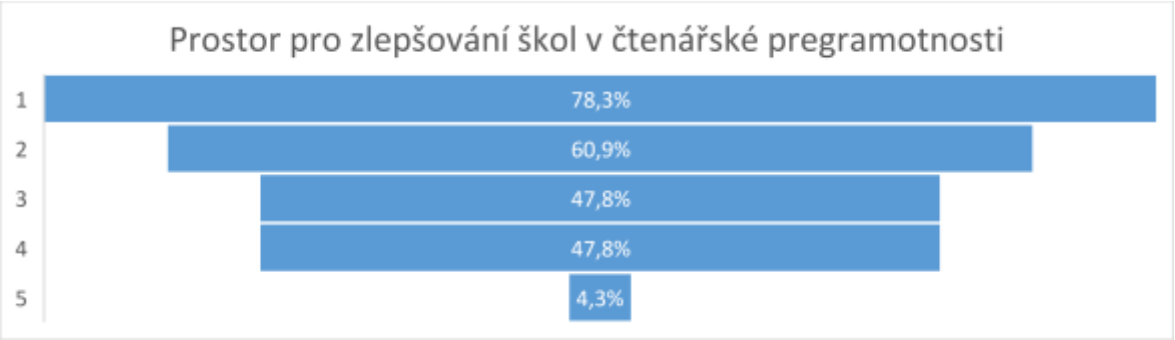

Legenda:
1. zvyšování motivace dětí k zájmu o knihy (např. předčítání jinou osobu, povídání o knížkách, jak se píše knížka))
2. intenzívnější spolupráce s rodinou
3. efektivní využití ICT pro rozvoj čtenářské pregramotnosti
4. doplnění knižních titulů do knihovny MŠ
5. jiné aktivity – další odborné studium pedagogů (průvodců)

2. Matematická pregramotnost

Oblast matematické pregramotnosti je řešena téměř ve všech mateřských školách (95,7 %).

VÝSLEDKY 2020

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- zvyšování zájmu o matematiku, úspěchy v elementární matematické přípravě
- dobrá připravenost dětí pro základní školy

Dílčí úspěchy jsou též patrné ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti matematické pregramotnosti, v pořizování pomůcek a vybavení pro výuku.

Za **pozitivní** v oblasti matematické pregramotnosti považují ředitelé mateřských škol:

- zařazování matematických her do aktivity MŠ
- vytvořený systém vedení rozvoje matematické pregramotnosti, vč. pracovních listů a pomůcek
- využívání práce s ICT

K pozitivním aktivitám v oblasti matematické pregramotnosti též patří zavádění nových metod učení (např. zážitkové učení), vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP, sdílení dobré praxe) a individuální práce s předškoláky.

VÝSLEDKY 2021

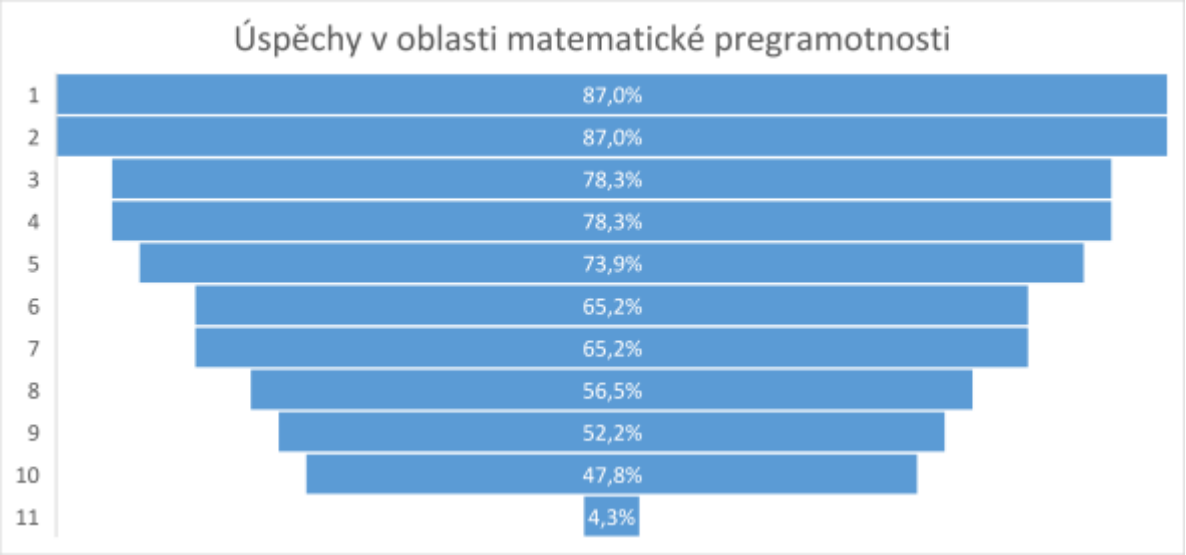

Legenda:

1. dobrá připravenost dětí pro základní školy
2. individuální práce s předškoláky
3. vybavenost pomůckami
4. zařazování matematických her do aktivit MŠ
5. další vzdělávání pedagogů zaměřené na rozvoj matematické (pre)gramotnosti

6. vytvořený systém vedení rozvoje matematické pregramotnosti (vč. pracovních listů a pomůcek)
7. zavádění nových metod učení (např. zážitkové učení)
8. využívání práce s ICT
9. úspěchy v elementární matematické přípravě
10. zvyšování zájmů dětí o matematiku
11. jiné aktivity – rozvoj senzitivní fáze dětí pro matematiku

VÝSLEDKY 2020

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé mateřských škol zejména v následujících aktivitách:

- další vzdělávání pedagogických pracovník v oblasti matematické pregramotnosti
- doplnění pomůcek
- pořízení a využívání ICT

Ředitelé mateřských škol by v oblasti matematické pregramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- doplnění pomůcek (didaktických, knih, vybavení, ICT)
- školení pedagogů

VÝSLEDKY 2021

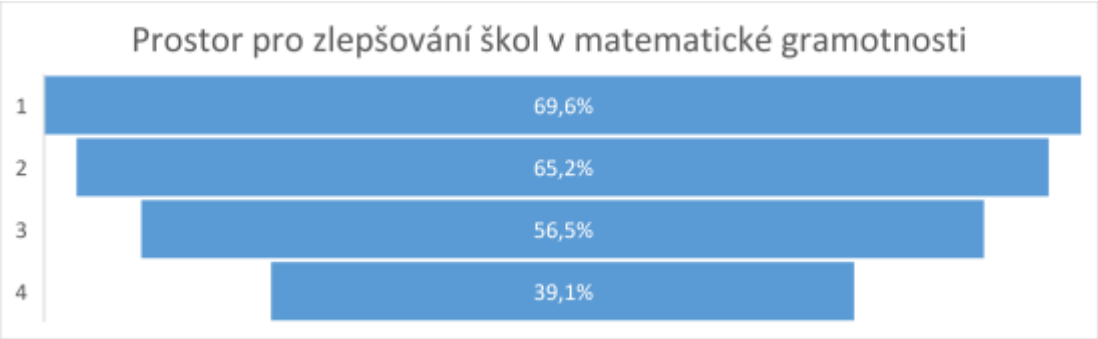

Legenda:

1. doplnění vybavení, pomůcek a ICT pro vzdělávací aktivity
2. dalším vzdělávání pedagogů zaměřeném na rozvoj matematické (pre)gramotnosti
3. zvyšování motivace dětí k rozvoji matematické (pre)gramotnosti
4. širším zavedení ICT na podporu rozvoje matematické (pre)gramotnosti

3. Rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)

Mateřské školy se v rámci svých aktivit zabývají i dalšími oblastmi rozvoje potenciálu žáků. Struktura zájmu MŠ je následující:

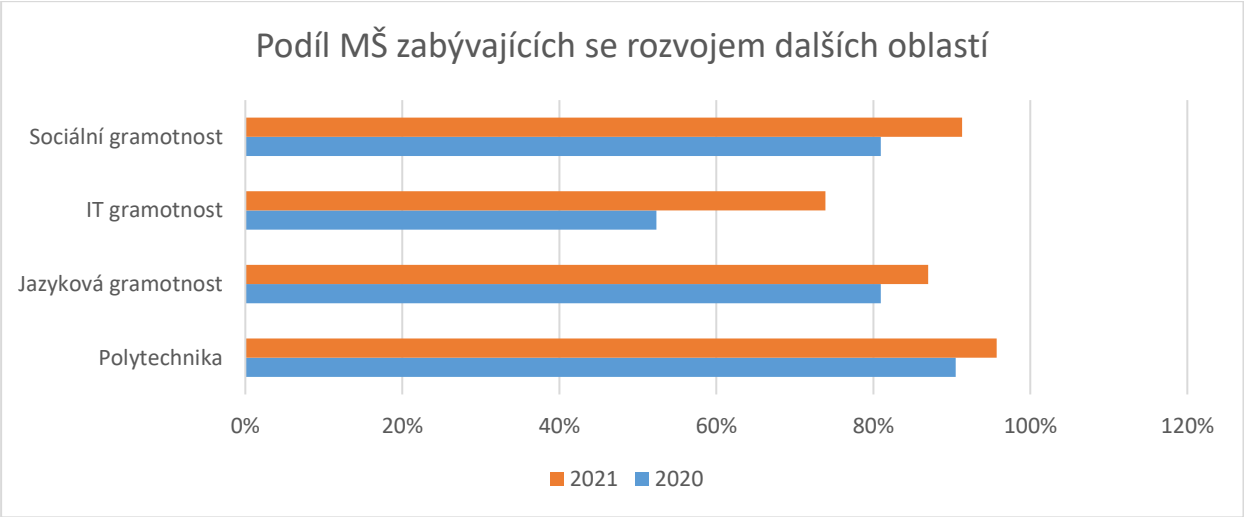

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) polytechnika

VÝSLEDKY 2020

V oblasti polytechnického vzdělávání spatřují aktivní MŠ za úspěch zejména zavádění tématu do struktury vzdělávacích aktivit MŠ, vč. pořizování pomůcek a aplikace zážitkových forem učení, spojení oblasti s pobytem v přírodě, hraní her s podporou fantazie dětí.

VÝSLEDKY 2021

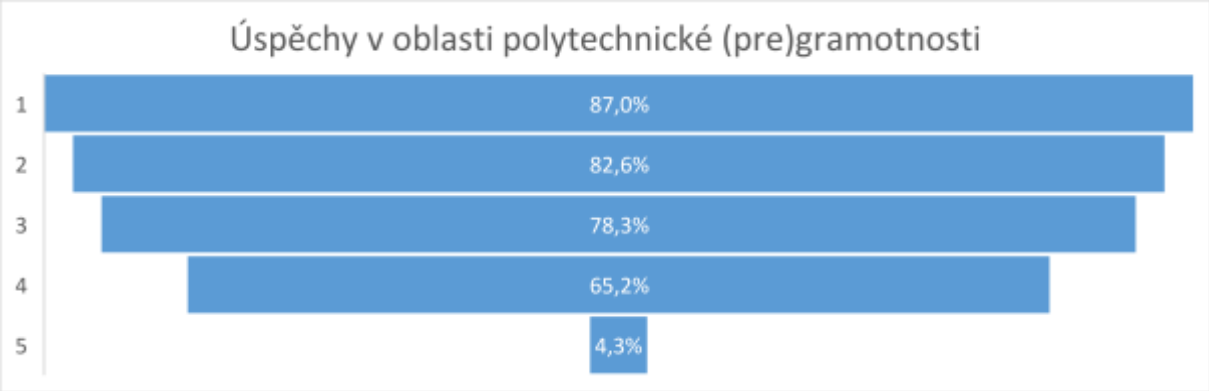

Legenda:

1. hraní her s podporou fantazie dětí
2. pořizování vybavení a pomůcek pro polytechnické vzdělávání
3. aplikace zážitkových forem učení
4. zavádění tématu do struktury vzdělávacích aktivit MŠ
5. jiné úspěchy – příprava dílny pro polytechnickou výchovu

b) jazyková gramotnost (cizí jazyk)

VÝSLEDKY 2020

Rozvoj v této oblasti na úrovni mateřských škol je minimální. Některé školy nabízí aktivity na podporu cizích jazyků a zaznamenávají zvýšení zájem o cizí jazyk u nadaných žáků.

VÝSLEDKY 2021

Podpora rozvoje jazykové pregramotnosti se ve srovnání s výsledky z r. 2021 zvýšila. Téměř 3/4 škol zaznamenalo rostou zájem rodičů o rozvoj jazykové pregramotnosti svých dětí a více než 1/3 škol realizuje kroužky cizích jazyků. V ojedinělých případech je výuka cizích jazyků součástí ŠVP.

c) sociální gramotnost

VÝSLEDKY 2020

Tato oblast je v mateřských školách akcentována. Nejvíce se výchovné a vzdělávací aktivity v této oblasti zaměřují na pravidla a jejich dodržování, sociální návyky dětí, schopnost dětí vést diskusi a komunikovat a taktéž spolupracovat (děti mezi sebou, s rodiči, se seniory).

VÝSLEDKY 2021

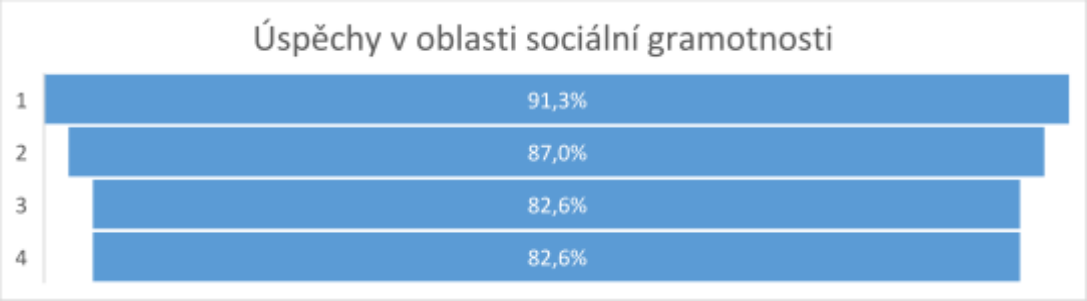

Legenda:

1. rozvoj schopností dětí spolupracovat
2. rozvoj pozitivních sociálních návyků dětí
3. pravidla a jejich dodržování
4. rozvoj schopností dětí komunikovat a vést diskusi

d) IT gramotnost

VÝSLEDKY 2020

U mateřských škol, kde jsou informační technologie více používané umí děti ovládat digitální pomůcky a plnit úkoly v prostředí IT. Tato oblast není podobně jako jazyková gramotnost v oblasti cizích jazyků na úrovni mateřských škol prozatím více akcentovaná. Vzhledem k tomu, že se jedná o průřezové téma, které prolíná celým vzděláváním je posilování aktivit v této oblasti žádoucí a ředitelé MŚ si toho jsou vědomi.

VÝSLEDKY 2021

Mateřské školy posilují přípravu a realizaci podpory IT gramotnosti u dětí. Zejména se zaměřují na další vzdělávání pedagogů se zaměřením na využití ICT, zavádění kroužků se zaměřením na rozvoj IT gramotnosti a využívání IT nástrojů při realizaci distanční výuky.

POLYTECHNICKÁ, JAZYKOVÁ, SOCIÁLNÍ, IT GRAMOTNOST

Ve všech těchto oblastech spatřují ředitelé mateřských škol **prostor pro zlepšení** zejména:

- ve vybavenosti učeben a používání ICT
- ve vzdělávání pedagogických pracovníků
- ve zvýšení motivace dětí

V dalších vzdělávacích oblastech by mateřské školy uvítaly podporu zejména při zajištění:

- nákupu pomůcek
- posílení personální kapacity MŠ, vč. většího zapojení pedagogů - mužů

4. Nejfrekventovanější potřeby mateřských škol v členění dle jednotlivých gramotností

Nejvíce vnímané potřeby v jednotlivých řešených gramotnostech jsou následující:

Gramotnosti	Klíčová potřeba	Podíl škol s klíčovou potřebou
Čtenářská	Motivační programy	70 %
Matematická	Vzdělávání pedagogů	65 %
Polytechnická	Vybavení učeben, pomůcky, ICT	87 %
Jazyková	Zázemí pro výuku – odborné učebny	48 %
Sociální	Spolupráce s rodiči	87 %
IT	Kvalitní vybavení	61 %

Nejméně potřeb lze zaznamenat u rozvoje **jazykové gramotnosti** (potřeby pociťuje necelá polovina MŠ). Naopak nejvíce potřeb vnímají školy v oblasti rozvoje **polytechnické a ICT gramotnosti** (vybavení, vzdělávání pedagogů).

Potřebu masivnější **motivace dětí** vnímají školy poměrně silně v oblastech čtenářské, jazykové a polytechnické gramotnosti. V sociální gramotnosti vnímají **potřebu společenské podpory a spolupráce s rodiči**.

Shrnutí:

MOTIVACE – ICT – ODBORNÉ UČEBNY – VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

5. Další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Mateřské školy byly též požádány o specifikaci svých potřeb v oblasti materiálního vybavení, infrastruktury a jejího technického stavu, personálního zabezpečení výuky i obecně ve vzdělávacím systému.

Své potřeby mateřské školy identifikovaly v uvedených oblastech takto:

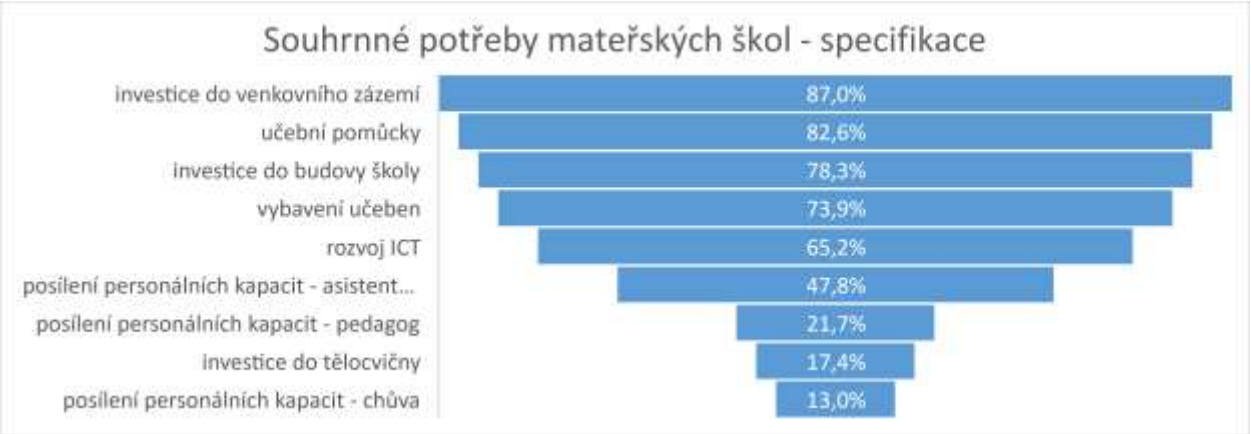

Nejintenzívněji vnímaná potřeba mateřských škol je doplnění, modernizace či revitalizace venkovního zázemí (zahrad, hřišť, vybavení) následované potřebou doplnění učebních pomůcek pro výuku.

Přibližně 3/4 škol pociťují potřebu infrastrukturních investic (do budov a učeben). Třetina škol potřebuje podporu v rozvoji informačních a komunikačních technologií.

Z hlediska personálních kapacit mateřských škol je nejpotřebnější doplnění asistentů pedagoga. Tato potřeba je zaznamenána u téměř poloviny škol.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhodnocení pokroku (reflexe) ve škole

V období 07-09/2021 proběhl prostřednictvím dotazníkového šetření průzkum u ředitelů základních škol SO ORP Jablonec nad Nisou zaměřený na hodnocení vlastního pokroku ve škole a identifikaci potřeb školy. Šetření se zúčastnilo 16 škol z celkového počtu 19 v SO ORP Jablonec nad Nisou (84,2 %).

V rámci aktualizace MAP (MAP II - 1. aktualizace) proběhlo stejné šetření. Výsledky obou šetření tedy mohou být aktuálně komparovány.

Otázky směřovali do povinných oblastí:

- čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu žáků
- matematická gramotnost a rozvoj potenciálu žáků

a do dalších oblastí s rozvojovou potřebou:

- rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)
- další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Výstupy jsou zpracovány v agregované formě po jednotlivých řešených oblastech.

1. **Čtenářská gramotnost**

Oblast čtenářské gramotnosti je řešena ve všech základních školách.

VÝSLEDKY 2020

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- existence čtenářských klubů, dílen, kroužků
- existence žákovské knihovny
- zvyšující se zájem žáků o knihy a četbu
- zlepšující se práce žáků s textem, pochopení textu, reprodukce

Dílčí úspěchy jsou též patrné v účasti žáků škol na soutěžích a olympiádách a ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti čtenářské gramotnosti.

Za **pozitivní** v oblasti čtenářské gramotnosti považují ředitelé základních škol:

- existenci čtenářských klubů, dílen, kroužků
- porozumění textu

K pozitivním aktivitám v oblasti čtenářské gramotnosti též patří vzdělávání pedagogických pracovníků, možnosti žáků využívat školní (třídní) knihovničky i služby obecních (městských) knihoven.

VÝSLEDKY 2021

Legenda:

1. existenci žákovské knihovny
2. spolupráce s veřejnou knihovnou
3. existenci organizovaného čtenářského zázemí (klub, dílny, kroužek)
4. vzdělávání pedagogů v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
5. zvyšující se zájem žáků o knihy a četbu
6. zlepšující se práce žáků s textem (porozumění textu, reprodukce)
7. účast žáků na soutěžích a olympiádách v českém jazyce

VÝSLEDKY 2020

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé základních škol zejména v následujících aktivitách:

- při vzdělávání klást větší důraz na správné pochopení textu a práci s textem
- větší zapojení učitelů napříč předměty (mezioborová podpora čtenářské gramotnosti)
- zajištění lepšího vybavení (zejména IT)

Ředitelé mateřských škol by v oblasti čtenářské pregramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- nákup zařízení, vybavení, IT (čtenářské kluby, knihovny - prostorové i technické vybavení)
- vzdělávání pedagogů (zajištění, financování)
- nákup pomůcek (knih)

VÝSLEDKY 2021

Legenda:

1. dalším zaměření na pochopení textu a práci s textem
2. zvyšování motivace žáků ke čtení (např. autorská čtení, besedy)
3. doplnění žákovské knihovny
4. doplnění a modernizace technického (IT) vybavení
5. mezioborové podpoře (zapojení učitelů oborových předmětů)

2. Matematická gramotnost

Oblast matematické gramotnosti je řešena téměř ve všech základních školách (87,5 %).

VÝSLEDKY 2020

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- účast a úspěchy žáků na matematický a dalších soutěžích a olympiádách
- orientace vzdělávání matematiky na příkladech z praxe (vč. finanční gramotnosti)

Dílčí úspěchy jsou též patrné ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti matematické gramotnosti, v aplikaci alternativních výukových metod nebo existenci klubů a kroužků (matematika, logika) ve školách.

Za **pozitivní** v oblasti matematické gramotnosti považují ředitelé základních škol:

- účast a úspěchy žáků na matematický a dalších soutěžích a olympiádách
- existence klubů a kroužků ve školách

K pozitivním aktivitám v oblasti matematické gramotnosti též patří velmi pozvolné zvyšování zájmu žáků o matematiku a využití ICT ve výuce.

VÝSLEDKY 2021

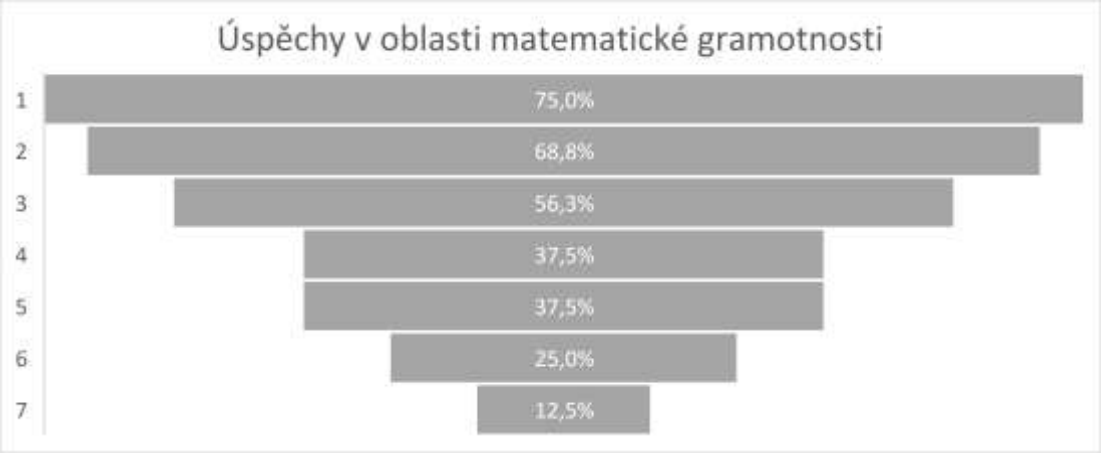

Legenda:

1. využití ICT při výuce matematiky
2. orientace výuky matematiky na příklady z praxe (vč. rozvoje finanční gramotnosti)
3. další vzdělávání pedagogů zaměřené na rozvoj matematické gramotnosti
4. účast a úspěchy žáků na matematických soutěžích a olympiádách
5. aplikaci alternativních metod výuky matematiky (rozvoje matematické gramotnosti)
6. zvyšování zájmů žáků o matematiku
7. existence matematických klubů / kroužků / dílen na naší škole

VÝSLEDKY 2020

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé mateřských škol zejména v následujících aktivitách:

- doplnění vybavení, pomůcek a ICT pro výuku matematiky
- širší zavedení ICT na podporu rozvoje matematické gramotnosti
- další vzdělávání pedagogických pracovník v oblasti matematické gramotnosti
- větší zapojení učitelů napříč předměty (mezioborová podpora matematické gramotnosti)

Ředitelé základních škol by v oblasti matematické gramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- vzdělávání pedagogů
- vybavení ICT a SW pro rozvoj matematické gramotnosti

VÝSLEDKY 2021

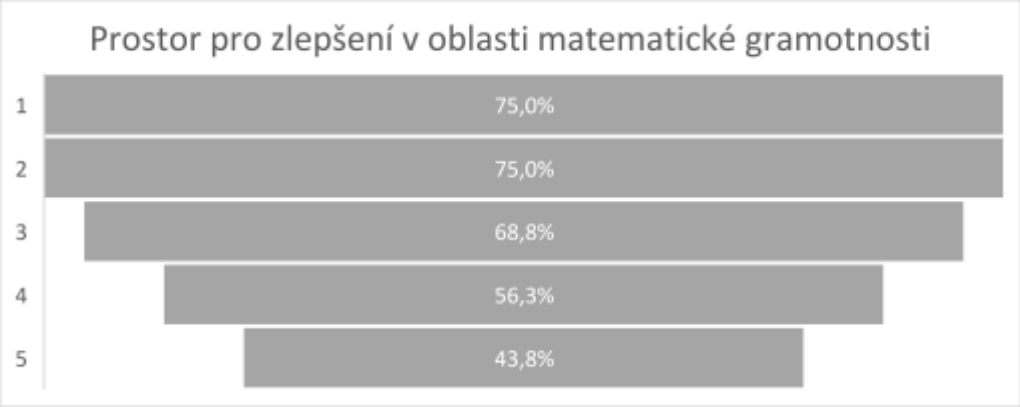

Legenda:

1. dalším vzdělávání pedagogů zaměřeném na rozvoj matematické gramotnosti
2. zvyšování motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti
3. doplnění vybavení, pomůcek a ICT pro výuku matematiky
4. mezioborové podpoře rozvoje matematické gramotnosti
5. širším zavedení ICT na podporu rozvoje matematické gramotnosti

8. Rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)

Základní školy se v rámci svých aktivit zabývají i dalšími oblastmi rozvoje potenciálu žáků. Struktura zájmu ZŠ je následující:

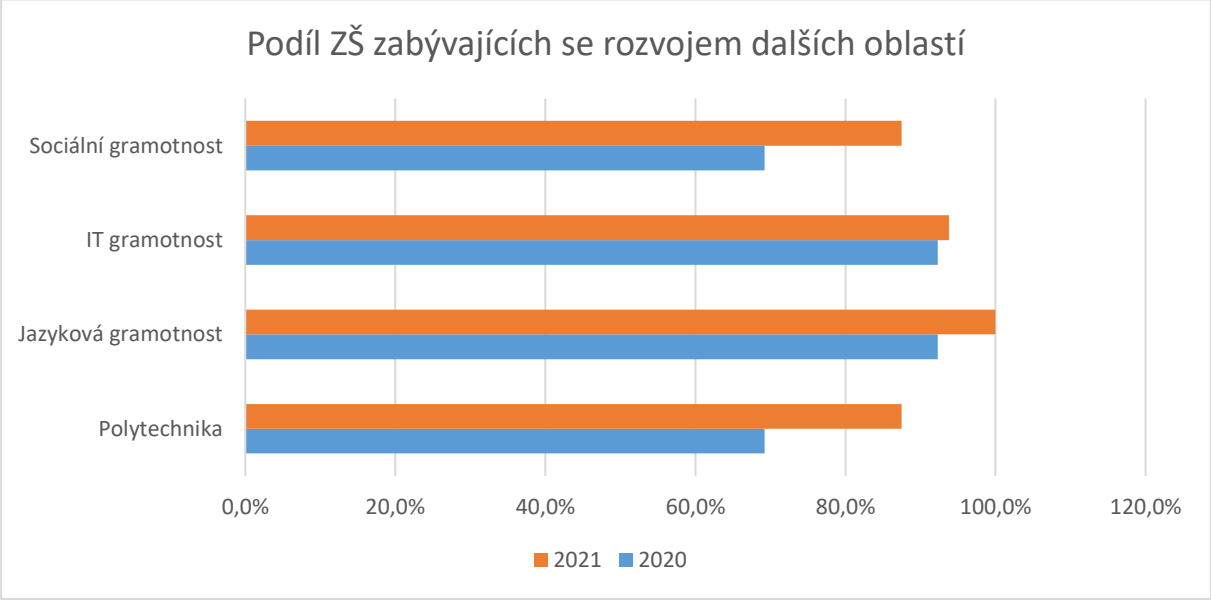

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) polytechnika

VÝSLEDKY 2020

V oblasti polytechnického vzdělávání spatřují aktivní ZŠ za úspěch zejména existenci kroužků a projektů pro rozvoj tohoto typu aktivit, vytvořené zázemí a účast žáků na soutěžích a olympiádách. Prostor pro zlepšení je zejména v oblasti vybavení a výukových metod.

VÝSLEDKY 2021

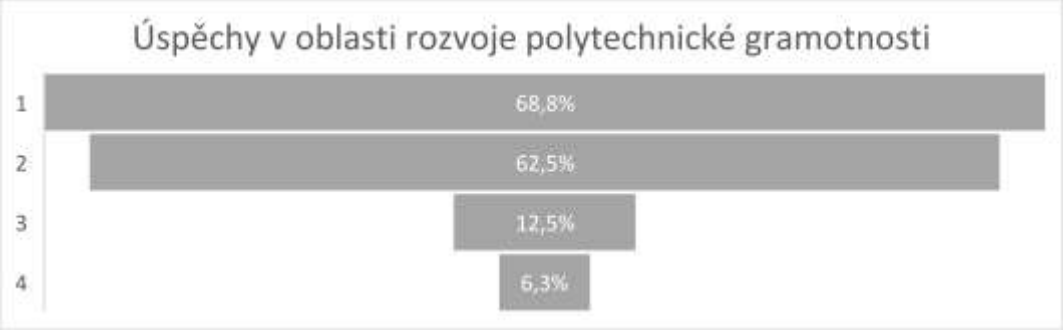

Legenda:

1. kroužky, dílny, kluby pro polytechnické vzdělávání
2. zázemí a vybavení pro polytechnické vzdělávání
3. účast žáků v soutěžích a olympiádách
4. jiné úspěchy – nově vybavená učebna dílen

b) jazyková gramotnost (cizí jazyk)

VÝSLEDKY 2020

Rozvoj v této oblasti na úrovni základních škol vykazuje úspěchy zejména u škol více orientovaných na výuku cizích jazyků - za úspěch považují existenci moderních jazykových učeben, účast žáků na soutěžích, rostoucí zájem o jazykové vzdělání u nadaných žáků a realizaci výměnných pobytů s jazykovou zkušeností. Prostor pro zlepšení je zejména ve vybavenosti učeben cizích jazyků, prezentační techniky a ICT vybavení pro výuku cizích jazyků. Žádáno je též nastavení mezinárodní spolupráce škol.

VÝSLEDKY 2021

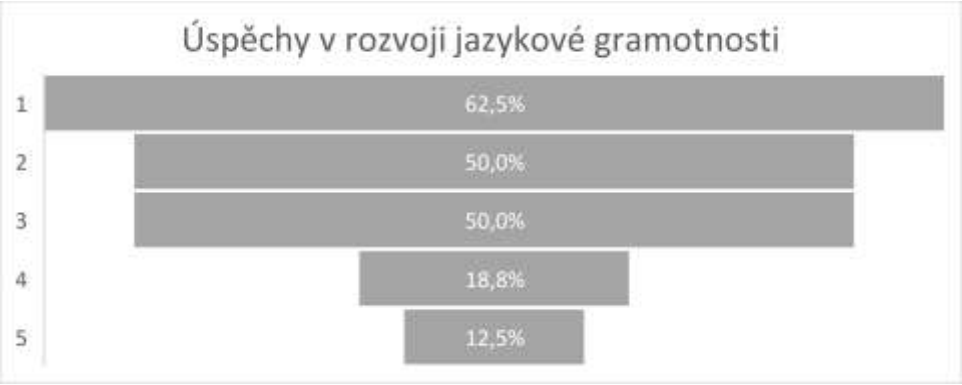

Legenda:

1. rostoucí zájem žáků a jazykové vzdělání
2. vybudování jazykových učeben
3. účast žáků v soutěžích a olympiádách
4. realizace výměnných pobytů s jazykovou zkušeností
5. jiné úspěchy – rodilý mluvčí ve výuce, fakultativní pobyt v zahraničí

c) sociální gramotnost

VÝSLEDKY 2020

Tato oblast je v základních školách spojována zejména s prevencí a vytvářením podmínek pro existenci sounáležitého třídního kolektivu. Jeho vytvoření pak ředitelů považují za úspěch. Za dílčí úspěch je též považováno využívání sociálních sítí ke vzdělávání. Ředitelé škol pozitivně hodnotí zejména harmonizační pobyty a třídnické hodiny. Svůj význam též mají školní žákovské samosprávy. Prostor pro zlepšení je zejména ve zvýšené aktivitě práce s žáků v rámci mimorozvrhových aktivit, zintenzívnění spolupráce s rodiči a rychlejší řešení problémových žáků a situací.

VÝSLEDKY 2021

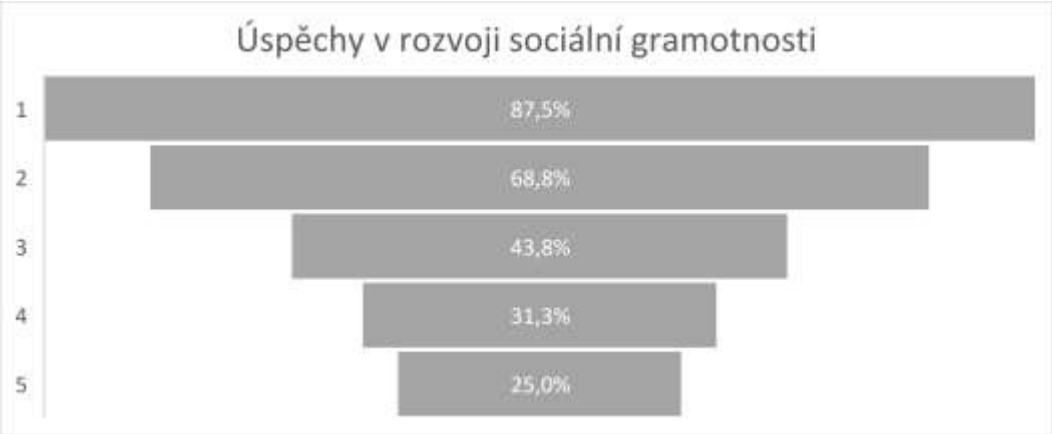

Legenda:

1. sociální prevence a vytváření podmínek pro sounáležitý třídní kolektiv
2. třídnické hodiny
3. harmonizační pobyty
4. žákovské samosprávy
5. využívání sociálních sítí ke vzdělávacím aktivitám

d) IT gramotnost

VÝSLEDKY 2020

U základních škol, se oblast IT poměrně výrazně rozvíjí. Výuka je na některých školách zaváděna i do nižších ročníků, školy disponují poměrně dobrým vybavením a zavádí i kroužky informatiky a výpočetní techniky. Prostor pro zlepšování je zejména u dostatečnosti a kvality ICT, vyšší míra využívání prezentační techniky a ICT vybavení při výuce a soustavné vzdělávání pedagogů v IT a jejich aplikaci ve vzdělávání.

VÝSLEDKY 2021

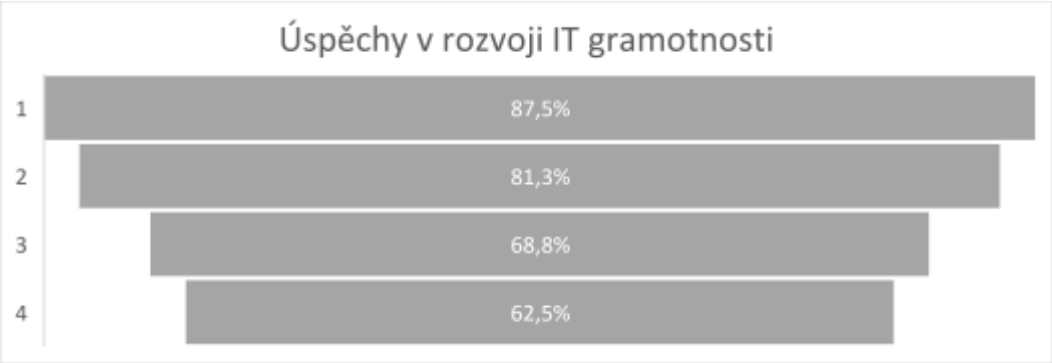

Legenda:

1. rostoucí zájem žáků o IT vzdělání
2. vybudování IT učeben
3. další vzdělávání pedagogů v oblasti ICT
4. zájmová činnost (kroužky informatiky a výpočetní techniky)

6. Nejfrekventovanější potřeby základních škol v členění dle jednotlivých gramotností

Nejvíce vnímané potřeby v jednotlivých řešených gramotnostech jsou následující:

Gramotnosti	Klíčová potřeba	Podíl škol s klíčovou potřebou
Čtenářská	Nákup pomůcek (knihy, elektronické knihy, čtečky)	75 %
Matematická	Motivační programy	81 %
Polytechnická	Vzdělávání pedagogů	69 %
Jazyková	Vybavení, pomůcky, ICT	81 %
Sociální	Posilování prestiže vzdělání ve společnosti	75 %
IT	Vzdělávání pedagogů	94 %

Potřeby základních škol ve všech řešených oblastech jsou zjevné a značné. Nejvyšší potřeba podpory je vnímaná v oblasti **IT gramotnosti** (vzdělání pedagogů, vybavení škol kvalitní technikou, využívání prezentační a ICT techniky při prezenční výuce).

Potřebu masivní **motivace žáků** vnímají školy velmi silně v oblastech čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti (v těchto oblastech pociťují potřebu podpory více než 3/4 škol).

V sociální gramotnosti vnímají **potřebu společenské podpory a spolupráce s rodiči**. Vybavení pro výuku je potřebné v rozvoji všech gramotností kromě sociální. V oblasti sociální gramotnosti 3/4 škol volá po posilování prestiže vzdělávání ve společnosti a téměř 2/3 škol pociťují potřebu intenzívnější spolupráce s rodiči žáků (myšleno aktivnější přístup rodičů k zapojování se do vzdělávacích aktivit svých dětí).

Shrnutí:

MOTIVACE – ICT – VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ – POMŮCKY, VYBAVENÍ

7. Další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Základní školy byly též požádány o specifikaci svých potřeb v oblasti materiálního vybavení, infrastruktury a jejího technického stavu, personálního zabezpečení výuky i obecně ve vzdělávacím systému.

Své potřeby základní školy identifikovaly v uvedených oblastech takto:

Zdroj: vlastní šetření MAP II

Nejintenzívněji vnímaná potřeba základních škol je rozvoj ICT (100 % škol). Většina škol dále vnímá naléhavou potřebu kvalitního vybavení zejména odborných, ale i kmenových učeben, včetně pořízení učebních pomůcek.

4/5 škol vnímají nevyhovující stav vzdělávací infrastruktury (budovy škol, tělocvičny, sportoviště, odborné učebny). Stejně velký podíl škol potřebuje školního psychologa a asistenty pedagoga.

Téměř 2/3 škol vnímají potřebu doplnění personální struktury školy o kvalifikované pedagogy.

3.4 SWOT3 analýza - povinná témata

Návrh SWOT3 analýz v povinných tématech dokumentu MAP II vychází z následujících analýz zpracovaných z povinných informačních zdrojů a podkladů:

- Analýza agregovaných výsledků šetření MŠMT
- Analýza rozvojových dokumentů z oblasti vzdělávání relevantních pro řešené území
- Analýza mezinárodních srovnání a národního hodnocení povinných oblastí MAP II
- Analýza agregovaných popisů potřeb škol ve SO ORP Jablonec nad Nisou
- Vyhodnocení realizace Akčního plánu (RAP I)

Formulace výroků a specifikace příčin problémů (slabých stránek a hrozeb) byly projednány se všemi relevantními pracovními skupinami, tj. v rámci PS:

- čtenářská gramotnost
- matematická gramotnost
- rovné příležitosti
- předškolní vzdělávání
- zájmové a neformální vzdělávání

Dle závazných ustanovení Postupů MAP II je nutné zpracovat a specifikovat SWOT3 analýzu pro všechna povinná témata, kterými jsou: (i) podpora čtenářské gramotnosti; (ii) podpora matematické gramotnosti; (iii) podpora rozvoje inkluzivního vzdělávání.

A. PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

SILNÉ STRÁNKY

Výrok
S1 - čtenářská gramotnost je podporována v rámci ŠVP
S2 - kvalitní předpoklady čtenářské gramotnosti ve školách
S3 - existence čtenářsky podnětného prostředí ve školách (MŠ)
S4 - učitelé rozvíjí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je při výuce

SLABÉ STRÁNKY

Výrok	**Příčiny**
W1 - nízká úroveň spolupráce s rodiči v oblasti čtenářské gramotnosti	✓ méně příznivé rodinné zázemí pro rozvoj čtenářské gramotnosti dětí / žáků

	(nedostatek času dětí i rodičů - nesoulad pracovního a rodinného života) ✓ zvyšování podílu rodičů-nečtenářů (rodičů s menšími čtenářskými návyky)
W2 - nízká míra zapojení dalších učitelů do rozvoje čtenářské gramotnosti (absence mezioborového průniku) – ZŠ	✓ tlak na digitalizaci a zvyšování podílu IT ve výuce ✓ nedostatečné mezioborové propojování čtenářské a informační gramotnosti
W3 - nízká úroveň motivace žáků pro rozvoj čtenářské gramotnosti	✓ žáci nepovažují knihu za zábavu a naplnění volného času ✓ žáci nepovažují knihu za zdroj informací ✓ žáci vnímají knihu jako školní povinnost

PŘÍLEŽITOSTI

Výrok
O1 - rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit (čtenářské kroužky, dílny, kluby, mimovýukové aktivity)
O2 - zařazování rozvoje čtenářské gramotnosti i do dalších výukových předmětů
O3 - cílené působení pedagogů na zájem žáků (marketing čtenářské gramotnosti)
O4 - vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské gramotnosti (mezioborově)
O5 - aplikace informačních technologií do rozvoje čtenářské gramotnosti
O6 - rozvoj aplikované čtenářské gramotnosti (rozvoj na bázi praktického použití)

HROZBY

Výrok	**Příčiny**
T1 - snižující se zájem žáků o čtenářskou gramotnost (nedostatek motivace, žáci v tom nevidí smysl)	✓ žáci preferují virtuální zdroje informací (snadná dostupnost, jednoduchost, často v audiovizuální podobě) ✓ preference jednoduchých řešení ✓ nedostatečné čtenářsky podnětné sociální prostředí ✓ nízká společenská poptávka po hlubších znalostech
T2 - trend ověřování znalostí žáků dotazníkovým způsobem	✓ procesně snadný způsob ověřování znalostí (automatizovatelný)

	✓ snaha o maximální přesnost, pseudokorektnost a objektivitu hodnocení (často pod tlakem sociálního prostředí)
T3 - nezájem učitelů, neochota se dále vzdělávat v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti žáků (ZŠ)	✓ učitelé jsou celkově přetížení a vyhořelí ✓ většina učitelů odmítá jakoukoliv činnost mimo pracovní dobu
T4 - závislost dětí a žáků na technologiích (návyk na připravená řešení)	✓ technologie si spojují děti a žáci se zábavou (rychlý a bezpracný zdroj zábavy) ✓ aktivita s využitím technologií je hra ✓ současné využívání technologií neklade na děti a žáky žádné nároky ✓ technologie posouvají "práh uspokojení ze zážitku" ✓ nízká úroveň jiných (nevirtuálních) aktivit v rodině

B. PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI

SILNÉ STRÁNKY

Výrok
S1 - matematická gramotnost je podporována v rámci ŠVP
S2 - kvalitní předpoklady matematické gramotnosti ve školách
S3 - učitelé rozvíjí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je při výuce
S4 - matematická gramotnost je rozvíjena v rámci širokého spektra systémových a koncepčních projektů (MŠMT, NIDV), v rámci nichž vzniká velké množství podpory pro žáky i pedagogy
S5 - kvalitní péče škol o rozvoj matematické gramotnosti v rámci mimoškolních aktivit
S6 - ochota a elán významného počtu pedagogů inovovat výuku matematiky a hledat nové cesty k efektivní výuce tohoto předmětu

SLABÉ STRÁNKY

Výrok	**Příčiny**
W1 - nízká úroveň spolupráce s rodiči v oblasti matematické gramotnosti	✓ nezájem rodičů (častokrát alibisticky zdůvodňovaný nedostatkem času) ✓ nižší úroveň vzdělání rodičů

	✓ zodpovědnost za znalosti žáka přenášena na učitele ✓ neschopnost vytvářet efektivní a pro žáka prospěšné koalice rodič - učitel ✓ nízké povědomí rodičů o možnostech zapojení - absence osvěty (MŠ)
W2 - nízká míra zapojení dalších učitelů do rozvoje matematické gramotnosti (absence mezioborového průniku) - ZŠ	✓ nedostatek motivace učitelů ✓ nedostatek inspirace a představivosti ✓ přílišná specializace bez nadhledu a dalších souvislostí v jiných oborech ✓ absence aplikačních matematických metod ve výuce nematematických předmětů (aplikace statistiky, funkcí, financí, apod.)
W3 - nízká úroveň motivace žáků pro rozvoj matematické gramotnosti	✓ společensky se snižující hodnota vzdělání ✓ nízká prestiž vzdělání v rodinách - vzdělání jako nutné zlo ✓ výuka matematiky bez souvislostí - žákům často uniká smysl učení ✓ nízká míra výrazně motivační aplikované matematiky - nízká provázanost s praktickým životem a uživatelským pojetím matematiky
W4 - nízká úroveň spolupráce mezi školami a pedagogy, absence výměny zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe (ZŠ)	✓ nezájem učitelů, rezignace, vyhoření ✓ neochota učitelů ke změně (učitelé jsou m.j. zatíženi výraznou administrativní činnosti a nechtějí si přidělávat další práci)
W5 - nízká míra adaptace vzdělávacích metod na měnící se socioekonomické podmínky	✓ nedostatečná aplikace efektivních pedagogických metod reagujících a měnící se podmínky ✓ nedostatečné využívání moderních výukových prostředků (digitální technologie) - důvody: (i) nízká úroveň technické vybavenosti škol; (ii) nevůle či neschopnost využívat nové prostředky ze strany pedagogů (osobní přesvědčení, zajetá rutina, strach z neznámého, nutnost vyvinout větší úsilí na přípravu nového přístupu k výuce)

PŘÍLEŽITOSTI

Výrok
O1 - rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit (matematické kroužky, dílny, kluby, mimovýukové aktivity)
O2 - zařazování rozvoje matematické gramotnosti i do dalších výukových předmětů
O3 - cílené působení pedagogů na zájem žáků (marketing matematické gramotnosti)
O4 - kvalitní vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematiky i obecně matematické gramotnosti v rámci mezioborových přesahů
O5 - aplikace informačních technologií do rozvoje matematické gramotnosti
O6 - rozvoj aplikované matematické gramotnosti (rozvoj na bázi praktického použití)
O7 - vyšší míra spolupráce s rodiči v oblasti rozvoje matematické gramotnosti
O8 - podpora výměny zkušeností a sdílení osvědčených příkladů z praxe mezi učiteli
O9 - zvýšit podporu matematických a logických soutěží a motivovat žáky k účasti

HROZBY

Výrok	**Příčiny**
T1 - snižující se zájem žáků o matematickou gramotnost (nedostatek motivace, žáci v tom nevidí smysl, budoucí využití)	✓ nízké povědomí žáků o využití matematiky v praxi ✓ nezájem rodičů vést žáky k rozvoji matematické gramotnosti ✓ nedostatek cíleného působení na zájem žáků - nedostatek motivačních aktivit (témata, technologie, pedagogické metody) ✓ neochota žáků přemýšlet a soustavně pracovat
T2 - nezájem učitelů, neochota se dále vzdělávat v oblasti rozvoje matematické gramotnosti dětí a žáků	✓ nabídka vzdělávacích aktivit (široká, nepřehledná, mnohdy nekvalitní) ✓ nezájem, nechuť, neochota ✓ vyhoření učitelů - s ohledem na vývoj školství ztrácí učitelé smysl sebezdokonalování
T3 - závislost dětí a žáků na technologiích (návyk na připravená řešení)	✓ jednoduchá přístupnost - neomezený přístup ✓ vznik návyku na jednoduchá, připravená řešení

	✓ rezignace na vlastní znalosti (dovednosti) a jejich hloubku ✓ ICT = zábava, neomezené zážitky ✓ učení je práce - v technologiích hledají žáci pohodlná řešení
T4 - neprovázanost matematického vzdělávání s využitím matematické gramotnosti v praxi	✓ obtížná dostupnost odpovídajících výukových materiálů ✓ nedostatek praxe v rámci pedagogického VŠ studia ✓ přílišná specializace pedagogického studia (absence mezioborových předmětů) ✓ absence aplikace matematiky do běžných důležitých životních situací

C. PODPORA ROZVOJE INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

SILNÉ STRÁNKY

Výrok
S1 - školy podporují žáky se SVP
S2 - ve školách je podporováno společné vzdělávání různě nadaných žáků i žáků se SVP v běžných třídách
S3 - ve školách a třídách se daří vytvářet příznivé společenské klima, vytváří se prostředí společenské sounáležitosti (třídní a školní samosprávy, harmonizační pobyty, třídnické hodiny, společné školní i školou organizované mimoškolní aktivity)
S4 - existence systematičtější přípravy asistentů pedagoga, postupně narůstající jejich počet, jejich spolupráce s PPP napomáhající ke zvyšování kvality práce asistentů pedagoga
S5 – garance nároku na finanční prostředky při poskytování podpůrného opatření nastaveného školským poradenským zařízením žáku se SVP

SLABÉ STRÁNKY

Výrok	**Příčiny**
W1 - neexistence jednotné specifikace pojmu školní neúspěch (vnímání pedagogy, žáky, rodiči, veřejností)	✓ nedokončené systémové řešení v oblasti inkluzivního vzdělávání ✓ rozporné, nejednotné názory odborné i laické veřejnosti na nastavení a proces realizace inkluze ve vzdělávání ✓ subjektivní vnímání úspěchu / neúspěchu

W2 - negativní očekávání ředitelů škol při realizaci inkluzivního vzdělávání	✓ nastavený systém inkluzivního vzdělávání není přesvědčivý ✓ absence širší a argumentované osvěty ✓ absence odborné a společenské dohody
W3 - nedostatečné personální zajištění (nízký počet pedagogických pracovníků na žáka, vzdělání pedagogických pracovníků, absence speciálních pedagogů a školních psychologů)	✓ inkluzivní vzdělávání není systémově personálně zajištěno (absence pedagogů pro vzdělávání žáků se SVP a další odborný podpůrný personál) ✓ absence systémového řešení financování zvýšených nákladů škol plynoucích z inkluzivního vzdělávání ✓ většina učitelů, kteří mají ve třídě žáky se SVP nemá vzdělání v oboru speciální pedagogiky (problém je to zejména na 1. stupni základního vzdělání)
W4 - nedostatečný prostor pro individuální práci, a to jak se žáky se SPV, tak s nadanými žáky (MŠ, ZŠ)	✓ vysoký počet žáků ve třídě, tj. vysoký počet žáků na učitele (obtížné současné vzdělávání žáků se SVP a bez SVP) ✓ nedostatečně propracovaná metodika práce s nadanými žáky ✓ značná náročnost práce s žáky se SVP výrazně snižuje kapacitu pedagogů pro práci s nadanými dětmi
W5 – Značné požadavky kladené školou na zákonné zástupce žáků ze socioekonomicky slabšího prostředí.	✓ škola přenese vzdělávací požadavky na rodiče žáka (většinou se SVP), kteří však nejsou ve většině případů schopni se vzděláváním reálně pomoci - nedostatečná péče ve škole (různé důvody viz výše) + absence podpory a kvalitní pomoci v rodině = násobení vzdělávacích problémů žáků se SVP

PŘÍLEŽITOSTI

Výrok
O1 - vyšší míra spolupráce s rodiči dětí a žáků se SVP
O2 - podpora zřizovatelů škol při zajištění vzdělávání dětí a žáků ohrožených sociálním vyloučením nebo školním neúspěchem
O3 - vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání
O4 - vyšší míra pozitivní a argumentované společenské osvěty k tématu inkluzivního vzdělávání
O5 - podpora vzdělávání v základních školách praktických a speciálních

O6 – zavedení či podpora komplexní mimoškolní přípravy žáků ohrožených sociálním vyloučením

HROZBY

Výrok	**Příčiny**
T1 - v rámci inkluze nárůst zatížení pracovníků škol (administrativa, pedagogické aktivity, organizace, personální zajištění)	✓ nedostatek pedagogů s kvalifikací v oblasti speciální pedagogiky ✓ z úrovně státu systémově nevyjasněná personální politika ✓ nesystémově nastavené financování aktivit spojených s inkluzivním vzděláváním (z velké míry projektové, tj. neudržitelné - neperspektivní)
T2 - nezájem učitelů, neochota se dále vzdělávat v oblasti inkluzivního vzdělávání	✓ nedůvěra učitelů ve skutečný pozitivní dopad nastaveného inkluzivního vzdělávání ✓ značná náročnost zvládání výuky ve třídě s žáky se SVP s poruchami výrazně narušujícími výuku ✓ nízká míra ohodnocení kvalifikujícího se pedagoga (společenské, finanční)
T3 - snižování úrovně vzdělávání ve třídách s vyšší mírou potřebnosti inkluzivního vzdělávání	✓ většinu času výuky zabere péče o žáky se SVP ✓ ztráta času vyučovací hodiny řešením kázně a problematického chování žáků ✓ celkově velký počet žáků ve třídě na učitele
T4 - Nespokojenost části rodičů s plošným zavedením inkluze a s tím spojený stoupající zájem rodičů o soukromé školy z důvodu menšího počtu vzdělávaných dětí se SVP v třídních kolektivech těchto škol	✓ nesouhlas rodičů žáků bez SVP s nastaveným inkluzivním vzděláváním - rodiče v tom vidí překážku vzdělání svých dětí ✓ soukromé školy mohou být ze zákona výběrové (mohou si vybírat jen žáky bez SVP nebo s takovými poruchami, které nenaruší výuku výrazným způsobem)

3.5 Hlavní problémy MAP II, specifikace příčin a návrh kroků k řešení

Definované prioritní oblasti MAP

Problémová oblast	Témata problémové oblasti	PRIORITNÍ OBLASTI	Vazba na priority MAP
A. DĚTI VE ŠKOLE	✓ inkluzivní vzdělávání (programy, personál, infrastruktura) ✓ podpora talentů ✓ organizace vzdělávacích činností ✓ osvěta, marketing, motivace	**A.1 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ** **A.2 MOTIVACE KE VZDĚLÁNÍ**	1 2 **3**
B. VÝUKA – ZÁZEMÍ	✓ vzdělávací program ✓ vybavenost škol ✓ vzdělávací přístupy	**B. 1 VYBAVENOST ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ** **B. 2 PROSTŘEDÍ PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A INOVACÍ**	**1** **3**
C. RODINA – ŠKOLA – ZÁJMY	✓ dostupnost škol ✓ informování, komunikace ✓ školní nabídka mimoškolních činností (družiny, kluby, zájmová činnost) ✓ zájmové a neformální vzdělávání ✓ organizace a dostupnost volnočasových aktivit ✓ spolupráce škol a zájmových organizací	**C. 1DOSTUPNOST VZDĚLÁNÍ** **C.2 BUDOUCÍ KARIÉRA** **C.3 SOCIÁLNÍ KOMPETENCE** **C.4 MIMOŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY**	**2** **4**

D. PRACOVNÍCI – POTŘEBY, ROZVOJ	✓ pedagogičtí pracovníci ✓ nepedagogičtí pracovníci ✓ management škol	**D.1 KOMPETENCE PRACOVNÍKŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ**	**1**

HLAVNÍ PROBLÉMY - DLE PRIORITNÍCH OBLASTÍ MAP II

A.1 INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Problém_1
Systémově nedokončené a společensky nevysvětlené řešení inkluzivního vzdělávání

Specifikace příčin:

- *neexistence jednotné specifikace pojmů "školní neúspěch" - rozdílné vnímání pedagogy, rodiči, žáky, veřejností)*
- *rozporuplný náhled veřejnosti na inkluzivní vzdělávání*
- *efekty inkluze jsou nepředvídatelné*
- *vysoký počet žáků ve třídě - náročná koordinace, nedostatečná individuální podpora slabších žáků na jedné straně a talentovaných žáků na straně druhé*
- *nároky kladené na pedagogy v oblasti inkluzivního vzdělávání (odborné, pedagogické, administrativní, osobnostní)*
- *riziko pedagogického zanedbávání běžné žákovské populace (odpovědnost za školní neúspěch může být přenášen na školu)*
- *nízká prestiž školy jako instituce a nízká obecně společenská autorita pedagogického stavu*

Návrh kroků řešení:

- *systémové řešení z úrovně MŠMT*
- *širší informovanost a plošná osvěta (vysvětlující kampaň - důvody, přínosy, nedostatky, rizika, organizační řešení, kroky k eliminaci rizik) - zaměřeno na odbornou veřejnost a širokou veřejnost*

A.2 MOTIVACE KE VZDĚLÁNÍ

Problém_2
Klesající úroveň společensky vnímané hodnoty vzdělání

Specifikace příčin:

- *existence rychle dostupných informačních zdrojů s často pouze povrchními informacemi*
- *klesající společenská poptávka po větší hloubce a rozsahu znalostí*

- *nedostatečně motivačně ohodnocené kvalifikované činnost s potřebou kvalitního vzdělání v porovnání s méně kvalifikovanou nebo nekvalifikovanou prací (problematický budoucí ekonomický profit osobní investice do vzdělání)*
- *přetrvávající nízká prestiž učňovských oborů i přes stále rostoucí deficit kvalifikovaných pracovníků v řemeslných profesích a jejich rostoucí finanční ohodnocení*

Návrh kroků řešení:

- *systémové řešení z úrovně MŠMT - cílená osvěta, zapojování významných osobností, marketing*
- *širší informovanost a osvěta ze strany škol a školských zařízení, spolupráce se soukromým sektorem*

B.1 VYBAVENOST ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Problém_3
Technický stav objektů a modernizace vybavenosti školských zařízení

Specifikace příčin:

- *nejasné, nekoncepční ad-hoc financování vzdělávací infrastruktury (nepředvídatelný dotační systém) a s tím související nedostatečná projektová příprava*
- *historické parametry objektů vzdělávací infrastruktury - komplikovanější a nákladnější interiérové rekonstrukce (např. bezbariérovost, odborné učebny, rozšiřování kmenových učeben)*
- *setrvačnost vzdělávacích postupů - nižší adaptabilita vzdělávací soustavy na měnící se požadavky na výukové postupy (efektivní digitalizace, ICT technologie)*
- *obecné nastavení rozvojových priorit zřizovatelů škol a školských zařízení*

Návrh kroků řešení:

- *systémové řešení z úrovně MŠMT - financování regionálního školství (infrastruktury)*
- *zahrnutí vzdělávací infrastruktury do rozvojových priorit zřizovatelů*

B.2 PROSTŘEDÍ PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A INOVACÍ

Problém_4
Snižování společenských nároků na hloubku a kvalitu znalostí žáků

Specifikace příčin:

- *trend vzdělávacího přístupu žáků k povrchnímu získávání a absorpci informací bez širších vazeb a kontextu*
- *pomalá adaptabilita vzdělávacího systému na nové podmínky a požadavky kladené na školství s důrazem na udržení (resp. zvyšování) kvality a prestiže*

- *redundantní inovace fungujících postupů a přístupů, které znepřehledňují systém či požadavky na žáky*
- *trend ověřování znalostí žáků dotazníkovým způsobem*
- *nedostatečná motivace žáků (vnitřní i vnější)*

Návrh kroků řešení:

- *zpřísňování požadavků na znalosti a dovednosti žáků*
- *využití moderních technologií pro zatraktivnění a zefektivnění výuky*
- *prohlubovat fungující výukové metody a přístupy, neinovovat za každou cenu*
- *snižování počtu žáků ve třídách*
- *školní i společenské posilování motivace žáků ke vzdělávání*
- *rozšíření spolupráce s rodiči*

C.1 DOSTUPNOST VZDĚLÁNÍ

Problém_5
Lokální nedostatečnost vzdělávacích kapacit (dostupnost pro venkovské oblasti)

Specifikace příčin:

- *demografické výkyvy ve vývoji počtu dětí a ekonomická nevýhodnost držet trvale vysoké kapacity a nedostatečná pružná reakce vzdělávacího systému na pozitivní demografické změny*
- *kapacity základního uměleckého vzdělávání - (i) vnímaná kapacitní nedostatečnost ze strany rodičů dětí, kteří považují základní umělecké vzdělávání za vzdělávání zájmové či neformální (kroužky) vs. (ii) obtížná dostupnost pro nadané, talentované žáky z venkovských oblasti při centralizaci ZUŠ do centra ORP*
- *dostupnost zájmového vzdělávání - nejvýznamnější aktivity zájmového vzdělávání jsou podobně jako ZUŠ centralizované*

Návrh kroků řešení:

- *plošný rozvoj kvality škol a školských zařízení (snižování rizika neobsazení kapacit menších škol na venkově)*
- *komunitní přístup ve venkovských oblastech - obce podporují existenci škol a školských zařízení*
- *společné zajišťování dopravní dostupnosti škol a školských zařízení (svozové autobusy, sdílení, školní autobusy, školní taxi)*
- *podpora zájmového vzdělávání ve venkovských školách - např. odpolední kroužky (vč. zajištění prostředků na kvalitní odborné a pedagogické vedení)*

C.2 BUDOUCÍ KARIÉRA

Problém_6
Neodborně vedené a nedostatečné efektivní kariérové poradenství

Specifikace příčin:

- *stále nízká úroveň spolupráce škol se zaměstnavateli (ekonomickými subjekty) - seznamování žáků s reálným ekonomickým prostředím, výhodami či nevýhodami pestrého spektra ekonomických aktivit, možnými výsledky pracovního snažení, příjemnými pocity z realizovaných činností (sdílení informací, nadšení, příkladů dobré praxe)*
- *nízká kvalifikace kariérových poradců, malý přehled kariérových poradců o aktuálních (stále se měnících) ekonomických podmínkách trhu práce*
- *organizačně neukotvený a nekomplexní systém kariérového poradenství ve školách (nedostatek času pro individuální systematičtější přístup a intenzívnější spolupráci s rodiči)*

Návrh kroků řešení:

- *odborné vzdělávání kariérových poradců (specializace)*
- *podpora aktivit spolupráce škol se zaměstnavateli, podnikateli, profesními sdruženími*
- *organizační zahrnutí kariérového poradenství do vzdělávacího systému - vytváření podmínek pro intenzívnější působení kariérového poradce na žáky druhého vzdělávacího stupně*
- *projektové dny / aktivity*
- *programy na rozšiřování kompetencí pro žáky (podnikavost, invence, inovace, kreativita) - zájmové vzdělávání pro druhý vzdělávací stupeň základní školy*

C.3 SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

Problém_7
Nízká úroveň sociálních kompetencí dětí a žáků

Specifikace příčin:

- *preference materiálních hodnot, konzumní životní styl a jeho vliv na hodnoty společenské sounáležitosti*
- *požadavky na rychlé výsledky bez ohledu na jejich hodnotu*
- *nízká míra empatie*
- *existence anonymního virtuálního komunikačního prostoru bez požadavků na osobní společenskou interakci*
- *nízká úroveň veřejné prezentace společensky žádoucích hodnot ve vazbě na školství a vzdělávání (např. vzdělání, znalosti, vědomosti, dovednosti, veřejný zájem, veřejný prostor)*

Návrh kroků řešení:

- *rozšíření nabídky volitelných předmětů - etika, komunikace, občanství*

- *vytváření podmínek pro získávání sociálních kompetencí v běžné výuce*
- *prezentace pozitivních příkladů*
- *prezentace důsledků negativních příkladů (nežádoucích přístupů, chování)*
- *důsledné (příkladné) řešení konfliktů ve školních kolektivech*

C.4 MIMOŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Samostatně není definován žádný problém. Dostupnost mimoškolního vzdělávání a volnočasových aktivit jako problém zejména venkovských oblastí je rozpracován v rámci C.1 Dostupnost vzdělání

D.1 KOMPETENCE PRACOVNÍKŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Problém_8
Klesající socioekonomická motivace školských pracovníků

Specifikace příčin:

- *stále zvyšování administrativní zátěže školských pracovníků (ředitelů, pedagogů, nepedagogů)*
- *nízká úroveň společenské prestiže vzdělávací soustavy*
- *nízká úroveň společensko-ekonomického ohodnocení pracovníků ve vzdělávání*
- *zvýšené požadavky na další vzdělávání (s ohledem na zaměření často formální, nekvalitně lektorsky zajištěné, bez pozitivního přínosu, vnímané jako ztráta času)*
- *narůstající počet konfliktů mezi pedagogy, žáky a rodiči*
- *zvyšující se náročnost organizačního, pedagogického a administrativního zajištění kvalitní výuky v podmínkách inkluzivního vzdělávání*
- *přenášení odpovědnosti za výsledky vzdělávání na učitele (školu)*
- *ztráta motivace pedagogů (syndrom vyhoření), nechuť a nevůle k dalšímu zvyšování kompetencí, které jsou však pro zkvalitňování vzdělávacího systému klíčové*

Návrh kroků řešení:

- *systémová opatření MŠMT - snižování administrativní náročnosti práce pracovníků ve školství*
- *vyšší míra informovanosti, osvětové činnosti a marketingu k posílení prestiže vzdělání a vzdělávací soustavy*
- *motivování pedagogických pracovníků*
- *posilování autority školy jako instituce a pedagogů jako představitelů této instituce - aktivita by měla být realizována na všech územních úrovních (státní intervence, krajské, obecní na úrovni většinových zřizovatelů předškolního a základního vzdělávání)*

REKAPITULACE HLAVNÍCH PROBLÉMŮ V RÁMCI MAP II JABLONECKO

	PROBLÉM	PRIORITNÍ OBLASTI
1	Systémově nedokončené a společensky nevysvětlené řešení inkluzivního vzdělávání	A.1
2	Klesající úroveň společensky vnímané hodnoty vzdělání	A.2
3	Technický stav objektů a modernizace vybavenosti školských zařízení	B.1
4	Snižování společenských nároků na hloubku a kvalitu znalostí žáků	B.2
5	Lokální nedostatečnost vzdělávacích kapacit (dostupnost pro venkovské oblasti)	C.1
6	Neodborně vedené a nedostatečné efektivní kariérové poradenství	C.2
7	Nízká úroveň sociálních kompetencí dětí a žáků	C.3
8	Klesající socioekonomická motivace školských pracovníků	D.1

4. Strategická část a Strategický rámec priorit MAP do roku 2023

4.1 Vize

Vzdělávání je preferovanou oblastí s vysokou společenskou hodnotou, dostupné všem, bez bariér. Vzdělávání je obsahově kvalitní a organizačně moderní, vzdělávací systém je přátelský rodině a vysoce motivační z hlediska budoucnosti dětí.

4.2 Priority a strategické cíle

Priority MAP	Cíle
1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	**1.1 – Rozvoj lidských zdrojů** **1.2 – Zkvalitňování vzdělávacích programů**
2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	**2.1 – Vzdělávací marketing** **2.2 – Aktivizace lidského a sociálního potenciálu dětí a žáků**
3 – VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURA	**3.1 – Modernizace a specializace výukových prostor** **3.2 – Bezbariérovost**
4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	**4.1 – Vzdělávací mobilita** **4.2 – Informování a komunikace aktérů vzdělávání** **4.3 – Provázanost školního a rodinného života**

Priorita 1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ

Strategický cíl 1.1 – Rozvoj lidských zdrojů

Popis / specifikace cíle:

Vzdělávání a zvyšování kompetencí pedagogických a nepedagogických pracovníků, zvyšování kompetencí pracovníků v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání, zkvalitňování manažerských kompetencí řídících pracovníků.

Strategický cíl je zaměřen na rozvoj a zvyšování kompetencí pracovníků ve školství zejména prostřednictvím vzdělávacích aktivity. Zařazení cíle vyplývá ze zjištění dotazníkových šetření a výsledků analýz a zpráv podrobně popsaných výše. Dosažitelnost cíle je dána zájmem ze strany potenciálních uživatelů. Velikost cílových skupin je dána počtem pedagogických, nepedagogických a dalších pracovníků ve školách a školských zařízeních. Cíl je realistický, odvíjí se od projeveného zájmu škol a zřizovatelů a ze zkušeností v této oblasti. Cíl je stanoven jako průběžný do konce roku 2023.

Indikátory:

- počet vzdělávacích akcí
- počet účastníků vzdělávacích akcí

Strategický cíl 1.2 – Zkvalitňování vzdělávacích programů

Popis / specifikace cíle:

Zefektivňování, modernizace stávajících vzdělávacích programů, tvorba nových vzdělávacích programů, provázanost vzdělávacích programů se vzdělávacími potřebami s úzkou vazbou na klíčové kompetence zejména v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, v oblasti jazykových kompetenci a kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání.

S ohledem na zkušenosti z koronavirové pandemie je žádoucí vyšší míra zapojování informačních a komunikačních technologií do vzdělávacích programů a výukových postupů. Dostatečné zajištění vzdělávacích programů – personální, finanční, materiálně-technické, motivování pedagogů k inovacím a zaváděním nových prvků do výuky, zatraktivnění výuky pro žáky.

Strategický cíl je zaměřen na přípravu a realizaci kvalitních vzdělávacích programů ve školách (předškolní, základní, zájmové vzdělávání) s prvky inovací a motivace žáků. Nedostatečná motivace je častou příčinou školního neúspěchu žáků. Modernizace a zkvalitňování vzdělávacího programu výrazně přispívá k snižování pocitu školního neúspěchu u žáků. Snaha o zkvalitňování vzdělávacích programů a vzdělávacích přístupů je patrná a potvrzená ve většině vzdělávacích zařízení v řešeném území, dosažitelnost cíle je tak velmi reálná. S ohledem na vývoj vzdělávacího systému je nastavený cíl reálný a realistický. Cíl je stanoven jako průběžný do konce roku 2023.

Indikátory:

- počet nových vzdělávacích programů v klíčových kompetencích
- počet účastníků vzdělávacích programů
- počet inovovaných vzdělávacích programů
- snížení počtu žáků ohrožených školním neúspěchem

Priorita 2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST

Strategický cíl 2.1 – Vzdělávací marketing

Popis / specifikace cíle:

Informování a osvěta o trhu práce, posilování prestiže žádoucích studijních oborů, kariérové poradenství, přizpůsobení vzdělání trhu práce, lepší kompetence pro trh práce.

Identifikovaný cíl směřuje k zajištění dostatku informací o možnostech žáků v budoucnosti, tedy po absolvování základní školy. Nejde jen o informace, ale i představení, vysvětlení, dokumentování různých oborů, jejich uplatnění a významu v životě s cílem motivovat žáky ke kvalitní školní přípravě pro perspektivní a zajímavé obory lidské činnosti.

Strategický cíl je zaměřen na poskytování kvalitních informací a šíření osvěty o možnostech trhu práce, nabídce oborů studia, apod. pro motivování žáků k učení a rodičů k podpoře učení svých dětí. Součástí cíle je i rozvoj kvalitního kariérového poradenství na základních školách. Realizace tohoto cíle je účinnou motivací a prevencí školního neúspěchu. Cíle je dobře dosažitelný za předpokladu zájmu škol, rodičů a další relevantních územních aktérů. Dosažení cíle je z hlediska personálního, finančního a materiálně-technického zabezpečení realistický. Pro úspěšnou realizaci cíle je třeba posílit kompetence kariérových poradců. Cíl je stanoven jako průběžný do konce roku 2023.

Indikátory:

- počet uživatelů kariérového poradenství
- počet osvětových akcí
- počet workshopů pro děti a rodiče
- růst zájmu žáků o technické studijní obory
- růst zájmu o učební obory

Strategický cíl 2.2 – Aktivizace lidského a sociálního potenciálu dětí a žáků

Popis / specifikace cíle:

Podpora kreativních přístupů dětí a žáků, rehabilitace sociálních kompetencí dětí a žáků, opatření na podporu dětí a žáků ohrožené neúspěchem, inkluzivní opatření, podpora talentů.

Cíl je zaměřen na funkční a žákům přínosné inkluzivní vzdělávání. V rámci navrhovaného cíle budou realizována opatření na podporu žáků potenciálně ohrožených školním neúspěchem na jedné straně spektra a opatření na podporu rozvoje znalostí a dovedností talentovaných žáků. Oba trendy přitom směřují k eliminaci rizika sociálního vyloučení. Cíl je též orientován na žádoucí, zdravou iniciaci schopností dětí a žáků a to jak v oblasti získávání a prohlubování znalostí a dovedností, tak i v oblastech sociální výbavy (sociálních kompetencí). Potřeba realizace těchto opatření přímo vyplývá z rozšiřující se rezistence dětí k projevům závadového chování a sklonu k ignoraci základních pravidel společenského soužití.

Strategický cíl je zaměřen na rozvoj kompetencí dětí a žáků ve vazbě na aktivizaci jejich lidského a sociálního kapitálu. Jedná se o rozvíjení schopností a dovedností dětí a žáků využíváním jejich vlastních silných stránek a překonáváním jejich vnitřních slabých stránek. Realizace cíle povede k zvýšené motivací dětí a žáků k učení a k účinné prevenci školního neúspěchu. Vzhledem k široké metodické a finanční podpoře aktivit uvedeného cíle je jeho naplnění reálně dosažitelné. Cíl je stanoven jako průběžný do konce roku 2023.

Indikátory:

- počet uživatelů aktivit k prevenci školního neúspěchu
- počet opatření k podpoře talentovaných žáků
- počet opatření vedoucích ke zvyšování základních kompetencí dětí a žáků
- počet podpořených žáků
- počet vzdělávacích aktivit pro pedagogické a nepedagogické pracovníky v oblasti rozvoje základních kompetencí dětí a žáků
- počet inovovaných vzdělávacích programů

Priorita 3 – VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURA

Strategický cíl 3.1 – Modernizace a specializace výukových prostor

Popis / specifikace cíle:

Polytechnické učebny, specializované učebny, vč. jazykových, vybavení pro rozvoj řemesel, optimalizace kapacit škol (navyšování kapacit škol), digitalizace škol, konektivita, vzdělávací infrastruktura pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Cíl je orientován jednak na infrastrukturní opatření ve všech typech vzdělávacích zařízení a také na doplnění a modernizaci vybavení výukových prostor. Jedná se zejména o navyšování kapacit kmenových učeben mateřských a základních škol, rozšiřování infrastrukturního zázemí základních uměleckých škol a úpravy prostor pro potřeby výuky dětí a žáků se SVP. Dále je cíl zaměřen na zajištění adekvátního vybavení výukových prostor, a to zejména v oblasti rozvoje kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, při podpoře podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a v rozvoji jazykových kompetencí. Taktéž je cílem zajištění vybavení prostor pro potřeby dětí se SVP a zajištění kvalitního zázemí pro inkluzivní vzdělávání. V rámci rozvoje kompetencí a podnikavosti dětí a žáků budou v rámci tohoto cíle realizována opatření na podporu zájmového a neformálního vzdělávání, a to jak v infrastrukturní části, tak v oblasti vybavenosti.

Strategický cíl je zaměřen na zajištění kvalitní infrastruktury a vybavenosti vzdělávacích zařízení. I přes realizaci úspěšných projektů v oblasti oprav a rekonstrukce školské infrastruktury v návaznosti na Strategický rámec MAP I Jablonecko, vysoká míra zanedbanosti a infrastrukturní nedostatečnosti vzdělávací infrastruktury stále trvá. Obdobná míra nedostatečnosti je též registrována u vybavenosti výukových prostor, taktéž přes řadu realizovaných projektů (zejména v polytechnickém a jazykovém vzdělávání). Realizace tohoto cíle vytvoří kvalitní zázemí pro výukové a další aktivity dětí a žáků a výrazně podpoří zvyšování jejich základních kompetencí. Investice v této oblasti jsou s ohledem na monitorovanou absorpční kapacitu žádoucí, realistické a dosažitelné. Časové zařazení jednotlivých projektů naplňujících uvedený cíl je uvedeno v Investičních prioritách MAP, konkrétní projekty jsou specifikovány v pravidelně aktualizovaném Strategickém rámci MAP (SR MAP).

Indikátory:

- počet modernizovaných učeben
- počet uživatelů modernizovaných výukových prostor

- nárůst kapacity kmenových učeben
- počet nově vybavených specializovaných učeben
- počet modernizovaných zařízení zájmového vzdělávání

Strategický cíl 3.2 – Bezbariérovost

Popis / specifikace cíle:

Realizace opatření na podporu bezbariérové dostupnosti vzdělávacích zařízení. Odstraňování překážek pro děti a žáky s omezením pohybu.

Cíl je orientován na zajištění bezbariérové dostupnosti vzdělávacího zařízení z vnějšku i uvnitř. S ohledem na podmínky inkluzivního vzdělávání je tento cíl velmi důležitý. Jedná se o infrastrukturní úpravy objektů vzdělávacích zařízení a učeben pro bezproblémový pohyb osob (dětí, žáků) s fyzickým omezením.

Strategický cíl je zaměřen na doplnění či rekonstrukci (modernizaci) opatření bezbariérového pohybu ve vzdělávacích zařízeních, včetně venkovních prostor. Potřebnost těchto opatření, i přes dílčí realizace v návaznosti na SR MAP I) i nadále přetrvává. Realizace tohoto cíle je proto žádoucí a podložená konkrétními požadavky vzdělávacích zařízení. S ohledem na možnosti financování projektů v rámci tohoto cíle je jeho naplnění realisticky dosažitelné. Časové určení realizace jednotlivých projektů naplňujících uvedený cíl je uvedeno v Investičních prioritách MAP. konkrétní projekty jsou specifikovány v pravidelně aktualizovaném Strategickém rámci MAP (SR MAP).

Indikátory:

- počet realizovaných opatření bezbariérovosti

Priorita 4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA

Strategický cíl 4.1 – Vzdělávací mobilita

Popis / specifikace cíle:

Doprava do základních a mateřských škol, dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání (vč, doprovodu dětí do škol a na mimoškolní činnosti), sdílení, síťování škol. Dostupnost vzdělávacích zařízení je základní podmínkou pro naplnění vzdělávací funkce.

Jde jak o dostupnost předškolního a základního vzdělání, tak o dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání či jiných volnočasových aktivit dětí a mládeže. Jedná se přitom o fyzickou dostupnost konkrétních aktivit. V řešeném území je dostupnost předškolního a základního vzdělávání vnímána jako aktuálně dostatečná, výhledově mírně problematická

zejména z venkovských oblastí. Problematičtější je dostupnost (taktéž spíše ze spádových venkovských oblastí) zájmového a neformálního vzdělávání či jiných volnočasových aktivit. Žádoucí přitom je, aby tato dostupnost byla v maximální možné míře zajištění, a to jak z důvodu vlastního rozvoje dětí a žáků, tak z důvodu realizaci účinných preventivních opatření vzniku sociálně patologických jevů.

Strategický cíl je zaměřen na vytvoření systému zajišťujícího dostupnost vzdělávacích zařízení a volnočasových aktivit, a to jak formou zajištění dopravní obslužnosti (školní autobusy, speciální linky, apod.), tak i formou doprovodů dětí na kroužky, rozvoje volnočasových aktivit přímo ve školách (např. formou detašovaných pracovišť ZUŠ), apod. Dosažení cíle je žádoucí, avšak poměrně logisticky, organizačně a finančně náročné. Úspěšná realizace přepokládá intenzívní spolupráci zřizovatelů a ředitelů škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání a poskytovatelů dalších volnočasových aktivit. Klíčové je vytvoření systému (v rámci města Jablonec nad Nisou, v rámci regionálních vazeb město - venkov). Realizace aktivit plynoucích z nastaveného systému je následně průběžná.

Indikátory:

- vytvoření systému vzdělávací mobility v ORP
- počet organizací zajišťujících doprovody dětí na kroužky
- počet kroužků realizovaných přímo ve vzdělávacích zařízeních
- počet detašovaných pracovišť poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit
- počet školních autobusových linek
- počet školních autobusů

Strategický cíl 4.2 – Informování a komunikace aktérů vzdělávání

Popis / specifikace cíle:

Informační systémy škola žák rodič, komunikace aktérů různých typů vzdělávání – vzájemné doplňování informací, komunikace vzdělávacích zařízení se zřizovateli.

Cíl je zaměřen na zajišťování efektivní výměny informací mezi všemi aktéry vzdělávacích a dalších aktivit dětí a žáků. Jde zejména o nastavení fungujících komunikačních kanálů s cílem podporovat vzdělávání dětí a žáků, snižování (prevence) rizika školního neúspěchu, snižování rizika sociálního vyloučení, podchycení talentu, apod. Zároveň se jedná o prostupný komunikační systém organizací, které realizují zájmové a neformální vzdělávání a vzájemná podpora těchto subjektů pro dosažení maximálního efektu pro děti a žáky.

Strategický cíl je zaměřen na vytvoření funkčních informačních a komunikačních nástrojů s cílem zajistit vzdělávací a následné smysluplné volnočasové aktivity dětí a žáků. Navržený cíl je dosažitelný a realistický za předpokladu ochoty relevantních aktérů ke spolupráci. Realizace cíle je průběžná v návrhovém období do roku 2023.

Indikátory:

- počet vytvořených a reálně užívaných komunikačních nástrojů
- počet aktérů zapojených v systému informování a komunikace

Strategický cíl 4.3 – Provázanost školního a rodinného života

Specifikace:

Volnočasové a zájmové aktivity dětí a žáků zohledňující pracovní dobu rodičů, dětské tábory, příměstské tábory.

Cíl je orientován do oblasti zajištění volnočasových a zájmových aktivit dětí a žáků v mimoškolním čase. Jedná se o zajištění aktivit pro smysluplné trávení volného času dětí a žáků, a to jak ve formě typických volnočasových aktivit (sport, kultura, zájmová činnost), tak ve formě vzdělávacích aktivit v různých oblastech. Podstatné je při zajišťování těchto aktivit i důraz na slaďování aktivit s rodinným životem dětí a žáků a jejich rodičů. Cíl směřuje k podpoře tvorby zázemí a činností organizací zájmového vzdělávání (střediska volného času, domy dětí a mládeže, školní družiny, školní kluby), tak organizací, které poskytují další volnočasové aktivity. Podpora směřuje nejen do zázemí a provozu těchto organizací, ale i do rozvoje personálu, který uvedené aktivity pro děti a žáky zajišťuje.

Strategický cíl je zaměřen na podporu zájmového a neformálního vzdělávání a rozvoje volnočasových aktivit dětí a žáků. Požadavky na volnočasové aktivity v průběhu času stále vzrůstají, a to jak ze strany dětí a žáků, tak i ze strany jejich rodičů. Různé smysluplné formy trávení volného času dětí a žáků jsou důležité pro jejich motivaci, rozvoj a pro prevenci vzniku sociálně patologických jevů. Subjekty poskytující zájmové a neformální vzdělávání jsou velmi dobře organizované, jejich podpora v rámci navrženého cíle je tedy dosažitelná a realistická. Infrastrukturní podpora a její časové rozložení je součástí Investičních priorit MAP. Neinfrastrukturní projekty byly ve zvýšené míře též podporovány z Operačního programu zaměstnanost (předpokládá se pokračování i novém programovém období), např. příměstské tábory, aktivity péče o děti v době mimo školní vyučování. Vlastní proces poskytování zájmového a neformálního vzdělávání je průběžný s trváním v aktuálním návrhovém období do konce roku 2023.

Indikátory:

- počet zařízení poskytujících volnočasové aktivity pro děti a žáky
- počet účastníků volnočasových aktivit
- nárůst kapacit zájmového a neformálního vzdělávání
- počet pracovníků a dobrovolníků v oblasti neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit dětí a žáků

5. Opatření a aktivity

5.1 Přehled opatření a aktivit MAP

Cíl:	**1.1 Rozvoj lidských zdrojů**
Opatření:	1.1.1 Rozvoj odborných a pedagogických kompetencí (**MŠ, ZŠ**)
Popis a cíl opatření:	Opatření je zaměřeno na rozvoj odborných a pedagogických kompetencí pracovníků mateřských a základních škol s cílem posílit odbornou pozici pedagogů a přispět k růstu kvality pedagogické činnosti vzdělávací instituce.
Aktivity škol	1.1.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v **oblasti odbornosti** 1.1.1.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v **oblasti pedagogické činnosti a péče o děti** 1.1.1.3 Podpora kvality výuky ve třídě u pedagogů
Aktivity spolupráce:	**1.1.1.S1 sdílení dobré praxe (diskusní skupiny, kulaté stoly, hospitace)** **1.1.1.S2 odborníci z praxe do škol**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**1.1 Rozvoj lidských zdrojů**
Opatření:	1.1.2 Rozvoj manažerských kompetencí (**MŠ, ZŠ**)
Popis a cíl opatření:	Opatření je zaměřeno na rozvoj manažerských a organizačních kompetencí řídících pracovníků mateřských a základních škol s cílem zefektivnit řízení škol a jejich vzdělávací činnosti, komunikaci s veřejností a rozhodovací procesy.
Aktivity škol	1.1.2.1 Manažerské vzdělávání (kurzy, školení, e-learning, mentoring)
Aktivity spolupráce:	**1.1.2.S1 sdílení dobré praxe, výměna zkušeností** **1.1.2.S2 setkávání s odborníky** **1.1.2.S3 společné tréninkové akce**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**1.2 Zkvalitňování vzdělávacích programů**
Opatření:	1.2.1 Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti
Popis a cíl opatření:	Opatření je zaměřeno na rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti a gramotnosti v mateřských a základních školách s cílem efektivně rozvíjet tyto gramotnosti u dětí a žáků. Nedostatky u dětí a žáků v těchto oblastech vyplývají ze zpracovaných analytických podkladů.
Aktivity škol	1.2.1.1 Čtenářské dílny 1.2.1.2 Matematické dílny 1.2.1.3 Aplikace čtenářské gramotnosti v odborných předmětech
Aktivity spolupráce:	**1.2.1.S1 besedy se spisovateli** **1.2.1.S2 setkávání v knihovně** **1.2.1.S3 matematika v životě** **1.2.1.S4 výměna zkušeností a sdílení dobré praxe**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**1.2 Zkvalitňování vzdělávacích programů**
Opatření:	1.2.2 Inkluzivní vzdělávání
Popis a cíl opatření:	Opatření je zaměřeno na identifikaci a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména u žáků reálně ohrožených školním neúspěchem. Cílem je vytvořit dostatečné podmínky pro práci s těmito žáky v hlavním vzdělávacím proudu tak, aby jejich školní výsledky byly maximálně efektivní.
Aktivity škol	1.2.2.1 Asistent pedagoga 1.2.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)
Aktivity spolupráce:	**1.2.2.S1 výměna zkušeností (stáže, besedy, workshopy, hospitace)** **1.2.2.S2 spolupráce základní škol a základních škol speciálních (pedagogická podpora, sdílení dobré praxe, předávání zkušeností)**

Infrastruktura:	---

Cíl:	**1.2 Zkvalitňování vzdělávacích programů**
Opatření:	1.2.3 Rozvoj klíčových kompetencí žáků
Popis a cíl opatření:	Opatření je zaměřeno na podporu rozvoje široké škály klíčových kompetencí žáků, a to jak na kompetence v oblasti polytechnické a jazykové, tak i v oblasti podnikavosti a iniciativy. Cílem opatření je posílení těchto kompetencí jako důležitých pro formování osobnosti žáka a jeho další lepší pracovní a společenské uplatnění.
Aktivity škol	1.2.3.1 Nové výukové metody do výuky cizích jazyků (zahraniční pobyty, stáže, odborný cizí jazyk) 1.2.3.2 Rodilý mluvčí do výuky cizích jazyků 1.2.3.3 Odborník do výuky v oblasti polytechniky 1.2.3.4 Školní psycholog 1.2.3.5 Inovace volitelných předmětů (osobní rozvoj žáků, komunikační dovednosti)
Aktivity spolupráce:	**1.2.3.S1 sdílení dobré praxe (stáže, workshopy, hospitace)** **1.2.3.S2 společné akce škol (exkurze, společné tematické akce)** **1.2.3.S3 spolupráce se specializovanými pracovišti (např. IQ Landia, Technické muzeum Liberec)**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce

Cíl:	**2.1 Vzdělávací marketing**
Opatření:	2.1.1 Podpora motivace k učení
Popis a cíl opatření:	Z analýzy MAP vyplývá, že jednou ze základních příčin školního neúspěchu a zhoršujících se výsledků žáků v základním vzdělání je **nedostatečná motivace k učení**. Cílem tohoto opatření je posílit vnější a vnitřní motivaci žáků k pozitivnímu přístupu k učení a k poznání, že učit se má smysl.
Aktivity škol	2.1.1.1 Školní psycholog (vč. účasti ve výuce) 2.1.1.2 Akce pro rodiče a děti (škola a její význam, přínosy školy)

	2.1.1.3 Osobnost ve škole (besedy, prezentace pozitivních vzorů) 2.1.1.4 Rozvoj kariérového poradenství ve školách
Aktivity spolupráce:	**2.1.1.S1 výměna zkušeností pedagogů (stáže, workshopy, hospitace)** **2.1.1.S2 společné projekty škol (exkurze, společné tematické akce, vzájemná motivace mezi žáky)**
Infrastruktura:	---
Cíl:	**2.1 Vzdělávací marketing**
Opatření:	2.1.2 Zvyšování prestiže technických studijních oborů a učebních oborů
Popis a cíl opatření:	Z analýzy MAP vyplývá nízký zájem absolventů základních škol o technické studijní obory a obecně o učební obory. Je to způsobeno jak snadnou kapacitní dostupností středního vzdělání a vyšší obtížností technických studijních oborů, tak i nízkou prestiží učebních oborů. Cílem tohoto opatření je obecné zvýšení pozitivního vnímání technických studijních oborů a zvýšení prestiže učebních oborů, aby došlo u absolventů základních škol k navýšení zájmu o toto vzdělání.
Aktivity škol	2.1.2.1 Oborové prezentace pro žáky a rodiče 2.1.2.2 Exkurze do provozů a specializovaných pracovišť 2.1.2.3 Odborník / osobnost oboru do výuky (besedy, ukázky, zábavní akce)
Aktivity spolupráce:	**2.1.2.S1 spolupráce se středními a vysokými školami (dílny, workshopy, semináře)** **2.1.2.S2 společné akce škol (osvětové akce pro žáky a rodiče, společné tematické akce)** **2.1.2.S3 spolupráce se zaměstnavateli**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**2.2 Aktivizace lidského a sociálního kapitálů dětí a žáků**
Opatření:	2.2.1 Prevence školního neúspěchu a rozvoj talentů
Popis a cíl opatření:	Žáci ohrožení školním neúspěchem a talentovaní žáci mají společnou výjimečnost v hlavním vzdělávacím proudu. Obě skupiny vyžadují specifickou pozornost a individuální přístup. Cílem

	uvedeného opatření je tento individuální přístup zajistit a přizpůsobit vzdělávací proces potřebám těchto žáků pro zajištění maximální účinnosti vzdělávání.
Aktivity škol	2.2.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s žáky se SVP 2.2.1.2 Školní psycholog 2.2.1.3 Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem 2.2.1.4 Zajištění schůzek ve formátu žák – rodič – pedagog 2.2.1.5 Podpora rozvoje talentovaných žáků
Aktivity spolupráce:	**2.2.1.S1 sdílení dobré praxe (workshopy, semináře, hospitace)** **2.2.1.S2 společné projekty škol pro talentované žáky (soutěže, exkurze, besedy)** **2.2.1.S3 spolupráce s OSPOD při řešení problémů v rodině**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**2.2 Aktivizace lidského a sociálního kapitálů dětí a žáků**
Opatření:	2.2.2 Sociální gramotnost žáků
Popis a cíl opatření:	Z analytických závěrů vyplývá nárůst závadového chování žáků ve školách i mimo školu a rostoucí tolerance žáků k tomuto chování a k sociálně-patologickým jevům obecně. Cílem tohoto opatření je zajištění prevence sociálně-patologických jevů ve školách a školských zařízení a účinné osvěty v oblast mezilidských vztahů, sociálního chování a životních a společenských hodnot. Jedná se o rozvoj výchovně-vzdělávací funkce školy.
Aktivity škol	2.2.2.1 Implementace prvků etikety do výuky 2.2.2.2 Osvětové akce (besedy, workshopy – životní hodnoty, osobní vzory) 2.2.2.3 Důsledné postihování závadového chování a jednání
Aktivity spolupráce:	**2.2.2.S1 sdílení dobré praxe (workshopy, semináře, hospitace)** **2.2.2.S2 společné akce škol (soutěže, exkurze, besedy, výlety)**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**3.1 Modernizace a specializace výukových prostor**
Opatření:	3.1.1 Budování a rekonstrukce školních prostor
Popis a cíl opatření:	Infrastrukturní vybavení škol je i přes pokračující rekonstrukce a modernizace považováno stále za problematické. Cílem tohoto opatření je podpora rekonstrukcí a oprav školské infrastruktury a dále podpora modernizace a specializace výukových prostor (např. pro výuku polytechnických oborů a jazykovou výuku). Součástí opatření je taktéž úprava venkovních prostranství školských zařízení (venkovní učebny, zahrady ZŠ a MŠ, venkovní zázemí pro volnočasové aktivity dětí a školní hřiště).
Aktivity škol	---
Aktivity spolupráce:	---
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**3.1 Modernizace a specializace výukových prostor**
Opatření:	3.1.2 Vybavení školních prostor
Popis a cíl opatření:	Vybavenost školních prostor vychází z výsledků analýzy MAP obecně jako dostatečná a vyhovující. Nedostatečně vybavené jsou však specializované učebny zaměřené zejména na oblast polytechniky a výuky cizích jazyků. Problematická je též vybavenost IT technikou a IT systémy pro výuku. Cílem tohoto opatření je řešení potřeb vybavenosti školských zařízení ve vazbě na požadavky vzdělávacího systému a návrhovou část MAP.
Aktivity škol	---
Aktivity spolupráce:	---
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**3.2 Bezbariérovost**
Opatření:	3.2.1 Bezbariérovost v mateřských školách
Popis a cíl opatření:	Cílem opatření je zajistit bezbariérovost prostor mateřských škol.
Aktivity škol	---

Aktivity spolupráce:	---
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**3.2 Bezbariérovost**
Opatření:	3.2.2 Bezbariérovost v základních školách
Popis a cíl opatření:	Cílem opatření je zajistit bezbariérovost prostor základních škol.
Aktivity škol	---
Aktivity spolupráce:	---
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**4.1 Vzdělávací mobilita**
Opatření:	4.1.1 Dopravní dostupnost předškolního a základního vzdělávání
Popis a cíl opatření:	Dopravní dostupnost mateřských a základních škol je zásadní záležitost, která se týká zejména venkovských oblastí. Většina venkovských obcí považuje toto opatření za prioritu. Cílem opatření je přispět k zajištění bezpečné dopravy dětí a žáků do mateřských a základních škol ve spádových centrech.
Aktivity škol	---
Aktivity spolupráce:	**4.1.1.S1 společný projekt více škol (resp. zřizovatelů škol)**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**4.1 Vzdělávací mobilita**
Opatření:	4.1.2 Dostupnost zájmového a neformálního vzdělávání
Popis a cíl opatření:	Zájmové a neformální vzdělávání není samozřejmostí v každé obci. Jeho dostupnost, a to jak ve smyslu dosažitelnosti, tak dopravní dostupnosti, je v některých oblastech řešeného území problematická. Cílem opatření je podpořit dostupnost tohoto typu vzdělání pro širší okruh zájemců zejména z řad žáků geograficky vzdálených od místa realizace zájmového a neformálního

	vzdělávání. Umožnění zapojení více žáků do tohoto typu vzdělávání přispívá k prevenci sociálně patologických jevů v dětské populaci.
Aktivity škol	4.1.2.1 Kroužky ve škole 4.1.2.2 Detašované pracoviště poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání 4.1.2.3 Doprovod na kroužky
Aktivity spolupráce:	**4.1.2.S1 společné projekty škol** **4.1.2.S2 společné projekty základních škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**4.2 Informování a komunikace aktérů vzdělávání**
Opatření:	4.2.1 Osobní komunikace
Popis a cíl opatření:	Základním stavebním kamenem úspěchu úspěšného rozvoje společnosti je řádná informovanost a komunikace klíčových aktérů. Analytické závěry MAP dokumentují rezervy v této oblasti v řešeném území. Cílem tohoto opatření je nastavit systém **osobní komunikace** aktérů vzdělávání škola – žák/dítě – rodič/zákonný zástupce.
Aktivity škol	4.2.1.1 Vytvoření platformy komunikace škola – rodič – žák 4.2.1.2 Vzdělávání pracovníků škol v osobní komunikaci
Aktivity spolupráce:	**4.2.1.S1 výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**
Infrastruktura:	---

Cíl:	**4.2 Informování a komunikace aktérů vzdělávání**
Opatření:	4.2.2 Elektronická komunikace
Popis a cíl opatření:	Základním stavebním kamenem úspěchu úspěšného rozvoje společnosti je řádná informovanost a komunikace klíčových aktérů. Analytické závěry MAP dokumentují rezervy v této oblasti v řešeném území. Cílem tohoto opatření je nastavit systém **elektronické komunikace** aktérů vzdělávání škola – žák/dítě – rodič/zákonný zástupce.

Aktivity škol	4.2.2.1 Vzdělávání pracovníků školy v práci s informačním systémem školy
Aktivity spolupráce:	**4.2.2.S2 výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**4.3 Provázanost školního a rodinného života**
Opatření:	4.3.1 Rozvoj uměleckého, zájmového a neformálního vzdělávání
Popis a cíl opatření:	Smysluplné trávení volného času žáků v době mimo školní vyučování je zásadní pro jeho rozvoj a důležitou prevencí závadového chování. Cílem tohoto opatření je podpora aktivit a nabídky kvalitního zájmového a neformální vzdělávání pro širší okruh zájemců, než je tomu aktuálně. Organizace poskytující tento typ vzdělávání se potýkají s kapacitní a infrastrukturní nedostatečností a nemohou proto širší okruh zájemců uspokojit.
Aktivity škol	4.3.1.1 Inovace vzdělávacích programů organizací zájmového a neformálního vzdělávání 4.3.1.2 Rozšíření atraktivní nabídky zájmového a neformálního vzdělávání
Aktivity spolupráce:	**4.3.1.S1 společné projekty poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání (např. ZUŠ a DDM)** **4.3.1.S2 společné projekty škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

Cíl:	**4.3 Provázanost školního a rodinného života**
Opatření:	4.3.2 Rozvoj volnočasových aktivit
Popis a cíl opatření:	Smysluplné trávení volného času dětí a žáků v době mimo školní vyučování je zásadní pro jejich rozvoj a důležitou prevencí závadového chování. Cílem tohoto opatření je podpora aktivit a nabídky dostupných a kvalitních volnočasových aktivit širokému spektru zájemců.
Aktivity škol	4.3.2.1 Doplnění nabídky volnočasových aktivit pro žáky škol 4.3.1.2 Organizace příměstských táborů

Aktivity spolupráce:	**4.3.2.S1 společné projekty škol a organizací zajišťující volnočasové aktivity dětí a mládeže** **4.3.2.S2 výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**
Infrastruktura:	dle přílohy Strategického rámce MAP

5.2 Specifikace aktivit spolupráce MAP

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.1
Aktivita:	**1.1.1.S1 Sdílení dobré praxe**				
Popis:	Sdílení dobré praxe na podporu rozvoje odborných a pedagogických kompetencí pracovníků ZŠ a MŠ – diskusní skupiny, kulaté stoly, hospitace. Výměna zkušeností, sdílení nových poznatků, přístupů, metod pro aplikaci v přípravě na výuku i v samotné výuce.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	350 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	NPI ČR, CVLK		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.1
Aktivita:	**1.1.1.S2 Odborníci z praxe do škol**				
Popis:	Spolupráce škol, sdílení pedagogů – mentorů (pedagogické kompetence), sdílení odborníků na vyučované obory, společné vzdělávání, vedení oborově zaměřených pedagogů ze spolupracujících škol.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	210 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	NPI ČR, CVLK		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.S1 Výměna zkušeností**				
Popis:	Setkávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení, výměna zkušeností a informací v oblasti řízení škol, vzájemné konzultace, společný postup ve společných záležitostech (výklad právních předpisů, administrativní postupy, apod.)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	14 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	NPI ČR		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS: 1

Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.S2 Setkávání s odborníky**				
Popis:	Společná setkávání (besedy, kulaté stoly, workshopy) vedoucích pracovníků škol a školských zařízení s odborníku na různé segmenty problematiky administrativy, řízení škol, vedení pracovníků.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	210 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	NPI ČR		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.S3 Společné tréninkové akce**				
Popis:	Společné tréninkové akce vedení více škol a školských zařízení pod vedením zkušených trenérů, odborníků z oblasti managementu (teambuildingové akce, trénink měkkých dovedností).				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:			
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 29	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.1
Aktivita:	**1.2.1.S1 Besedy se spisovateli**				
Popis:	Společné akce více škol – setkání, besedy se spisovateli (současnými osobnostmi české popř. zahraniční literatury) s cílem motivovat žáky k většímu zájmu o četbu a literaturu.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	70 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	knihovny		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.1
Aktivita:	**1.2.1.S2 Setkávání žáků v knihovně**				
Popis:	Společné akce více škol – setkání, workshopy, tematické literární akce, soutěže organizované ve spolupráci s knihovnami. Cílem je ukázat žákům praktický smysl čtení knih a motivovat žáky k většímu zájmu o četbu a literaturu.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	35 tis.

Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	knihovny	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.1
Aktivita:	**1.2.1.S3 Matematika v životě**				
Popis:	Společné akce více škol – setkání, workshopy, ukázky s cílem ukázat žákům praktický smysl použití matematiky v běžném životě. Žáci by se měli lépe uvědomovat, kde všude a v jakých situacích lze uplatnit znalosti matematiky a co jim to může přinést.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	70 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	podnikatelské subjekty, veřejná správa	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.1
Aktivita:	**1.2.1.S4 Výměna zkušeností a sdílení dobré praxe**				
Popis:	Společné akce více škol – setkání pedagogů, kulaté stoly – výměna zkušeností, diskuse nad vzdělávacími postupy, hodnocení akcí a jejich významu pro žáky. Spolupráce napříč stupni vzdělání (ZŠ, MŠ).				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	35 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	podnikatelské subjekty, veřejná správa	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.2
Aktivita:	**1.2.2.S1 Výměna zkušeností (stáže, besedy, workshopy, hospitace)**				
Popis:	Společné akce více škol zaměřené na podporu pedagogické činnosti v oblasti práce s dětmi a žáky se SVP – výměna zkušeností, přístupů, osvědčených metod, sdílení dobré praxe při řešení různých situaci, hospitace)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.2

Aktivita:	**1.2.2.S2 Spolupráce základních škol a základních škol speciálních**				
Popis:	Aktivity spolupráce mezi základními školami a základními školami speciálními na podporu pedagogické činnosti v oblasti práce s dětmi a žáky se SVP – konzultace se speciálními pedagogy ZS-S, předávání zkušeností, sdílení dobré praxe)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	ZŠ-S		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.3
Aktivita:	**1.2.3.S1 Sdílení dobré praxe**				
Popis:	Společné akce více škol – setkávání pedagogů předmětů zaměřených na klíčové kompetence dětí a žáků, výměna zkušeností s motivací dětí a žáků, hodnocení efektivnosti přístupů v této oblasti, specifikace výsledků činností, vzájemné motivování pedagogů.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	140 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	NPI ČR		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.3
Aktivita:	**1.2.3.S2 Společné akce škol**				
Popis:	Společné akce více škol – setkávání, tematické výlety, soutěže, exkurze. Cílem je prohloubit zájem dětí a žáků o vlastní rozvoj v oblasti klíčových kompetencí. Zvýšení motivace dětí a žáků je klíčová pro jejich další aktivní přístup v těchto oblastech.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	350 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	podnikatelské subjekty, veřejná správa		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.3
Aktivita:	**1.2.3.S3 Spolupráce se specializovanými pracovišti (např. IQ Landia)**				
Popis:	Spolupráce škol se specializovanými pracovišti zaměřenými na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Aktivita směřuje např. k rozvoji užší spolupráce se specializovaným centrem IQ Landia, IQ Park, Technické muzeum v Liberci (polytechnické obory) a jinými pracovišti, které zabývají výukou jazyků, rozvojem společenských kompetencí, apod.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	IQ Landia, Technické muzeum Liberec, další specializované subjekty		

Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.1.
Aktivita:	**2.1.1.S1 Výměna zkušeností pedagogů (stáže, workshopy, hospitace)**				
Popis:	Vzájemná spolupráce škol – pedagogů škol zaměřená na výměnu zkušeností s motivováním dětí a žáků ke vzdělávání. Cílem aktivity je hledat účinné cesty k posilování motivace dětí a žáků ke vzdělávání a efektivně tak předcházet riziku školního neúspěchu.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.1.
Aktivita:	**2.1.1.S2 Společné projekty škol**				
Popis:	Vzájemná spolupráce škol – pořádání společných exkurzí, tematických akcí, soutěží pro děti a žáky s cílem dokumentovat potřebnost vzdělání (znalostí, dovedností) a podpořit tak motivaci dětí a žáků ke vzdělávání. Akce budou zaměřeny nejen na soutěživost dětí a žáků, ale i na vzájemnou spolupráci a odpovědnost dětí a žáků ve společenství.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	350 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.2.
Aktivita:	**2.1.2.S1 Spolupráce se středními a vysokými školami**				
Popis:	Spolupráce základních škol se středními a vysokými školami v regionu. Besedy, exkurze, praktické ukázky výuky, ukázky použití vědomostí na vyšším stupni školy. Cílem aktivity je ukázat žákům ZŠ pestrost nabídky vzdělávacích a učebních oborů středního a vysokého školství a popularizovat studijní obory a zvyšovat v podvědomí žáků jejich prestiž.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	SŠ, VŠ	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.2.
Aktivita:	**2.1.2.S2 Společné akce škol**				
Popis:	Společné akce škol – žáci, rodiče. Informování žáků a rodičů o sortimentu nabídky trhu práce, popularizace oborů, zvyšování prestiže učebních oborů, rozvíjení motivace žáků a rodičů ke vzdělávání a směřování do určitého oboru. Aktivita předpokládá i spolupráci se SŠ a VS – realizace besed, workshopů, prezentací, exkurzí.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	280 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	SŠ, VŠ, IQ Landia, Technické muzeum Lbc		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.2.
Aktivita:	**2.1.2.S3 Spolupráce se zaměstnavateli**				
Popis:	Spolupráce škol a zaměstnavatelů (podnikatelských a nepodnikatelských subjektů) v regionu s cílem popularizovat široké spektrum oborů činností a diverzifikovat zájem žáků a jejich rodičů o vzdělávací aktivity s konkrétním účelem.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	210 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:	zaměstnavatelé, Úřad práce		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1.
Aktivita:	**2.2.1.S1 Sdílení dobré praxe**				
Popis:	Aktivita je zaměřena na společné akce škol v oblasti prevence školního neúspěchu a rozvoje talentů. Jde o výměnu zkušeností, prezentaci příkladů, hospitace u zkušených pedagogů s cílem maximálně zefektivnit práci s žáky ohroženými školním neúspěchem a tomuto neúspěchu předcházet a na druhé straně úspěšně rozvíjet schopnosti a nadání talentovaných dětí a žáků.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	350 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:			
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1.
Aktivita:	**2.2.1.S2 Společné projekty škol pro talentované žáky**				
Popis:	Společné akce (soutěže, exkurze, soustředění) pro talentované žáky ZŠ s cílem talent podpořit a rozvíjet. Na této aktivitě může být realizována též ve spolupráci s dalšími partnery (viz níže) z důvodu další zvýšení přínosu pro talentované žáky.				

Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	560 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	zaměstnavatelé, SŠ, VŠ, spec. pracoviště	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1.
Aktivita:	**2.2.1.S3 Spolupráce s OSPOD při řešení problémů v rodiny**				
Popis:	Spolupráce školy a OSPOD při řešení závadového chování a jednání žáků s vazbou na problémy a nezájem v rodině. Cílem aktivity je zajistit těmto žákům dobré prostředí a zázemí pro vzdělávání a další rozvoj a minimalizovat riziko školního neúspěchu, popř. sociálního vyloučení.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	OSPOD	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV:	Ostatní:
Zdroje financování:			Způsob financování:		

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.2.
Aktivita:	**2.2.2.S1 Sdílení dobré praxe**				
Popis:	Společné akce pedagogů škol a pracovníků školských zařízení zaměřené na výměnu zkušeností a sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje sociální gramotnosti dětí a žáků a prevence závadového chování žáků s cílem rozvíjet u žáků zodpovědný společenský přístup a vědomí svého postavení ve společnosti.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	70 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	psycholog	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.2.
Aktivita:	**2.2.2.S2 Společné akce škol**				
Popis:	Společné akce škol zaměřených na prevenci závadového chování a na rozvoj sociálních kompetencí žáků – výlety, besedy, soutěže, prezentace.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	350 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	složky IZS, psycholog	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.1	Opatření:	4.1.1.
Aktivita:	**4.1.1.S1 Společný projekt více škol**				
Popis:	Zajištění bezpečné dopravy dětí a žáků do MŠ a ZŠ prostřednictvím společného dopravního projektu obcí spádujících k MŠ / ZŠ – školní autobus.				
Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	5 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol, starostové obcí	Partner:			
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	IROP	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.1	Opatření:	4.1.2.
Aktivita:	**4.1.2.S1 Společné projekty škol**				
Popis:	Cílem aktivity je zajištění dostupnosti zájmového a neformálního vzdělávání v místech, kde není přirozená nabídka tohoto typu vzdělávání. Spolupráce škol, spolupráce škol a obcí – vytvoření nabídky zájmového a neformálního vzdělávání na jednom místě pro více škol, obcí ve spádovém regionu.				
Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2,8 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol, starostové obcí	Partner:			
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, rozpočty obcí, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.1	Opatření:	4.1.2.
Aktivita:	**4.1.2.S2 Společné projekty škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání**				
Popis:	Cílem aktivity je zajištění dostupnosti zájmového a neformálního vzdělávání v místech, kde není přirozená nabídka tohoto typu vzdělávání. Spolupráce škol a organizací NZV – vytvoření nabídky zájmového a neformálního vzdělávání na jednom místě pro více škol, obcí ve spádovém regionu.				
Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2,8 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol, starostové obcí	Partner:	organizace NZV		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, rozpočty obcí, OP VVV	Způsob financování:	ex ante		

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.2	Opatření:	4.2.1.
Aktivita:	**4.2.1.S1 Výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**				
Popis:	Cílem aktivity je výměna zkušeností a informací pro vedení úspěšné a maximálně efektivní osobní komunikace mezi aktéry vzdělávání (škola – žák/dítě – rodič/zákonný zástupce). Komunikační dovednosti jsou důležité jak pro vedení škol, tak pro pedagogy.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	70 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení	Partner:			

Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.2	Opatření:	4.2.2.
Aktivita:	**4.2.2.S1 Výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**				
Popis:	Cílem aktivity je výměna zkušeností a informací pro vedení úspěšné a maximálně efektivní elektronické komunikace mezi aktéry vzdělávání (škola – žák/dítě – rodič/zákonný zástupce). Komunikační dovednosti jsou důležité jak pro vedení škol, tak pro pedagogy.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	70 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.3	Opatření:	4.3.1.
Aktivita:	**4.3.1.S1 Společné projekty poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání**				
Popis:	Cílem aktivity je rozšíření a doplnění nabídky volnočasových aktivit jak pro stávající účastník NZV, tak pro nové zájemce. Jde o společné projekty (soutěže, soustředění, společné akce) k rozšíření možností smysluplného trávení volného času žáků.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	700 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé organizací NZV		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ:	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.3	Opatření:	4.3.1.
Aktivita:	**4.3.1.S2 Společné projekty škol a organizací zájmového a neformálního vzdělávání**				
Popis:	Cílem aktivity je zajištění dostupnosti zájmového a neformálního vzdělávání v místech, kde není přirozená nabídka tohoto typu vzdělávání. Spolupráce škol a organizací NZV – vytvoření nabídky zájmového a neformálního vzdělávání na jednom místě pro více škol, obcí ve spádovém regionu.				
Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2,8 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol, starostové obcí		Partner:	organizace NZV	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ:	ZŠ: 19	ZUŠ: 1	NZV: 1	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, rozpočty obcí, OP VVV		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.3	Opatření:	4.3.2.
Aktivita:	**4.3.2.S1 Společné projekty škol a organizací zajišťujících volnočasové aktivity**				
Popis:	Cílem aktivity je zajištění dostupnosti volnočasových aktivit pro děti a mládež v místech, kde není přirozená nabídka tohoto typu aktivit. Spolupráce škol, obcí a organizací zajišťujících volnočasové aktivity dětí a mládeže – vytvoření nabídky VČA na jednom místě pro více škol, obcí ve spádovém regionu.				

Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2,8 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol, starostové obcí			Partner:	organizace zajišťující volnočasové aktivity
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, rozpočty obcí, OP VVV			Způsob financování:	ex ante

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.3	Opatření:	4.3.2.
Aktivita:	**4.3.2.S2 Výměna zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe**				
Popis:	Společná aktivita škol, organizací NZV, organizací zajišťující volnočasové aktivity dětí a mládeže a představitelů obcí – workshopy, kulaté stoly, pracovní setkání – prezentace postupů v jednotlivých mikroregionech, v rámci škol, apod., sdílení příkladů dobré praxe (způsobů zajišťování VČA, financování, organizace), výměna zkušeností				

Území dopadu:	ORP, MR	Časový plán realizace:	2022 - 2023	Odhad finančních nákladů:	2,8 mil.
Odpovědná osoba:	starostové obcí			Partner:	organizace NZV, VČA, školy
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 26	ZŠ: 19	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠ-S: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, rozpočty obcí, OP VVV			Způsob financování:	ex ante

6. Roční akční plán (RAP)

6.1 Úvod

Nový (revidovaný) akční plán RAP II.2 bezprostředně navazuje na předchozí RAP II.1 a je zpracován na období školního roku 2022 / 2023.

V rámci přípravy RAP II.2 došlo v rámci projednávání s partnery v území k definování priorit, které je třeba specifikovat formou výběru aktivit pro realizaci ve výše specifikovaném návrhovém období.

Výběr aktivit RAP II.2 na základě průzkumu provedeného u ředitelů škol a školských zařízení odsouhlasil Řídící výbor MAP II per rollam k datu xx. xx. 2022.

Školám byly v rámci průzkumu předloženy všechny aktivity škol a aktivity spolupráce MAP II s žádostí o vyjádření zájmu formou výběru konkrétních aktivit. Následně byly aktivity s nejvyšším počtem bodů (tedy nejžádanější aktivity) postoupeny k projednání v pracovních skupinách MAP II a v Řídícím výboru MAP II.

Pro návrhové období bylo vybráno celkem 22 aktivit (15 aktivit škol a 7 aktivit spolupráce). Ve srovnání s předchozím RAP II.1 jde o navýšení žádoucích aktivit o 6, a to zejména v aktivitách škol. Výrazně stoupla potřeba škol v oblastech:

- motivace žáků a prevence školního neúspěchu
- zvyšování prestiže technických studijních oborů
- sociální gramotnost žáků
- rozvoj volnočasových aktivit

Zvýšené požadavky na aktivity v těchto oblastech formulují základní školy.

Tematické rozložení aktivit RAP je uvedeno na následující stránce.

1 - KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ
1.1.1 Rozvoj odborných a pedagogických kompetencí (MŠ, ZŠ)
1.1.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti odbornosti
1.1.1.S1 Sdílení dobré praxe (diskusní skupiny, kulaté stoly, hospitace)
1.1.2 Rozvoj manažerských kompetencí (MŠ, ZŠ)
1.1.2.1 Manažerské vzdělávání (kurzy, školení, e-learning, mentoring, koučink)
1.1.2.S1 Výměna zkušeností
1.1.2.S2 Setkávání s odborníky
1.2.1 Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti
1.2.1.1 Čtenářské dílny
1.2.2 Inkluzívní vzdělávání
1.2.2.1 Asistent pedagoga
1.2.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s dětmi s SVP
1.2.2.S1 Výměna zkušeností (stáže, besedy, workshopy, hospitace)
1.2.3 Rozvoj klíčových kompetencí žáků
1.2.3.2 Rodilý mluvčí do výuky cizích jazyků
1.2.3.S3 Spolupráce se specializovanými pracovišti (např. IQ Landia)
2 - PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST
2.1.1 Podpora motivace k učení
2.1.1.1 Školní psycholog (vč. účasti ve výuce)
2.1.1.2 Akce pro rodiče a děti (škola a její význam, přínosy školy)
2.1.2 Zvyšování prestiže technických studijních oborů a učebních oborů
2.1.2.2 Exkurze do provozů a specializovaných pracovišť
2.1.2.S1 Spolupráce se středními a vysokými školami (dílny, workshopy, semináře)
2.2.1 Prevence školního neúspěchu a rozvoj talentů
2.2.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s žáky se SVP
2.2.1.2 Školní psycholog
2.2.1.S3 Spolupráce s OSPOD při řešení problémů v rodině
2.2.2 Sociální gramotnost žáků
2.2.2.3 Důsledné postihování závadového chování a jednání
4 - VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA
4.2.1 Osobní komunikace
4.2.1.2 Vzdělávání pracovníků škol v osobní komunikaci
4.2.2 Elektronická komunikace
4.2.2.1 Vzdělávání pracovníků škol v práci s informačním systémem školy
4.3.2 Rozvoj volnočasových aktivit
4.3.2.1 Doplnění nabídky volnočasových aktivit pro žáky škol

Pozn.: červeně označené aktivity jsou nově doplněné (ve srov. s předchozím AP)

6.2 Specifikace aktivit RAP – aktivity škol

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.1
Aktivita:	**1.1.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti odbornosti**				
Popis:	Rozšiřování a prohlubování znalostí pedagogů ve vyučovaných oborech / předmětech. Včetně alternativních forem vzdělávání (akreditované, neakreditované).				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 16	ZŠ: 8	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.1 Manažerské vzdělávání (kurzy, školení, e-learning, mentoring, koučink)**				
Popis:	Rozšiřování a prohlubování znalostí a dovedností v oblasti řízení organizace a managementu lidských zdrojů.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 17	ZŠ: 10	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.1
Aktivita:	**1.2.1.1 Čtenářské dílny**				
Popis:	Zajištění zázemí, personálního zajištění a kvalitní náplně čtenářských dílen pro posílení motivace dětí a žáků a rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	knihovny	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 13	ZŠ: 9	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.2
Aktivita:	**1.2.2.1 Asistent pedagoga**				
Popis:	Zajištění pozice asistenta pedagoga na podporu vzdělávání dětí / žáků se SVP.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 10	ZŠ: 8	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.2
Aktivita:	**1.2.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s dětmi/žáky se SVP**				
Popis:	Rozšiřování a prohlubování znalostí a dovedností pedagogů v pedagogické činnosti a péči o děti v případě dětí / žáků se SVP. Aktivita předpokládá též podporu speciálních pedagogů ze ZŠ-S pro konzultace pedagogických postupů a podporu pedagogické práce s dětmi / žáky se SVP.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 22	ZŠ: 9	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.3
Aktivita:	**1.2.3.2 Rodilý mluvčí do výuky cizích jazyků**				
Popis:	Zapojení rodilých mluvčích do výuky cizích jazyků – zkvalitnění a obohacení výuky.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 2	ZŠ: 7	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.1
Aktivita:	**2.1.1.1 Školní psycholog (vč. účasti na výuce)**				
Popis:	Potřeba školního psychologa vzrostla i ve vazbě na společenské změny související s pandemií Covid-19 (sociální izolace, pokles motivace k učení, riziko školního neúspěchu)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 4	ZŠ: 8	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy, rodiče		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.1
Aktivita:	**2.1.1.2 Akce pro rodiče a děti (škola a její význam, přínosy školy)**				
Popis:	Pořádání akcí pro děti / žáky se zapojením rodičů – dny otevřených dveří, ukázky vyučování, soutěže, prezentace úspěchů škol a úspěšných absolventů, apod.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 10	ZŠ: 1	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy, rodiče		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.2
Aktivita:	**2.1.2.2 Exkurze do provozů a specializovaných pracovišť**				
Popis:	Zvyšování prestiže technických studijních oboru a učebních oborů praktickými (motivačními) ukázkami z reálných provozů, prezentacemi odborníků z daných oborů a možností získat reálnou zkušenost (technické obory, řemesla).				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 7	ZŠ: 9	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy, rodiče		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1
Aktivita:	**2.2.1.1 Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s žáky se SVP**				
Popis:	Rozšiřování a prohlubování znalostí a dovedností pedagogů v pedagogické činnosti a péči žáky se SVP se zaměřením na prevenci školního neúspěchu a motivace žáků se SVP ke vzdělávání pro další uplatnění.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 14	ZŠ: 7	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1
Aktivita:	**2.2.1.2 Školní psycholog**				
Popis:	Potřeba školního psychologa vzrostla i ve vazbě na společenské změny související s pandemií Covid-19 (sociální izolace, pokles motivace k učení, riziko školního neúspěchu)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 5	ZŠ: 9	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy, rodiče		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.2
Aktivita:	**2.2.2.3 Důsledné postihování závadového chování a jednání**				
Popis:	Systémová aktivita, která je však zástupci škol a školských zařízení považována za velmi důležitou. Jde o možnosti aktivně a účinně postihovat rozšiřující se závadové chování a jednání zejména žáků základních škol, i když potřeba realizace této aktivity vychází i z podnětů zástupců mateřských škol.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 6	ZŠ: 8	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy, rodiče		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.2	Opatření:	4.2.1
Aktivita:	**4.2.1.2 Vzdělávání pracovníků škol v osobní komunikaci**				
Popis:	Školy se shodly na nutnosti zdokonalovat osobní komunikaci (v rámci školy, směrem k veřejnosti – rodičům, žákům). Zejména se jedná o komunikaci s rodiči dětí a žáků. Potřeba komunikačních dovedností byla iniciována především novou situací ve formě distančních forem vzdělávání v době nouzového stavu.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 16	ZŠ: 7	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.2	Opatření:	4.2.2
Aktivita:	**4.2.2.1 Vzdělávání pracovníků škol v práci s informačním systémem školy**				
Popis:	Aktivita se zaměřuje na rozvoj znalostí a dovedností zejména pedagogů s informačními systémy školy. Potřeba IT dovedností byla iniciována především novou situací ve formě distančních forem vzdělávání v době nouzového stavu.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 12	ZŠ: 6	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	4 – VZDĚLÁVACÍ LOGISTIKA	Cíl:	4.3	Opatření:	4.3.2
Aktivita:	**4.3.2.1 Doplnění nabídky volnočasových aktivit pro žáky škol**				
Popis:	Potřebu doplnit nabídku volnočasových aktivit pociťuje většina zástupců základních škol z důvodu zajištění podnětného prostředí pro žáky mimo školní vyučování a smysluplné trávení volného času.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI, CVLK	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 3	ZŠ: 8	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

6.3 Specifikace aktivit RAP – aktivity spolupráce

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.1
Aktivita:	**1.1.1.S1 Sdílení dobré praxe**				
Popis:	Sdílení dobré praxe na podporu rozvoje odborných a pedagogických kompetencí pracovníků ZŠ a MŠ – diskusní skupiny, kulaté stoly, hospitace. Výměna zkušeností, sdílení nových poznatků, přístupů, metod pro aplikaci v přípravě na výuku i v samotné výuce.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	50 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 14	ZŠ: 8	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.S1 Výměna zkušeností, sdílení dobré praxe**				
Popis:	Setkávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení, výměna zkušeností a informací v oblasti řízení škol, vzájemné konzultace, společný postup ve společných záležitostech (výklad právních předpisů, administrativní postupy, apod.)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	50 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	NPI	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 13	ZŠ: 9	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.1	Opatření:	1.1.2
Aktivita:	**1.1.2.S2 Setkávání s odborníky**				
Popis:	Společná setkávání (besedy, kulaté stoly, workshopy) vedoucích pracovníků škol a školských zařízení s odborníku na různé segmenty problematiky administrativy, řízení škol, vedení pracovníků.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	40 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 19	ZŠ: 8	ZUŠ: 1	NZV:	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.2
Aktivita:	**1.2.2.S1 Výměna zkušeností (stáže, besedy, workshopy, hospitace)**				
Popis:	Společné akce více škol zaměřené na podporu pedagogické činnosti v oblasti práce s dětmi a žáky se SVP – výměna zkušeností, přístupů, osvědčených metod, sdílení dobré praxe při řešení různých situaci, hospitace)				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	300 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 14	ZŠ: 6	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	1 – KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ	Cíl:	1.2	Opatření:	1.2.3
Aktivita:	**1.2.3.S3 Spolupráce se specializovanými pracovišti (např. IQ Landia)**				
Popis:	Spolupráce škol se specializovanými pracovišti zaměřenými na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Aktivita směřuje např. k rozvoji užší spolupráce se specializovaným centrem IQ Landia, IQ Park, Technické muzeum v Liberci (polytechnické obory) a jinými pracovišti, které zabývají výukou jazyků, rozvojem společenských kompetencí, apod.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	2 mil.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	IQ Landia, Technické muzeum Liberec, další specializované subjekty	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 14	ZŠ: 7	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS: 1
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.1	Opatření:	2.1.2
Aktivita:	**2.1.2.S1 Spolupráce se středními a vysokými školami (dílny, workshopy, semináře)**				
Popis:	Roste zájem základních škol o spolupráci se středními a vysokými školami – motivace žáků pro další studium, vzdělávací osvěta, posilování prestiže různých studijních oborů. Cílem spolupráce je motivování žáků základních škol k dalšímu studiu a prevence předčasného opouštění vzdělávacího systému.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	300 tis.
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:		
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 0	ZŠ: 8	ZUŠ:	NZV: 1	Ostatní: ZŠS:
Zdroje financování:	MŠMT, rozpočty škol, operační programy		Způsob financování:	ex ante	

Priorita:	2 – PERSPEKTIVNÍ BUDOUCNOST	Cíl:	2.2	Opatření:	2.2.1.
Aktivita:	**2.2.1.S3 Spolupráce s OSPOD při řešení problémů v rodiny**				
Popis:	Spolupráce školy a OSPOD při řešení závadového chování a jednání žáků s vazbou na problémy a nezájem v rodině. Cílem aktivity je zajistit těmto žákům dobré prostředí a zázemí pro vzdělávání a další rozvoj a minimalizovat riziko školního neúspěchu, popř. sociálního vyloučení.				
Území dopadu:	ORP	Časový plán realizace:	ŠR 2022/2023	Odhad finančních nákladů:	
Odpovědná osoba:	ředitelé škol a školských zařízení		Partner:	OSPOD	
Počet a typ zapojených subjektů:	MŠ: 14	ZŠ: 11	ZUŠ:	NZV:	Ostatní: ZŠ-S:
Zdroje financování:			Způsob financování:		

7. Partnerství MAP II

7.1 Organizační struktura

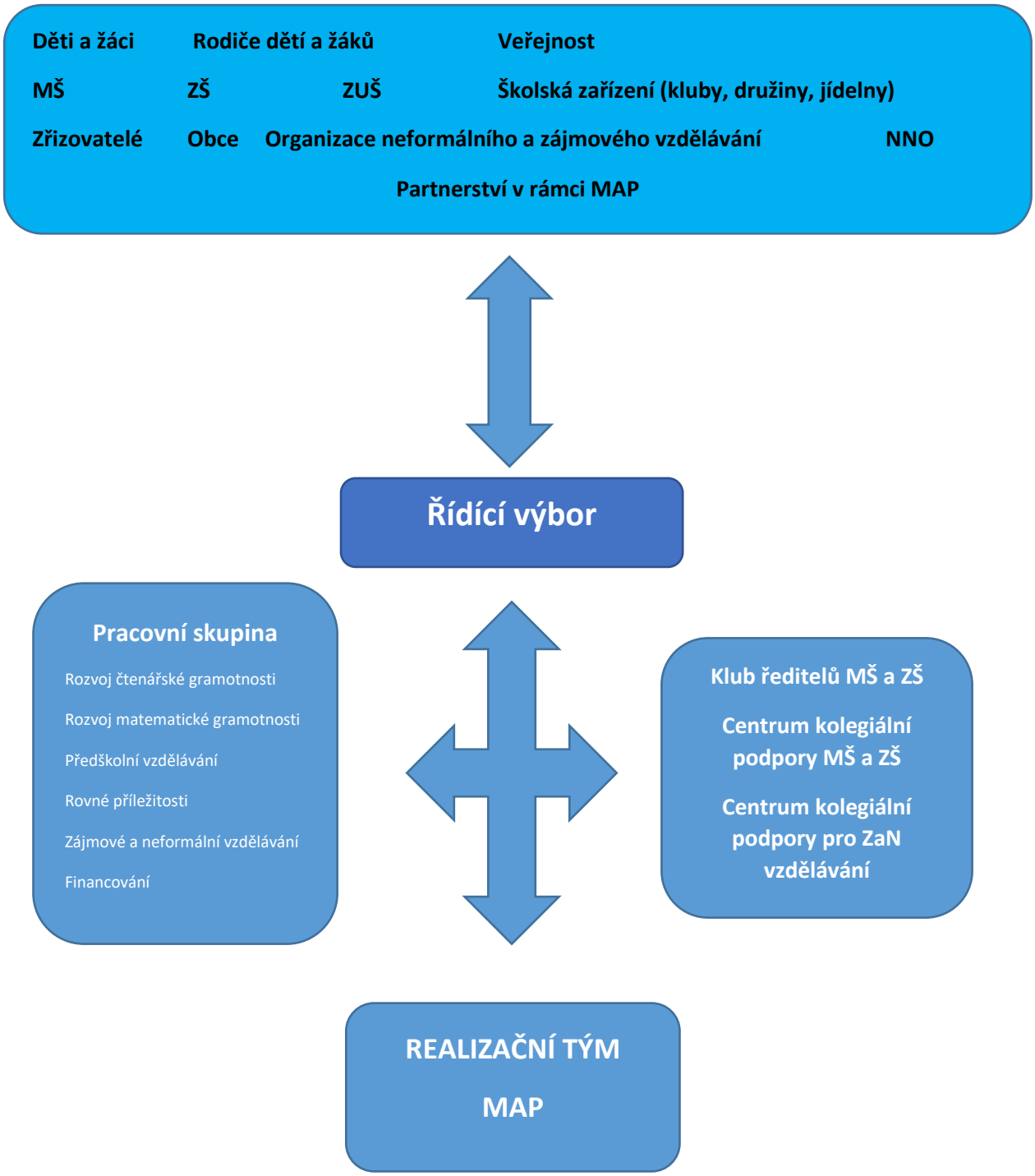

Realizační tým

Za účelem realizace projektu byl vytvořen **Realizační tým** (RT), který má odpovědnost za realizaci projektu v souladu s žádostí o podporu. Realizační tým vede projektový manažer a zabezpečuje činnost **Řídícího výboru** (ŘV), případně dalších organizačních struktur MAP II. Mezi základní úkoly RT patří:

- Zajišťování potřebných podkladů pro jednání ŘV pro jeho návrhy a diskusi
- Monitorování průběhu realizace projektu MAP
- Spolupráce při relevantních aktivitách MAP s odborným garantem MAP
- Organizování společných vzdělávacích a informačních aktivit v rámci MAP
- Ve spolupráci s odborným garantem rozvíjet u zástupců zřizovatelů a zapojených aktérů odbornou znalost k odborným tématům MAP
- Účast (na doporučení odborného garanta) na aktivitách souvisejících s přímou podporou škol a dalších vzdělávacích zařízeních v oblasti řízení kvality vzdělávání
- Zajišťovat v oblastech MAP přenos výstupů mezi dílčími týmy, které mohou být v rámci organizační struktury MAP zřízeny
- Pravidelné vyhodnocování realizované aktivity a dosahování cílů MAP.

Členové RT MAP Jablonecko:

Švehlová Jana, Bc.	Hlavní manažer projektu
Jeništa Martin, Mgr.	Manažer projektu - administrátor
Šípková Martina, Bc.	Manažer KA č. 4
Purchard Jan, Mgr.	Koordinátor MAP
Ponikelský Petr, Ing.	Odborník na analýzu a strategické plánování
Květová Zdeňka, Mgr.	Koordinátor spádovosti škol
David Daniel, Mgr.	Odborný konzultant - expert
Švehla Vojtěch	Odborník na komunikaci
Ševčíková Lucie	Finanční manažer projektu

Řídící výbor

Role ŘV je přímo spjatá s procesem plánování, tvorbou a schvalování MAP II. Jeho složení by mělo reprezentativně odpovídat složení partnerství MAP II. Partnerství MAP II může vytvářet další organizační prvky – Pracovní skupiny (PS). Forma organizace je plně v kompetenci každého partnerství. ŘV je povinným orgánem pro všechna partnerství. ŘV si volí svého předsedu, definuje si vlastní postupy rozhodování a jednání (Statut ŘV + Jednací řád ŘV).

Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP a odráží reprezentativnost z pohledu vzdělávání v daném území.

Složení ŘV

Zástupce realizátora projektu	Bc. Jana Švehlová maspodjestedi@seznam.cz
	Ing. Petr Ponikelský petr.Ponikelsky@seznam.cz
	Mgr. Martin Jeništa jenistamartin@gmail.com
	Mgr. Daniel David starosta@janov-n-n.cz
Zástupce ORP	Mgr. Zdeňka Květová kvetova@mestojablonec.cz
Zástupce KAP	Ing. Leona Patočková leona.patockova@kraj-lbc.cz
Zástupce ředitelů MŠ Jablonec nad Nisou	Bc. Pavla Macháčková info@mspohoda.cz
Zástupce ředitelů ZŠ Jablonec nad Nisou	Mgr. Jan Kolář kolar@zssumava.cz
Zástupce ředitelů ZŠ okolí	Mgr. David Mánek zs@josefuvdul.cz
Zástupce neformálního vzdělávání	Bc. Martina Šípková sipkova@vikyr.cz
Zástupce uměleckých škol	Mgr. Vít Rakušan rakusan@zusjbc.cz
Zástupce speciálních škol	Mgr. Fronika Burešová buresova.fronika@zsliberecka31.cz
Zástupce MAS působící na území MAP	Ing. Jindřich Jeníček mas-achat@seznam.cz
Zástupce IPRÚ	Mgr. Barbara Steinzová steinzova.barbara@magistrat.liberec.cz
Zástupce NIDV	Mgr. Petr Sádek Petrsadek26@gmail.com
MMR – Agentura pro sociální začleňování	Miroslava Rattayová Vytvarová

Partnerství MAP II

Partnerstvím se rozumí široká platforma spolupracujících subjektů. Organizační struktura partnerství může obsahovat **Pracovní skupiny** (PS), **Klub ředitelů, Centra kolegiální podpory,** sekce či jiné pracovní a poradní orgány. Struktura partnerství MAP II odráží územní charakteristiky včetně již existujících funkčních partnerství a reflektuje strategii MAP II, aby mohla být efektivně naplňována.

Pracovní orgán	Složení	Četnost setkání	Odpovědná osoba
Realizační tým	Manažer projektu Finanční manažer Odborník na strategické plánování – metodik Odborník na strategické plánování - konzultant Analytik Odborník na vzdělávání do 15-ti let – konzultant Odborník na komunikaci s cílovou skupinou	Min. 1 x měsíčně	Manažer projektu
Řídící výbor	Viz tabulka	Min. 2 x ročně	Předseda ŘV
Pracovní skupiny	Rozvoj čtenářské gramotnosti Rozvoj matematické gramotnosti Předškolní vzdělávání Rovné příležitosti Zájmové a neformální vzdělávání Financování	Min. 4 x ročně	Vedoucí pracovní skupiny + manažer projektu-administrátor
Klub ředitelů MŠ a ZŠ		Min. 4 x ročně	Vedoucí klubu ředitelů + manažer projektu-administrátor
Centra kolegiální podpory	Centrum kolegiální podpory MŠ a ZŠ Centrum kolegiální podpory pro ZaN vzdělávání	Min. 4 x ročně	

7.2 Komunikační strategie MAP Jablonecko

MAP II je místní akční plán vzdělávání, který je prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání, a to na území ORP Jablonec nad Nisou.

Hlavním cílem projektu MAP II je vytvořit systém společného plánování a sdílení aktivit v území, posílit vazby v místním partnerství aktérů v oblasti vzdělávání, zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělání. Jedná se především o společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických potřeb a problémů.

Komunikační strategie MAP II Jablonecko je zpracovaná za účelem informování a zapojování zainteresovaných stran MAP II, zejména dotčené veřejnosti, dále za účelem propagace MAP II s cílem účinně využívat prostředky a nástroje komunikace.

Na **Komunikační strategii MAP II navazuje dokument Statut a Jednací řád ŘV MAP II Jablonecko**, který upravuje nastavení toku informací, způsoby a termíny přijímání podnětů a připomínek, způsoby a termíny pro vypořádání připomínek, techniky pro poskytování zpětné vazby uvnitř organizační struktury, především pak směrem mezi RT a ŘV.

Komunikační strategie MAP II pak slouží naproti tomu především k nastavení toku informací směrem k dotčené veřejnosti.

V rámci realizace projetu MAP II bude zapojení dotčené veřejnosti a výměna informací s ní probíhat zejména na úrovni:

- Zajištění přístupu dotčené veřejnosti k informacím
- Aktivní informování RT a ŘV
- Konzultace
- Spoluúčast veřejnosti na plánování MAP II

Jednou z hlavních cílových skupin jsou dále zástupci MŠ, ZŠ, ZUŠ a další aktéři ve vzdělávání dětí a mládeže do 15 let. Z tohoto důvodu se pravidelně 1 x za půl roku aktualizuje Seznam zapojených škol a aktérů do MAP II, za které odpovídá manažer projektu.

Cílem komunikační strategie je zlepšení vzájemné komunikace mezi MŠ a ZŠ, mezi zřizovateli navzájem, mezi školou a zřizovatelem, zřizovatelem a rodičovskou veřejností a mezi dalšími aktéry v oblasti vzdělávací politiky.

Cílové skupiny:

- Vedoucí pracovníci škola školských zařízení
- Zřizovatelé škol a školských zařízení
- Rodiče dětí a mládeže
- Děti a žáci
- Pedagogičtí pracovníci
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb, v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství
- Pracovníci popularizující vědu a kutikulární reformu
- Zaměstnanci veřejné správy, zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice

Nástroje komunikace:

- Webové stránky žadatele projektu http://www.map-lbc-jbc.cz/
- Webové stránky škol a zřizovatelů
- Informační materiály
- Tiskové zprávy
- Dotazníky
- Ankety
- Koordinační schůzky RT
- Koordinační schůzky ŘV
- Pracovní skupiny

Pravidla komunikace:

V rámci MAP II spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany a to zřizovatelé, poskytovatelé a uživatelé. **Zřizovateli** jsou míněny především obce, města, kraje, soukromí zřizovatelé škol zapsaných v rejstříku škol a zřizovatelé dalších vzdělávacích zařízení. **Poskytovateli** jsou jednotlivé MŠ a ZŠ, dále pak organizace neformálního a za zájmového vzdělávání. Za **uživatele** jsou považování děti a žáci MŠ a ZŠ, rodiče, zaměstnavatelé.

Za naplňování komunikační strategie je zodpovědný RT. Uvedené nástroje komunikace budou využívány s ohledem na aktuální potřebu získání nebo přenosu informace a s ohledem na charakter dané cílové skupiny.

7.3 Principy MAP

Tvorba a realizace MAP II Jablonecko respektuje základní principy komunitně řízeného plánování. Principy odráží osvědčené postupy vycházející z příkladů dobré praxe z území (činnost Místní akční skupiny, Komunitní plánování sociálních služeb apod.). Tento postu umožnuje:

- Svobodnou účast občanů na rozhodování o důležitých otázkách života společenství
- Přijímaná usnesení odpovědných orgánů by měla odrážet vůli a potřeby obyvatel území
- Plánované kroky a řešení co nejlépe využívají dostupné zdroje, popř. nalézání nových zdrojů, které přinášejí největší efektivnost

Princip SPOLUPRÁCE

Princip ZAPOJENÍ DOTČENÉ VEŘEJNOSTI DO PLÁNOVACÍCH PROCESŮ

Princip DOHODY

Princip OTEVŘENOSTI

Princip SMART

Cílem MAP je především stanovit priority vzdělávání a následně se soustředit na jejich realizaci. Realizace musí být proveditelná, proto by měla být sestavena jako **SMART. S** – specifická, s popisem konkrétních opatření. **M** – měřitelná, s uvedenými indikátory, které jsou měřitelné a vypovídající. **A** – akceptovaná, což znamená dosažení koncensu v území. **R** – realistická, odrážející skutečné potřeby, plán musí být proveditelný a zdroje dostupné. **T**- termínová, kdy navrhovaná opatření mají svůj jasný termín.

Princip UDRŽITELNOSTI

Tvorba MAP nesmí být účelovou aktivitou, ale měla by sloužit k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni. Plánování je opakující se proces, ve kterém je nutné sledovat průběh realizace, vyhodnocovat dosahování cílů, přijímat nová opatření a plány, které povedou k nápravě či dalšímu zlepšení a rozvoji.

Princip PARTNERSTVÍ

Všechny části partnerství MAP II byly schváleny Řídícím výborem MAP II Jablonecko.

Přílohy

Příloha č. 1 – Investiční priority - seznam projektových záměrů pro investiční intervence v SC 2.4 IROP a pro integrované nástroje ITI, IPRÚ a CLLD

Samostatná příloha